1)1 MI I RI STARKOV

NECESITATE

STRATEGICĂ

CAPITOLUL I

— Haide, pleacă, Sukarov.

— Bine, tovarăşe căpitan.

Locotenentul Vladimir Ilici Sukarov aruncă o ultimă privire la inventarul pe care-1 completa. Va aştepta puţin. Enervant. Când e să înşirui nişte cifre, întotdeauna e neplăcut să-ţi laşi lucrul pentru a-1 relua mai târziu. Se pierde firul.

— Nu întârzia prea mult, îi recomandă căpitanul Loriev adjunctului său.

în loc de răspuns, Sukarov dădu din cap şi îi facu semn subofiţerului venit să-i arate drumul.

Cei doi oameni ieşiră din construcţia situată la marginea lagărului şi o luară de-a lungul gardului. în stânga sa, Sukarov văzu liziera pădurii. în apropiere, se aflau nişte colibe din crengi,
în care dormeau noaptea ţăranii chemaţi la rechiziţie pentru lucrările de terasament. Erau zece mii, veniţi din colhozurile vecine. Cei care locuiau prea departe pentru a se întoarce acasă

— majoritatea — îşi confecţionau aceste colibe primitive şi petreceau noaptea acolo.

Soldaţii traversară locul unde lucrau ţăranii. Ceva mai departe era un şantier de muncă forţată. Numai condamnaţi de drept comun. Un om zăcea la marginea acestei aşezări.

întins pe pământ, se uita la cer. Rana îl făcea incapabil să se mişte. După părerea subofiţerului venit să-i cheme pe Loriev şi Sukarov, nu mai avea decât câteva minute de trăit.

Se opriră lângă rănit şi sergentul găsi de cuviinţă să explice din nou:

— L-am văzut îndreptându-se încoace... Nu a răspuns somaţiilor...

Sukarov îngenunche. Rănitul purta o uniformă murdară, spălăcită, înţepenită de jeg. Sângele curgea spasmodic din rana sa.

— Ce vroiai să faci aici? întrebă locotenentul.

— Nu ştiam... că teritoriul... era interzis...

Muribundul avea o voce şuierătoare, abia perceptibilă.

— De unde vii?

— De pe front.

— Ai dezertat?

—Nu... Ne retrăgeam... Nemţii... peste tot... Tancurile... în curând vor fi aici...

Rănitul se arcui, apoi muşchii i se destinseră.

Sukarov se ridică, fără a-şi da osteneala să-i coboare pleoapele peste pupilele încremenite pentru totdeauna.

— Debarasaţi-vă de cadavru, ordonă el. Nu era decât un dezertor.

Se îndepărtă fară să se mai intereseze de incident. Un dezertor. Un trădător. O zdreanţă care nu valora nici măcar glonţul care-1 omorâse.

Locotenentul se întoarse la biroul său cu un pas alert şi grav. Era un vlăjgan solid, cu uniforma riguros aranjată. Avea privirea ascuţită, bărbia voluntară, gura dură şi se arăta foarte mândru de condiţia sa de militar.

— Deci? îl întrebă Loriev la întoarcere.

— Un dezertor, tovarăşe căpitan. Fugea la întâmplare, fără să ştie că terenul este interzis. A murit şi nu a primit decât ceea ce a meritat. înainte de a-şi da ultima suflare, a încercat să-şi scuze laşitatea, pretinzând că toată lumea se retrage în faţa bandiţilor fascişti.

— Din păcate, e adevărat, Sukarov, răspunse încetişor căpitanul.

—

— Locotenentul îşi privi superiorul cu un aer surprins şi totodată neîncrezător. Loriev continuă:

— Rezistăm foarte prost agresiunii germane. Situaţia este într-adevăr gravă.

— Radioul afirmă că linia noastră de apărare de pe Berezina este de netrecut. Acolo nemţii îşi vor rupe dinţii şi apoi îi vom fugări înapoi până la Berlin.

— Să sperăm. între timp, am primit un telefon de la colonelul Morchol. Mi-a ordonat să iau cu mine o companie şi să efectuez închiderea autostrăzii. Vei rămâne aici. Cunoşti dispoziţiile?

— Bineînţeles, tovarăşe căpitan.

— Sukarov privi cum ieşea ofiţerul, fară a-şi putea reveni. I se
părea imposibil ca situaţia să fie atât de dezastruoasă.

— Cu un oftat, locotenentul îşi ocupă din nou locul la birou şi
continuă redactarea inventarului său. Toate normele fuseseră îndeplinite, adeseori cu peste două sute la sută. Ocnaşii lucrau cu ardoare, fară încetare — sub ameninţarea unor pedepse grave.

— însă Sukarov nu simţea aceeaşi bucurie pe care o avea de

obicei când înscria aceşti indici de succes indiscutabil. Gândurile sale erau în altă parte. Deja i se întâmplase să-şi regrete încorporarea. Alesese cariera militară pentru a lupta, nu pentru a fi gardianul ocnaşilor.

— Astăzi regretul său era şi mai intens. De la începutul agresiunii naziste, se condamna că nu se află pe front. Era ferm convins că ar fi procedat mai bine decât ceilalţi, că, acolo unde ar fi fost afectat, banditţii fascişti nu ar fi trecut niciodată.

— El nu s-ar fi retras şi nici nu le-ar fi permis oamenilor săi să se retragă!

—

— Popota ofiţerilor se afla în centrul lagărului. Sukarov lua masa acolo împreună cu locotenentul Tarkas. Grigori Tarkas era un bărbat scund, cu privirea în continuă mişcare. Chiar şi în cele mai liniştite perioade, acest om insufla îngrijorare.

— Bucătăria asta e fără doar şi poate excelentă, constată Vladimir înghiţind nişte pateuri.

— Avem o bucătăreasă remarcabilă, aprobă Grigori.

— Tania Orlova ar fi făcut mai bine să-şi limiteze activităţile
la bucătăria sa decât să se bage în politică! Frumoasă cum este, e făcută pentru iubirea şi atenţiile unui soţ.

— Să nu ne pară rău! Nu am fi mâncat atât de bine, dacă nu ar fi fost condamnată!

— Cei doi ofiţeri izbucniră în râs, fără să-şi dea seama de cruzimea gestului lor.

— Mă întreb uneori, zise Tarkas coborând puţin glasul, dacă
colonelul Morchol nu a comis o imprudenţă, distribuind-o pe această fată la bucătărie. La urma urmei, este o „permanentă”, care nu ar trebui să părăsească lucrările subterane.

— Sukarov ridică din umeri.

— Nu cred că e periculoasă. N-a făcut decât să-şi urmeze soţul în deviaţionismul său, fară să-şi dea prea bine seama ce făcea. Iar Orlov nu va părăsi niciodată subteranele.

— „Permanenţii”, prizonierii politici condamnaţi pe viaţă, erau
folosiţi numai pentru lucrările care se desfăşurau sub pământ.

— Mi s-a spus, reluă Tarkas, că un dezertor a fost doborât în momentul când încerca să pătrundă în combinat.

— întocmai. A încercat să mă facă să cred că nu era o excepţie, că toată lumea se împrăştia în dezordine. Cât e de verosimil, nu ştiu! Fasciştii au profitat de efectul de surpriză, deoarece nu ne aşteptam la o asemenea laşitate, chiar şi din partea lor. însă vor plăti scump această încălcare de cuvânt.

— Tarkas ezită o clipă înainte să răspundă:

— Mulţi ofiţeri au fost executaţi acum patru ani, odată cu generalul Tuhacevski. Erau, desigur, nişte duşmani ai regimului

— nostru, însă erau, de asemenea, nişte militari excelenţi, care poate că nu au fost înlocuiţi cum se cuvine.

— Cu siguranţă, Stalin a prevăzut totul.

— Evident.

— Conversaţia celor doi locotenenţi fu întreruptă de venirea lângă masa lor a unui bărbat durduliu, cu faţa foarte rotundă: colonelul Piotr Morchol.

— Nu vă deranjaţi, tovarăşi, zise el luând un scaun. Terminaţi-vă masa.

— Luaţi masa cu noi, tovarăşe colonel?

— Nu. Voi bea numai o vodcă, explicându-vă de .ce am venit să vă văd.

— Porunci să i se aducă o sticlă, înghiţi un prim pahar şi îl umplu pe al doilea înainte să declare:

— Adineaori am trăncănit îndelung cu generalul. Situaţia este gravă. Trebuie să prevedem totul, chiar şi faptul că trupele noastre nu-i pot opri pe nemţi pe Berezina.

— De neconcejput! protestă Sukarov.

— De acord. Insă un bun comandant trebuie să prevadă totul, chiar şi cel mai neverosimil lucru. Or, nu avem nici o

dispoziţie specială pentru combinat. Nu există decât nişte directive generale, care ordonă de a lăsa locul pustiu în faţa ocupantului.

— Doar nu vă gândiţi să distrugeţi lucrările noastre! exclamă
Tarkas. Acest combinat valorează peste cincizeci de milioane de ruble!

— Ar fi dezastruos să se ajungă la această soluţie extremă, admise Morchol, însă oricum ar fi mai bine decât să lăsăm asemenea instalaţii duşmanului. Generalul a hotărât ca operaţiunea să se desfăşoare în trei etape.

— Colonelul îşi goli paharul şi îşi turnă altul înainte să relateze:

— In primul rând, expedierea tuturor utilajelor către Moscova. In al doilea rând, dacă situaţia se deteriorează, încetarea lucrărilor şi transferarea prizonierilor spre lagărele prevăzute în acest scop. In al treilea rând, dacă situaţia devine

— disperată, distrugerea combinatului. Vom începe imediat executarea primei etape a acestui plan. Voi veţi asigura transportarea materialului până la gară şi încărcarea sa într-un tren către Moscova.

— *
* *

— La sfârşitul zilei, Sukarov se simţi atât de obosit cum rar fusese pe parcursul existenţei sale. Toată după-amiaza se împărţise între munca de birou şi ajutorul de care avea nevoie Tarkas pentru a încărca camioanele.

— O însărcinare de care cei doi locotenenţi se achitară nu fară
o oarecare amărăciune. Desigur, nu era vorba decât de o precauţie judicioasă. Aceste utilaje se vor putea întoarce când frontul avea să se stabilizeze. Cu toate acestea, o asemenea acţiune îi făcea să prevadă un viitor insuportabil.

— Tarkas tocmai plecase către gară, cu vehiculele. Sukarov căzu în scaunul său, uitându-se posomorât la inventarele neterminate. Pentru moment nu-1 trăgea inima să le termine.^

— Uşa biroului său se deschise, fără ca cineva să bată. în cameră pătrunse un colonel în uniformă de gală. Sukarov se ridică imediat.

— Tovarăşe, ordonă colonelul cu o voce tăioasă, am nevoie imediat de combustibil pentru vehiculele mele şi de bidoane de rezervă.

— încotro mergeţi, tovarăşe colonel?

— Trebuie să ajungem cât mai repede la Moscova.

— îmi pare rău, tovarăşe colonel, dar îmi este absolut imposibil să vă satisfac cererea.

— Poftim?

— Nu vă pot satisface cererea.

— Nu aveţi combustibil?

— Avem. însă am primit ordinul strict de a nu-i alimenta decât pe cei care pleacă spre front. Nu pe cei care se întorc de acolo.

—

— Vreţi să insinuaţi cumva că ştergem putina?

— Bineînţeles că nu. Pur şi simplu vă spun ce dispoziţii am. Nu le pot încălca.

— Asta-i tot ce aveţi de spus?

— Din păcate, tovarăşe colonel.

— Mai vedem noi!

— Colonelul se năpusti afară. Sukarov se linişti cu un oftat. Avea mare nevoie de asta!

— Locotenentul nu se bucură de un răgaz lung. Nici cinci minute nu trecuseră, şi colonelul reveni. De data aceasta nu era singur, îl însoţea un civil — precum şi doi soldaţi cu pistoale-mitralieră pe care le ţineau la şold, ameninţători.

— Civilul fu cel care vorbi, pe un ton plin de aroganţă şi încredere în sine, care se potrivea de minune cu aerul său rece şi înfumurat.

— Locotenente, dumneavoastră sunteţi cel care îndrăzneşte să ne refuze carburantul de care avem nevoie?

— Nu fac decât să execut ordinele.

— Iată ceva ce vă va da, fără îndoială, un zel puţin mai inteligent.

— Civilul scoase din buzunarul său interior un carnet de identitate şi îl băgă sub nasul locotenentului. Acesta, aruncân-du-şi ochii peste el, se aştepta la o personalitate care ar uza sau ar abuza de titlul său.

— însă nu o asemenea personalitate!

— Sukarov îl fixă pe civil cu o privire neîncrezătoare. Niciodată
nu bănuise că se va pomeni într-o zi în faţa unuia dintre şefii N.K.V.D., unul dintre colaboratorii direcţi ai lui Stalin.

— Sper, zise ironic civilul, că scrupulele dumneavoastră au dispărut...

— Sukarov privi succesiv feţele ameninţătoare ale interlocu-
torului său şi colonelului; armele îndreptate spre pieptul său de către cei doi soldaţi. îşi strânse pumnii pe masă pentru a căpăta curaj înainte de a răspunde:

—

— Tovarăşe ministru, trebuie să înţelegeţi că nu pot, de capul meu, să nu ţin cont de dispoziţiile pe care le-am primit. Permiteţi-mi să raportez superiorului meu.

— Propoziţia scăzu puţin tensiunea care domnea în cameră. Civilul întrebă:

— Cine este superiorul dumneavoastră?

— Colonelul Morchol.

— Nu este nimeni mai sus decât el?

— Ba, da. Generalul Lubjin, care comandă întreg combinatul.

— El trebuie sunat. în caz contrar, colonelul ar cere să-i raporteze generalului, iar noi suntem grăbiţi.

— Cum doriţi.

— Sukarov ridică receptorul şi învârti manivela. Aparatul îl puse în legătură cu generalul. Lubjin se dovedi de o amabilitate curtenitoare imediat ce află cine era în biroul locotenentului.

— Spuneţi-i că vin imediat. Puteţi începe să le daţi tot ce vă cer.

— Sukarov închise cu o oarecare dezamăgire. Ştia că aşa se

va termina. îi era silă de încălcările legii.

— Va veni şi generalul, anunţă el. între timp, vă puteţi face plinul rezervoarelor. Vă voi conduce.

— Vă urmez, răspunse colonelul.

— Sukarov ieşi împreună cu el pentru a da ordine magazione-
rilor săi. Apoi se întoarse în birou. Ministrul se aşezase pe locul ocupat de obicei de căpitanul Loriev.

— Sunteţi singur aici? întrebă el.

— De obicei, căpitanul Loriev lucrează în această încăpere, însă acum a plecat să asigure închiderea autostrăzii.

— înţeleg.

— în acel moment în cameră intră generalul Lubjin. Era un individ foarte uscăţiv, care purta un gen de mustaţă identică cu cea a lui Stalin. Ministrul îi strânse mâna.

— Foarte bine aţi făcut că m-aţi sunat, tovarăşe Sukarov, spuse generalul, afectându-şi competenţa. Aceasta nu intră în atribuţiile dumneavoastră.

— Apoi, către ministru:

— Vă voi da un eamion-cistemă pentru realimentare pe parcursul drumului. Probabil transportaţi nişte arhive preţioase?

— Intr-adevăr, extrem de importante.

— Cel puţin, sunteţi bine păzit?

— Din păcate, nu. Nu avem decât o mână de soldaţi.

— De neconceput! Vă vom pune la dispoziţie o companie să vă escorteze până la Moscova!

— Vă mulţumesc, zâmbi ministrul, fără recunoştinţă excesivă, ca un om obişnuit să vadă toată lumea plină de atenţie faţă de persoana sa.

— Tovarăşe ministru, reluă Lubjin, sunt bucuros să vă văd. M-arn confruntat, într-adevăr, cu un caz de conştiinţă... Am organizat transferul utilaj elor care puteau fi deplasate... Pregătesc
retragerea criminalilor politici, dacă ameninţările inamicului se accentuează... Sunt obligat să am în vedere şi distrugerea întregului combinat...

— .Ar fi milioane de ruble care s-ar duce pe apa sâmbetei...

— Această soluţie ar fi preferabilă celei de a le lăsa să cadă în mâinile inamicului.

— Desigur.

— Cu toate acestea, este o responsabilitate grea care-mi revine şi mi-ar place să am un ordin formal...

— Din păcate, nu am nici un drept să vi-1 dau.

— Totuşi, sunteţi de acord?...

— Un acord care nu mă angajează decât pe mine.

— Lubjin pocni din degete.

— Această problemă mă frământă încă de la începutul ostilităţilor şi nu am reuşit să obţin nici o directivă specială... Ajung să cred că cel mai bine ar fi să plec personal la Moscova ca să întreb cum trebuie să procedez... Dar credeţi că aş avea timp să mă întorc înainte ca fasciştii să străpungă liniile noastre...? Ceea ce fără îndoială nu se va întâmpla...

— Fără îndoială, nu, confirmă ministrul, dacă fiecare îşi face datoria. însă trebuie să învăţăm să calculăm având în vedere

— trădătorii şi laşii. Dacă nu ar fi atât de mulţi, bandiţii fascişti
n-ar fi pătruns niciodată pe teritoriul nostru. însă, chiar şi în cel mai rău caz, presupun că trebuie să reuşiţi să faceţi această călătorie.

— îmi uşuraţi situaţia, oftă Lubjin. N-aş putea suferi să decid singur o asemenea catastrofa. Dacă-mi permiteţi, îl voi preveni pe adjunctul meu, colonelul Morchol. Mă va înlocui pe durata absenţei mele şi voi pleca în compania dumneavoastră.

— Vă rog, acceptă ministrul cu o înclinare a capului.

— *
* *

— în picioare, în faţa uşii, Sukarov se uita cum se îndepărtează
ultimele maşini ale convoiului cu care plecase generalul Lubjin.

— Această plecare slăbeai mki nitllt 'gartuzloăna combinatului.
Locotenentul se siniţda din ce în ce mai dezamăgit.

— îşi aprinse o ţigară, trase trei fumuri înainte să o arunce cu
scârbă.

— Hotărât lucru, ar fi mai bine să se culce. Somnul i-ar alunga
toată pofta de a continua să mediteze.

— CAPITOLUL II

— Orlov! strigă o voce înăbuşită.

— Fără a obţine un răspuns, omul insistă, pe un ton mai ridicat:

— Igor Ivanovici!

— Cel care dormea deschise ochii şi se ridică într-un cot.' Tăcerea era deplină în,camera subterană unde se odihneau pnzomern politici. Nu li se a\iz$a p#c^t respiraţia regulată.

— Ce vrei, Gronin? întrebă Orlov.

— îşi căută maşinal ochelarii, zâmbind: la ce i-ar fi folosit într-un întuneric atât de total?

— Ce crezi tu, Orlov? întrebă Gronin.

— Presupun că vrei să vorbeşti despre situaţia generală? Ei bine, am impresia că bravii noştri comunişti tocmai iau o chelfăneală zdravănă.

— Orlov articulă această frază cu o plăcere nedisimulată. Fost
profesor, după doi ani de muncă forţată, rămânea la fel de ferm ostil regimului cum fusese întotdeauna.

— Nu ideile noastre sunt în cauză, rectifică Gronin, ci

mârşăvia celor care s-au folosit de ele pentru a acapara puterea doar pentru profitul lor.

— Gronin nu renunţa la convingerile sale ideologice. Dacă se
afla aici, nu era pentru că ar fi combătut regimul, ci pentru că fusese încondeiat de unele personalităţi cu rang important.

— Oh! suspină Orlov. Presupun că nu m-ai trezit să începem
din nou acest subiect?

—

— Cei doi bărbaţi discutau mereu, îşi expuneau părerile contra-
dictorii, ceea ce nu-i împiedica să formeze o echipă solidă. Gronin simţea faţă de Orlov respectul admirativ datorat instruirii sale. Avea impresia că fostul profesor poseda răspunsul la o mulţime de mistere. Orlov, mai simplu, aprecia sinceritatea fostului muncitor.

— Nu, zise Gronin. Vroiam doar să te întreb dacă ştii ce se va întâmpla cu noi.

— Dacă Stalin ar avea de făcut cuiva nişte confidenţe, nu sunt eu cel pe care l-ar alege. Pe deasupra, în acest moment trebuie să aibă alte griji pe cap decât soarta noastră.

— Nu te ţine de glume! Nu-i momentul!

— —Presupun că temnicerii noştri nu au probabil nici o dorinţă
să ne lase în mâinile fasciştilor. Prin urmare, este posibil să ne ducă în interiorul ţării, înainte de sosirea nemţilor. Numai că, dacă încep prea târziu...

— Vom fi eliberaţi?

— Ce vorbeşti? Ai accepta să le datorezi libertatea inamicilor tăi politici?

— Libertatea nu are preţ.

— Ei bine, nu spera totuşi prea mult. Dacă riscăm să fim eliberaţi, cred că mai întâi ne vor ucide.

— Dar suntem mii!

— Crezi într-adevăr că aceasta îi va face să renunţe?

— Gronin se mulţumi să ofteze. Ştia că profesorul avea perfectă

— dreptate.

— Cel puţin, ai o idee cum să ieşim de aici? Trebuie să încercăm orice. Ar fi mai puţin prosteşte să murim evadând decât să crăpăm ca nişte berbeci la abator.

— Orlov nu răspunse imediat. Gronin insistă:

— Nu vrei să-mi răspunzi?

— E prea devreme. Dar poţi dormi liniştit. Dacă situaţia devine disperată, vom încerca ceva.

— Şi eu?

— Nu am obiceiul să-i las pe prieteni la nevoie. Noapte bună!

— Lui Stepan Konstantinovici Gronin i-ar fi plăcut să mai pălăvrăgească, dar înţelese că prietenul său n-avea să-i mai răspundă.

— Totuşi! Era straniu! El, un individ zdravăn, voinic, mândru
de musculatura şi forţa sa fizică, era obligat să se lase în grija unui tip care abia se ţinea pe picioare... un individ care în curând avea să împlinească vreo cincizeci de ani, miop ca o cârtiţă şi lipsit de muşchi ca o broască prăpădită...
— „Ciudată mai e şi viaţa asta!” medită Gronin, cufimdându-se
în somn.

— *
* *

— Locotenent Sukarov! Locotenent Sukarov! Treziţi-vă! Vă cheamă colonelul!

— Vladimir deschise cu greu ochii şi se uită prosteşte la soldatul care îl scutura de umăr.

— Ce spui? bombăni el.

— Colonelul Morchol vrea imediat să vă vadă.

— Bine. Fug într-acolo.

— Sukarov sări din patul său şi începu să se îmbrace.

Soldatul
aştepta. Deja era ziuă. La mijlocul verii, soarele e matinal!

— Haide, zise Sukarov.

— îşi termină de încheiat bluzonul părăsindu-şi camera. Plantonul îl conduse direct spre domiciliul colonelului. Acesta era îmbrăcat şi el. Se afla în biroul său.

— Aşezaţi-vă, Sukarov, zise el, văzându-1 intrând.

— Vladimir se lăsă pe un scaun şi întrebă:

— Ştiri proaste, tovarăşe colonel?

— Nu de la fascişti, ci de la propriii noştri oameni. Locotenentul Tarkas m-a sunat de la gară.

— Convoiul încă nu a plecat?

— Morchol clătină din cap.

—

— Tarkas întâmpină dificultăţi. El pretinde că pe căile ferate
domneşte o panică totală. Aş vrea să vă duceţi să vedeţi personal despre ce este vorba. Tarkas nu a fost niciodată prea descurcăreţ.

— Acest ordin îl trezi de-a binelea pe Sukarov.

— Bine, tovarăşe colonel. Dar dacă se întâmplă ceva în absenţa mea... Căpitanul este plecat şi...

— Cred totuşi că voi fi în stare să vă înlocuiesc!

— Evident. Nu vroiam să spun...

— Nu vă faceţi griji pentru ceea ce se va întâmpla aici! Duceţi-vă mai repede să vedeţi care sunt obstacolele de care nu reuşeşte să treacă Tarkas. Şi raportaţi-mi cât mai repede!
— Am înţeles, tovarăşe colonel. Voi acţiona cât mai repede.

— *
* *

— Nodul feroviar căpătase o oarecare importanţă din cauza vecinătăţii combinatului. Mai înainte satul pe unde trecea calea ferată nu era decât un cătun de câteva sute de suflete.

— Acesta nu fusese mult mai populat de când gara-crescuse,
şi Sukarov nu văzuse niciodată o agitaţie asemănătoare celei care domnea aici, la o oră atât de matinală.

— Strada principală era neagră de lume. La fel şi străduţele care se îndreptau spre izbele care formau suburbiile satului.

— Şoferul lui Sukarov fu obligat să încetinească intrând în mulţime. Oamenii se dădeau la o parte tot mai greu; nu pentru că nu ar fi vrut, ci pentru că nu puteau: ar fi trebuit să-şi strivească
vecinii.

— Nu mai pot înainta, tovarăşe locotenent, zise în cele din urmă şoferul.

— Bine. Opreşte aici! încearcă să întorci pentru a pleca în sens opus şi nu părăsi maşina: s-ar putea să ţi-o fure.

— Frânturile de conversaţii auzite în dreapta şi în stânga îl informaseră pe deplin despre motivele îmbulzelii. Toţi aceşti oameni vroiau să fiigă din regiune înainte de sosirea nemţilor.

—

— Vladimir sări din maşină şi începu să dea din coate pentru a
se apropia de gară. înaintarea#sa devenea tot mai anevoioasă. Fu nevoit să înfrunte adevăraţi ciorchini umani, strâns uniţi ca nişte roiuri de albine.

— în sfârşit, cu respiraţia întretăiată, Sukarov trecu pragul construcţiilor. însă aici fu şi mai rău: în săli, pereţii îi ţineau pe oameni, îi împiedicau să cedeze teren. Locotenentul avu nevoie de un sfert de oră ca să ajungă la portiţa care dădea spre peron.

— Nimic nu-1 bloca. Şi peroanele erau pline de civili, cu mutre
disperate, cu expresii buimăcite, neliniştite, îngrozite.

— Unde să-l găsească pe Tarkas într-o astfel de magmă?

— Sukarov se deplasa încet, încercând să-l zărească împreună
cu oamenii săi.

— în cele din urmă îi descoperi, însă nu în apropierea unui tren gata de plecare, ci înconjurând nişte vagoane aliniate pe o linie de garare. Vladimir scăpă atunci din mulţime şi sări peste şine. Grigori îl zări şi îi făcu un semn larg cu mâna.

— Sukarov îl apostrofă ajungând în dreptul său:

— Ce se întâmplă?

— Am muncit întruna de când am venit, dar este imposibil de plecat, explică Tarkas.

— De ce?

— Nu vezi ce se întâmplă?

— Tarkas arătă cu bărbia spre hoardele de ţărani răspândiţi pe
peroane. Sukarov recunoscu:

— Niciodată n-am văzut aşa ceva!

— Circulă cele mai proaste zvonuri despre modul în care banditţii fascişti se comportă în teritoriile ocupate. îmi vine greu să le cred. Oricât de răi ar fi aceşti oameni, nu pot să acţioneze într-un mod atât de dispreţuitor.

— Poate că sunt exagerări...

— Oamenii se tem atât să se pomenească prinşi în toiul unei lupte, cât şi să rămână la cheremul fasciştilor. Vor să fugă cu orice preţ!

—

— —în orice caz, nu există trenuri pentru ei. Şi convoiul nostru
este prioritar.

— —Necazul este că singurele trenuri care au plecat sunt toate
prioritare. Mereu se găsesc câţiva ştabi preocupaţi să se îndepărteze de regiune.

— Ştiu, oftă Sukarov. Am avut ieri de-a face cu nişte indivizi
de aceeaşi teapă!

— Pe de altă parte, se zvoneşte că şinele sunt deteriorate la circa treizeci de verste de aici. Se pare că nu mai există trecere.

— Oricum, va trebui să încerci imediat ce calea va fi eliberată.

— Aceasta-i dispoziţia pe care ţi-a dat-o Morchol pentru mine?

— Sukarov zâmbi amar, răspunzând:

— Morchol este puţin depăşit de evenimente. Totul cade pe spinarea sa.

— Cum aşa?

— Loriev a plecat să asigure blocarea autostrăzii. Nu mai

avem alte ştiri. Lubjin a părăsit combinatul, luându-i cu el pe cei mai buni ofiţeri — pentru a-şi asigura securitatea.

— Nu eram la curent...

— în câteva cuvinte, Vladimir îi povesti despre vizita ministrului, rechiziţia combustibilului şi plecarea generalului Lubjin. Sfârşi:

— Morchol m-a trimis mai degrabă să văd ce se întâmplă. Nu mi-a dat un ordin precis. Va trebui să luăm iniţiativele care se vor impune.

— Şi ce mă sfătuieşti?

— Să pleci imediat ce vei putea. In caz că nu vei reuşi, dacă virt nemţii, totul va trebui aruncat în aer.

— Tarkas holbă ochii.

— Nu te gândeşti? în asemenea gloată? Ar fi un măcel îngrozitor!

— Utilajele noastre nu trebuie să cadă în mâinile nemţilor.

— Nu voi avea niciodată curajul să ordon un asemenea masacru.

—

— De acord. Iată cum văd eu lucrurile. Pentru moment, începi prin a da ordin să fie puse explozivele. Apoi, încerci să părăseşti gara, chiar dacă şinele sunt tăiate. Ar fi mai bine să te afli în câmp deschis în momentul când vei arunca convoiul în aer.

— Cu alte cuvinte, nu mă întorc la combinat?

— Locul tău este cu utilajele. Dacă trebuie să le distrugi, va trebui apoi să încerci să ajungi la Moscova.

— Tarkas clătină din cap.

— Pentru aşa ceva, mi-ar fi plăcut să primesc un ordin de la Morchol.

— Bine. Mă întorc în lagăr şi raportez. încearcă să-l suni pe colonel peste o oră. Şi noroc!

— Cei doi bărbaţi se îmbrăţişară, apoi Sukarov plecă în sens
invers. Traversarea mulţimii fia mai uşoară: oamenii se dădeau bucuroşi la o parte pentru a face loc cuiva care elibera un spaţiu în trenurile incerte în care sperau să urce.

— *
* *

— în lagăr, Sukarov află că Morchol lua masa la popotă. îl găsi acolo pentru a-i raporta ceea ce văzuse.

— Colonelul îl ascultă tăcut, apoi răspunse:

— Ceea ce-mi spuneţi îmi confirmă impresia că nu mai trebuie să amânăm executarea dispoziţiilor noastre.

— Nu înţeleg...

— Utilajele au plecat. Situaţia se agravează. Este momentul să evacuăm prizonierii politici.

— Sukarov ghici imediat că nu raportul său fusese hotărâtor pentru decizia colonelului. O luase probabil înainte de întoarcerea lui. însă de ce?

— în această după-amiază, îi voi escorta spre Moscova.

— Dumneavoastră personal?

— Da.

— Dar... trenurile nu merg!

— Vom pleca pe jos.

— Vor fi tentative de evadare!

— —Nu şi dacă dispun de un efectiv suficient pentru siguranţa
convoiului. Dumneavoastră veţi rămâne aici, tovarăşe Sukarov, pentru a distruge totul dacă vin nemţii. Explozivele sunt puse. De câţi oameni veţi avea nevoie pentru a da foc?

— Nu ştiu... Nu m-am gândit la asta...

— Vreo zece inşi vă vor fi cu siguranţă de ajuns.

— Sukarov abia asculta, încercând să ghicească ce se

— întâmplase exact în capul lui Morchol. Ceda nebuniei generale?
Pentru moment, iniţiativa sa părea nemotivată. Chiar dacă nemţii
se apropiau, nu fuseseră încă semnalaţi la o distanţă îngrijorătoare.

— Colonelul încerca mai presus de orice să-şi pună la adăpost
preţioasa piele? Ar fi inventat acest pretext cu prizonierii pentru a pleca către Moscova...?

— Evident, continuă Morchol, numai dumneavoastră veţi decide, conform evenimentelor, să distrugeţi sau nu combinatul. Nu uitaţi că acesta a costat deja foarte scump Rusia.

— Sukarov avu o sclipire. Morchol se ferea să ia această decizie. Nu avea nici un ordin precis în această privinţă—doar directivele generale care ordonau aplicarea tacticii pământului pârjolit în faţa iureşului german. Colonelul nu vroia să fie nici omul care abandona asemenea instalaţii duşmanului, nici cel care distrugea asemenea bogăţii. Prefera să lase responsabilitatea
unuia dintre subordonaţii săi.

— Cutele aspre care-i înconjurau gura lui Vladimir se adânciră
şi mai mult. Se mulţumi să răspundă:

— Nu voi uita nimic, tovarăşe colonel.

— Bine. Acum mă duc să organizez totul pentru plecare.

— Colonelul se ridică, se îndreptă spre uşă, apoi se răzgândi

— înainte să treacă pragul.

— De altfel... Mi-aţi spus că Tarkas va suna în curând... Nu am timp să mă ocup de asta... Veţi lua dumneavoastră legătura.

—

— Foarte bine, tovarăşe colonel.
— Hotărât lucru, Morchol nu vroia nici măcar să-şi asume responsabilitatea distrugerii utilajelor, dacă aceasta trebuia să se întâmple!

— * * *

— Alo, tovarăşe colonel?

— Nu, e Sukarov.

— Drace! Cu greu am găsit telefonul!... Mi-1 dai pe Morchol?

— Mi-a zis adineaori că este prea ocupat să-ţi răspundă şi că trebuie să preiau eu informaţia.

— Dar, la urma urmei, e important! Ţi-am explicat...

— Şi eu i-am repetat-o. însă Morchol se spală pe mâini. Se pregăteşte să se salveze.

— Cum?

— —Nu-i chiar aşa, dacă vrei. îi va escorta pe prizonieri către
Moscova şi mă lasă aici doar cu o mână de oameni.

— Vei arunca totul în aer?

— Ah! S-a ferit să-mi dea un ordin atât de precis! Trebuie doar să acţionez cât mai bine, cum mă taie capul. Astfel, va putea întotdeauna să mă dezavueze ulterior şi să nu poarte răspunderea unui act eventual condamnat de către superiorii noştri. Mă întreb dacă nu din aceeaşi cauză a plecat şi Lubjin primul. Marea ambiţie a acestor domni este să nu se compromită prin nişte iniţiative nepotrivite.

— Exagerezi!

— De aceea, sunt sigur, mi-a ordonat să-ţi răspund eu. Nu vrea nici măcar să fie amestecat în posibila distrugere a utilajelor
costisitoare pe care le-ai încărcat în vagoanele tale.

— Dar, atunci... eu ce fac?

— Ca şi mine, bătrâne: ce vei prefera, fiind sigur că se vor găsi întotdeauna nişte indivizi care să-ţi poarte apoi sâmbetele.

— Nu numai că trăim într-o debandadă totală, dar mai suntem şi cufundaţi într-o atmosferă de laşitate generală.

— Dar ce se va întâmpla cu noi?

— Nu ştiu nimic, bătrâne... Nimic!

— Sukarov închise fară să mai asculte. Nu putea face nimic să-l ajute pe Tarkas să ia o decizie.

— Va avea destulă bătaie de cap cu ale sale!

— Niciodată în viaţa sa nu se simţise atât de prost dispus, nici atât de dezgustat de umanitate.

— CAPITOLUL III

— Cu părul crescut aproape în mijlocul frunţii, cu sprâncenele zbârlite, unite între ele, cu nasul turtit, bărbia ieşită în afară, ochii mici, făţarnici, prea spălăciţi, umerii largi, statura joasă, braţele foarte lungi, care se balansau precum cele ale unei gorile — Jori Feodorovici Gorgoi semăna foarte bine cu bruta care era.

— Un colos răutăcios, preocupat numai de plăcerile sale de moment, nu ajunsese printre prizonieri din cauza convingerilor politice nonconformiste, ci pentru neîncetate delicte de drept comun: furturi, violenţe şi aşa mai departe.

— însă Gorgoi nu era prost de tot. Avea un gen de răutate, de viclenie, cum au fiarele sălbatice. Mereu la pândă, ar fi putut spune ce anume din comportamentul tovarăşilor săi de detenţie era în contradicţie cu regulamentul.

— Aşa se face că remarcase manevra zilnică a lui Orlov. Când se întorceau cu toţii, după masă, pe şantiere, lunganul miop de Igor Ivanovici se îndrepta negreşit spre un stâlp de lemn de unde părea să ia ceva.

— Gorgoi ar fi dorit mult să ştie despre ce era vorba. L-ar fi întrebat pe profesor sau i-ar fi luat-o înainte la ascunziş, dacă Orlov n-ar fi fost, de obicei, însoţit de Gronin.

— Jori ştia că Stepan Konstantinovici nu era atât de robust ca el. In plus, era convins că nici un om nu era capabil să-l învingă neînarmat. Cu toate acestea, admitea că Gronin nu era un pehlivan de care puteai scăpa cu un simplu bobâmac. în cazul

— unei încăierări, trebuiau avute în vedere consecinţele care ar fi atras gardienii.

— De aceea prefera să aibă răbdare, să aştepte o ocazie favorabilă, să stea cu ochii în patru.

— Se afla destul de aproape de Orlov când acesta ajunse la stâlp. Igor luă ceva şi plecă grăbit. Puţin mai târziu, pe şantierul subteran, se îndepărtă de ceilalţi, apoi reveni, cu un aer foarte agitat. îl apucă de braţ pe Gronin şi îl trase într-un ungher.

— Gorgoi ajunse imediat de cealaltă parte a pilonilor de susţinere, în spatele cărora se ascundeau cei doi prieteni, fără a pierde nici un cuvânt din conversaţia lor.

— Ce se întâmplă? întrebă Gronin. Dacă ne văd gardienii că nu lucrăm, vom primi înjurături!

— E urgent. Tocmai am primit o ştire de la soţia mea.

— Gorgoi ştia că soţia lui Orlov lucra la popotă. N-o văzuse

— niciodată pe Tania, însă era convins că fetele care erau în preajma soldaţilor îşi datorau privilegiile frivolităţii lor.

— Aşadar, ea găsise un mod de a coresponda cu soţul său, ascunzând bileţelele într-o scobitură a stâlpului.

— Ce ştire? întrebă Gronin.

— Vom fi transferaţi înainte de sfârşitul zilei. Nemţii se

apropie. Tania a surprins o conversaţie între colonelul Morchol şi unul dintre locotenenţii săi. Ei evacuează locurile şi nu vor lăsa decât o garnizoană redusă pentru a arunca totul în aer în cazul când fasciştii ar ajunge până aici.

— Cu alte cuvinte, nu ne lasă nici o şansă să fim eliberaţi de către ocupanţi. Mulţumesc că m-ai prevenit, bătrâne.

— Aşteaptă! Trebuie să profităm de această şansă. Nu va exista o ocazie mai bună.

— Nu înţeleg.

— Totuşi este evident. Este prea multă lume de îmbarcat ca să nu putem dispărea pe furiş, profitând de dezordine. Vom rămâne ascunşi şi nu vom scoate nasul afară decât atunci când nemţii vor fi aici.

—

— Şi soţia ta?

— Ea mi-a sugerat această idee. Apoi, se va ascunde şi ea undeva. încerci împreună cu mine?

— Nu ştiu dacă vom putea reuşi... însă sunt de acord! Mai bine să crăp dintr-o dată decât să fiu ocnaş până la sfârşitul zilelor mele!

— In acel moment, răsunară nişte urlete: gardienii tocmai îi zăriseră pe cei doi palavragii care uitaseră de munca lor. Gronin şi Orlov se duseră fuga să-şi ia instrumentele.
— Gorgoi îi imită. Ştia destule.

* * *

— Adunarea! Adunarea! Repede! Repede!

— Strigătele izbucniră în galerii din toate părţile. Soldaţii dădeau dovadă de o grabă neobişnuită. Doar din graba lor prizonierii înţeleseseră că se petrecea ceva extraordinar.

— Orlov puse mâna pe braţul lui Gronin.

— Pe aici!

— Cei doi oameni cotiră brusc într-o galerie neluminată — o fundătură.

— Ajunseră până la capăt şi se lipiră de perete. Nemişcaţi,

muţi, ascultau cum se stingea zgomotul strigătelor din galeriile principale.

— Aceste rezonanţe îşi pierdură sonoritatea, devenind în curând un murmur îndepărtat. Gronin se calmă şi şopti:

— Au plecat.

— Sst! îi ordonă Orlov.

— Profesorul ciuli urechea. Avea auzul la fel de fin pe cât de scurtă îi era vederea. Era sigur că cineva mergea prin galerie.

— Gronin auzi la rândul său un zgomot de paşi.

— Vine cineva! murmură el.

— Cei doi bărbaţi îşi încordară muşchii, gata de acţiune. în acel moment o voce surdă, dar ironică, le aruncă:

—

— Nu vă necăjiţi, băieţi! Nu sunt decât eu.

— Gronin şi Orlov se liniştiră puţin. Igor întrebă:

— Cine?

— Gorgoi.

— Nu reuşeau să desluşească nimic, însă simţiră lângă ei prezenţa brutei.

— Ce faci acolo? întrebă Gronin.

— Ca şi voi, băieţi. Profit de ocazie ca să scap.

— N-ai fost invitat.

— Ei bine, m-am invitat singur!

— Vrei să ne laşi în pace, ai?

— Orlov atinse braţul prietenului său pentru a-1 calma.

— Lasă, Gronin. Are şi el dreptul să-şi încerce norocul.

— Ah! îl ironiză Gorgoi. Profesorul, cel puţin, este un om înţelegător!

— De acord, zise Gronin. Să evadeze, dacă vrea. Dar singur. Nu-i nevoie să ne încurce!

— Asta nu-i amabil, îşi dădu cu părerea Gorgoi pe un ton plângăreţ. Nimeni nu mă vrea. Sunt un prigonit!

— E adevărat, remarcă Orlov. De ce eşti aici? Din simplă întâmplare?

— Nu, ripostă, Gorgoi, recăpătându-şi seriozitatea. V-am urmărit. Am auzit în această după-amiază conversaţia voastră, când profesorul a primit scrisoarea de la soţia sa. Atunci, am crezut că voi putea fi de folos în încercarea voastră.

— Drace! mormăi Gronin. Ei bine, şterge-o de aici! Sau...

— Sau ce, cap sec? Ai poftă să te laşi cotonogit? Personal n-am refuzat niciodată încăierarea, însă aceasta riscă să alerteze lumea!

— Ticălosule!

— Şi apoi, dacă sunt prins, mă vor interoga. îi cunoaşteţi? E dificil să nu le răspunzi, când te tratează cu atâta bunăvoinţă! Atunci, ar putea fi periculos pentru voi, nu?

—

— Putregai scârbos!

— Orlov îşi calmă prietenul:

— Lasă asta! La urma urmei, are şi el ceva dreptate. Care dintre noi, văzând o ocazie de a o şterge, nu ar încerca să profite de ea? Acum, că e aici, nu avem decât să acceptăm prezenţa sa.

— —Vezi, băiete, zise Gorgoi, se poate spune tot ce vrei despre
intelectuali, însă prietenul tău este mai uman decât tine!

— Da, este fraier, mormăi Gronin.
— Gata cu discuţiile! reteză Orlov. Oricum, partida nu este deloc câştigată. Nimic nu dovedeşte că nu vor scotoci totul pentru a ne găsi.

— *
* *

— Colonelul Morchol părea să se afle într-o dispoziţie excelentă, când unul dintre oamenii săi veni să-l anunţe:

— I-am recuperat deja pe toţi cei care munceau la suprafaţă, tovarăşe colonel. O femeie rămâne însă de negăsit.

— Cine?

— Tania Konstantinovna Orlova.

— Bine. Lăsaţi-o baltă. Puneţi-i acum să urce pe cei păziţi în subterane.

— Soldatul se îndepărtă şi Morchol se întoarse către Sukarov, care se afla lângă el, cu mina întunecată.

— Oricum, Orlova nu va putea părăsi lagărul. O veţi descoperi cu uşurinţă după plecarea noastră. Vedeţi, vă las posibilitatea de a mai servi o mâncare excelentă.

— Sukarov nu simţea nici o poftă să împărtăşească veselia lui Morchol.

— Sunteţi foarte grăbit, tovarăşe colonel, zise el. Nu v-aţi obosit să faceţi apelul prizonierilor păziţi jos. V-aţi gândit că unii ar fi putut evada la adunare?

— Desigur, Sukarov, rânji Morchol. Desigur! Dar m-am gândit la o metodă excelentă ca să nu vă poată pricinui nici un necaz. Iată ce vom face...

—

— O tăcere deplină domnea în fundătura unde se aflau încă
cei trei fugari. Ciuleau urechile, îngrijoraţi să surprindă cel mai neînsemnat indiciu referitor la ceea ce se întâmpla în subterane.

— Credeţi că au plecat deja? întrebă Gorgoi pentru a treia oară.

— Tacă-ţi fleanca! i-o reteză Gronin.

— Fii politicos!

— Fără nervi, zise Orlov. Nici unul dintre noi n-are de unde să ştie.

— Ascultaţi, ce mama dracului! turbă Gronin.

— Totuşi nu trebuiau să ciulească în mod special urechile pentru a auzi vacarmul care se declanşă pe neaşteptate. Un bubuit apocaliptic se repercută sub toate bolţile. Bucăţi întregi de pământ căzură printre pereţii despărţitori din lemn, zguduiţi de undele exploziei.

— Urmară apoi alte explozii în lanţ.

— Dar ce înseamnă asta? Ce înseamnă asta? bolborosi Gorgoi, căzut în patru labe.

— Praful răscolit începu să se aşeze la loc. Gronin, ghemuit lângă perete, mai bombăni o dată:

— Tacă-ţi fleanca!

— Din nou se instală liniştea. Orlov se îndepărtă puţin de peretele despărţitor de care se lipise.

— Ce înseamnă asta? zise el. Mi se pare că este destul de uşor de înţeles. Au aruncat în aer toate ieşirile pentru a-i împiedica pe cei care n-au răspuns la apel să se salveze. Pur şi simplu ne-au îngropat de vii. Pe noi şi pe toţi cei care au avut aceeaşi idee.

— Orlov se exprimase cu atâta calm, încât ceilalţi doi nu înţele-
seseră imediat sensul cuvintelor.

—

— Mama dracului! oftă în sfârşit Gronin, cu un geamăt de câine bolnav.

— Gorgoi se ridică împleticindu-se şi urlă:

— Bande de ticăloşi! Vom crăpa aici ca nişte şobolani! O ştiaţi când m-aţi târât cu voi, nu-i aşa?

— Nimeni nu te-a rugat să vii, îi aminti Gronin.

— Dar nu vreau să crăp! Nu-i nimic de făcut! Nu vreau! Trebuie găsită o modalitate! Un şiretlic! Sunteţi profesor, trebuie să ştiţi...

— Linişte, tranşă sec Orlov. Strigătele voastre isterice mă împiedică să mă concentrez.

— Gorgoi se lăsă să cadă la pământ. Ceea ce-1 punea cel mai mult la încercare era acest întuneric compact, în care nu putea desluşi nimic din ceea ce-1 înconjura.

— Măcar dacă aveam lumină! oftă el.

— Vrei să te vezi j«uriiid? întrebă cu cruzime Gronin.

— Tacă-ţi fleanca, tâmpit mizerabil!

— Doar gândul că vei scuti pământul de prezenţa ta mă va consola în propria mea agonie.

— Sărman cretin!

— Liniştiţi-vă! mai ceru o dată Orlov. Vă comportaţi ca nişte copii. Cred că trebuie să fi rămas nişte unelte în subterane. Trebuie să le putem recupera pentru a ne croi un drum spre exterior.

— Haideţi! zise Gorgoi, ridicându-se printr-o săritură. Nu trebuie să pierdem nici un minut.

— Pe de altă parte, continuă Orlov, nu suntem singuri aici. în sfârşit, presupun că soţia mea a reuşit să se sustragă de la transferul prizonierilor. Prin urmare, putem conta pe ajutorul ei. De aceea, vom încerca că curăţăm ieşirea pe care o folosea de obicei pentru a transmite scrisorile. Vom avea şanse de a ajunge mai repede la suprafaţă.

— S-ar putea să găsim nişte lopeţi şi nişte cazmale în stânga, la ieşirea din fundătură, zise Gronin.

— Foarte bine, întinde mâinile în faţa ta, Stepan.

—

— Gronin se supuse. Orlov pipăi aerul. în cele din urmă, găsi palmele prietenului său, şi-i strânse mâna dreaptă.

— Şi tu, Gorgoi, ordonă el. Nu trebuie să ne despărţim, altfel ne vom rătăci pentru totdeauna în acest labirint.

— Degetele li se întâlniră.

— Eu rămân între voi doi, zise Orlov. E mai bine aşa. Mi se pare că încă nu aţi înţeles că singura noastră şansă este să ne ajutăm unul pe celălalt. Suntem îmbarcaţi cu toţii pe aceeaşi corabie.

— Avem şi un pasager clandestin, bombăni Gronin.
— în caz de naufragiu, răspunse Orlov, pasagerii clandestini sunt uneori capabili să se opintească mai tare decât ceilalţi. Arată-ne calea, Stepan.

— *
* *

— Tania Konstantinovna Orlova nu avea decât douăzeci şi trei de ani. Arestarea sa îi întrerupsese studiile.

— Nutrise întotdeauna cea mai profundă admiraţie faţă de profesorul Orlov, ale cărui cursuri le urma. Devotamentul se transformase în dragoste din momentul când acesta îi acordase puţină atenţie.

— în ceea ce-1 privea pe Igor Ivanovici, el nu putuse refuza această tinereţe şi această frumuseţe oacheşă care i se oferea, îşi împărţi cu ea viaţa şi ideile împotriva regimului autoritar.

— Aşa se face că ajunseseră împreună într-un lagăr de muncă forţată.

— Tania nu-i purta deloc pică soţului său, continuând să creadă
că acesta avea dreptate în ciuda tuturor. Poate că simţea faţă de el mai puţină iubire decât o adoraţie aproape religioasă, cea pe care discipolii o simt faţă de dascălul lor.

— în ceea ce o privea, suferinţele pe care le îndura din cauza soţului şi a opiniilor lui reprezentau preţul plătit regulat de inteligenţă lipsei de înţelegere socială. Nu se gândea nici o secundă sâ-i reproşeze acest lucru.

—

— Pentru moment, nu se gândea decât la prezent, ghemuită într-un gen de anexă deasupra unui garaj. Ajunsese acolo pe o scară pe care o aruncase înapoi la podea după ce o folosise, închizând trapa şi sperând că nimeni nu se va gândi să vină s-o caute într-un asemenea loc.

— Prin spaţiile libere dintre grinzi şi acoperiş, Tania putuse observa ce se întâmpla în lagăr, asistând la încadrarea de către soldaţi a coloanei de prizonieri, auzindu-1 pe colonelul Morchol dând ordinul de plecare.

— Un oftat profund îi ieşise atunci din piept: nu era căutată. Nu-1 zărise nici pe soţul său,- nici pe Gronin. Poate că şi ei reuşiseră să se ascundă.

— Tania nu înţelesese rostul exploziilor care, cu puţin timp înainte de plecarea generală, răsunaseră în lagăr. Fără îndoială, se distrugea ceva care nu trebuia să cadă în mâinile nemţilor...

— Porţile lagărului se închiseseră în urma soldaţilor lui Morchol. Ei nu-i mai rămânea decât să aştepte venirea nopţii pentru a-i regăsi pe Igor şi Gronin. Era foarte sigură că Orlov îşi antrenase tovarăşul în evadarea sa.

— Pentru a-şi omorî timpul, Tania îşi făcu datoria să verifice proviziile pe care le adunase în falsul pod. Nu-i fusese prea greu să facă rost de ele: totul provenea de la popotă.

— Nu era uşor de găsit un ascunziş în lagăr. Acesta le-ar fi servit până în momentul când ar fi descoperit mijlocul de a scăpa de aici. Pentru moment, în jurul instalaţiilor se menţinea o pază severă, chiar dacă redusă.

— Tania nu avea nici o idee despre ceea ce trebuia făcut în

continuare, însă aceasta îl privea pe Orlov. El va găsi! Găsea mereu totul!

— Ideea de a trăi timp de mai multe zile, poate în trei, în acest spaţiu îngust nu o nelinişteaa deloc pe tânăra femeie. Nu dorea în mod special să aibă ocazia să se izoleze cu soţul său, chiar dacă aceasta nu li se întâmplase de mult timp. Acest gen de raporturi nu li se păruse niciodată esenţial nici unuia dintre ei.

— Ziua era pe sfârşite. Tania era foarte hotărâtă să nu se mişte până nu se făcea noapte de-a binelea. Ştia că aceasta venea târziu în anotimpul respectiv. Se va înarma cu răbdare!

—

— Aşezată într-un colţ, aşteptând să treacă timpul, prin mintea sa se perindau gânduri neclare, amintiri. Se întreba ce va face Orlov, dacă se va putea înţelege cu ocupanţii. Era atât de intransigent în opiniile sale!

— în sfârşit, se înnoptă de-a binelea. Tania deschise trapa, se strecură în deschizătura îngustă, se lăsă suspendată de mâini. Nu era o săritură foarte înaltă, însă întunericul o facea impresionantă.

— îşi dădu drumul şi luă contact cu solul, nu fară supleţe. Popota era foarte aproape, îi cunoştea perfect toate unghe-rele. Rămăseseră atât de puţini soldaţi în combinat, încât nu risca deloc să întâlnească vreunul din ei.

— însă întotdeauna trebuia luat în calcul posibilul ghinion! Cu precauţie, ea pătrunse în dependinţele popotei, coborî în beci. în fundul acestuia, o ieşire comunica direct cu instalaţiile subterane. Pe acolo trecea când vroia să depună mesaje pentru soţul său.

— Ştiindu-se singură în beci, aprinse în cele din urmă felinarul electric pe care-1 avea asupra ei şi îşi duse mâna la gură pentru a-şi înăbuşi un strigăt de groază.

— Acolo unde fusese o uşă, nu mai rămăsese decât o îngrămădire de pământ şi moloz.

— înţelese abia acum rostul exploziilor auzite cu puţin înainte de plecarea lui Morchol: aceşti ticăloşi aruncaseră în aer toate ieşirile care duceau spre instalaţiile subterane.

— Disperată, Tania căzu pe pământul beciului. Igor murise din cauza *ei,* deoarece *ei* îi venise această idee de evadare, începu să plângă în hohote.

— CAPITOLUL IV

— Sublocotenentul Bemhard Strauss pătrunse în cortul colone-
lului Zuber. Salută şi rămase nemişcat într-o poziţie strictă de drepţi, care se potrivea de minune cu prestanţa sa.

— Pe Joc repaos, ordonă Zuber. Apropiaţi-vă!

— Colonelul întinsese o hartă pe măsuţa sa metalică. I-o arătă

— sublocotenentului.

— Cunoaşteţi acest loc?

— Nu, domnule colonel.

— Serviciile de informaţii ne-au înştiinţat că ruşii au construit aici un important combinat. înţelegeţi despre ce este vorba?

— Vag, domnule colonel.

— Un complex industrial, cu producţie de minereu, de energie, cărbune sau electricitate, nu prea ştiu. Aveţi încredere în ceea ce povestesc serviciile de informaţii?

— Cred că nu greşesc mai mult decât o dată din două.

— Aproape că aşa este, zâmbi Zuber, înveselit.

— Strauss nu vorbise astfel fără intenţie. Toată lumea din regiment cunoştea dezgustul pe care-1 simţea colonelul faţă de

spionii de tot soiul şi lipsa lui de consideraţie faţă de munca lor.

— Deoarece habar nu avem dacă această monedă a căzut cu capul sau pajura, continuă Zuber, trebuie să acţionăm. Iarăşi, după cum spun agenţii noştri, instalaţiile nu sunt în întregime terminate, însă sunt remarcabile, şi ar fi extrem de interesant ca ele să cadă intacte în mâinile noastre. Or, toate distrugerile pe

— care le-am constatat până acum, pretutindeni unde am ajuns, ne fac să credem că ruşii vor nimici aceste uzine, după cum au spulberat atâtea alte lucruri. Iată ce ar trebui evitat.

— Strauss dădu din cap. Aştepta continuarea pe care o ghicea în mare parte. Nu-i displăcea deloc să fie ales pentru o misiune care era puţin ieşită din comun.

— Bineînţeles, imediat ce vom începe ofensiva prevăzută pentru mâine, ruşii vor arunca totul în aer, zise Zuber. în mod normal, ar trebui să ajungem acolo spre începutul după-amiezii. Sarcina dumneavoastră va consta, prin urmare, în a vă duce acolo, a verifica autenticitatea faptelor raportate şi a-i împiedica pe ruşi să-şi distrugă instalaţiile.

— Gânditor, Strauss remarcă:

— Evident, este vorba de o patrulă care nu va trebui să se dea de gol...

— Sub ameninţarea de a declanşa reacţia ruşilor şi a cauza nimicirea combinatului. Dacă acesta există.

— Prin urmare, nu pot lua cu mine decât un minimum de oameni şi material. Or, dacă acest combinat are importanţa care

i se atribuie, trebuie să fie foarte bine păzit.

— în primul rând, în ajunul unei distrugeri, se evacuează majoritatea personalului. Apoi, poate că veţi putea recurge la şiretenie. în cele din urmă, dacă nimic nu este posibil, nu vă cer să vă lăsaţi ucis degeaba. Vă veţi retrage.

— Când trebuie să plec, domnule colonel?

— —în această seară. Trebuie să fiţi acolo înainte de revărsatul zorilor, cu alte cuvinte înainte de începerea ofensivei noastre. Atunci veţi putea observa de departe reacţiile combinatului. Veţi lua cu dumneavoastră un traducător, pentru cazul când veţi putea obţine informaţii de la populaţia civilă. Imediat ce se va înnopta de-a binelea, vă veţi putea strecura în spatele liniilor ruseşti pe acest drum care a fost deja reperat...

— Cei doi oameni se aplecară împreună deasupra hărţii pe care colonelul indică punctele slabe ale dispozitivului inamic.

—

— Sukarov nu avea nici un chef să meargă la culcare. încercase
de mai multe ori să sune la Moscova pentru a cere nişte dispoziţii precise în caz de sosire a inamicului, însă nu reuşise să dea de nici un serviciu competent sau care se recunoştea a fi astfel.

— Teama care pusese stăpânire pe Lubjin şi Morchol la gândul
responsabilităţilor ce trebuiau asumate părea să se fi extins asupra tuturor serviciilor interesate. Ar fi trebuit să ajungă la Stalin în persoană. Acesta, cel puţin, n-ar fi trebuit să se teamă de viitoarele lui reacţii!

— Vladimir merse până la postul de gardă principal. îl găsi acolo pe sergentul Tochel — singurul subofiţer de care dispunea.

— încă nu dormi, Tochel?

— După cum vedeţi, tovarăşe locotenent. însă mă pregăteam să mă duc la culcare.

— Tochel era un bărbat de aproximativ patruzeci de ani, care îşi petrecuse toată viaţa în armată. Un vlăjgan solid, robust, mustăcios şi chel.

— Posturile de gardă sunt bine păzite? Le-ai spus oamenilor că nu mai este vorba de a-i împiedica să evadeze pe prizonieri, ci de a veghea asupra unei eventuale incursiuni a nemţilor care ar vrea să pună mâna prin surprindere pe aceste instalaţii?

— Toată lumea stă cu ochii în patru, garantă sergentul.

— Mâine dimineaţă, trezeşte-mă înainte de revărsatul zorilor! Vom inspecta toate încărcăturile. S-ar putea să fiu nevoit să iau o hotărâre în câteva secunde. Totul să fie gata.

— Sukarov îi ură noapte bună sergentului şi se duse spre camera sa. Se întrebă unde putea fi Tania Orlova. Cu siguranţă, se ascundea în lagăr, nu avea cum să-l fi părăsit.

— Sărmana Tania! Vladimir o găsea foarte tânără şi foarte frumoasă. Ce păcat că o copilă de această vârstă se lăsase

— intoxicată de nişte idei subversive! Bătrânul său soţ o dusese de nas. Hotărât lucru, femeile sunt nişte fiinţe ciudate, cu reacţii imprevizibile.

— Sukarov consideră că acţionase cu înţelepciune ferindu-se de ele până în prezent.

— Cu toate acestea, chipul Taniei nu-1 părăsi până când nu adormi în cele din urmă.

— Tania plângea în linişte. Lacrimile curgeau pe faţa sa, fără să-şi dea seama de ele.

— Apoi, brusc, hohotele i se opriră în gâtlej.

— Oare se înşela? Nu! Nu se înşela! Auzea, într-adevăr, nişte lovituri...

— De parcă cineva săpa energic pământul...

— Nişte oameni care încercau să sape un tunel printre dărâ-măturile provocate de explozii?

— Tania se ridică printr-o săritură — apoi nu mai auzi nimic. Rămase câteva secunde încremenită, temându-se că visase. îi veni ideea să se lipească din nou de sol.

— Auzi iarăşi zgomotele şi înţelese că acestea erau încă îndepărtate.

— Trebuia să aştepte — sperând că Igor se afla printre oamenii

care săpau o galerie.

— Pe parcursul celor trei ore care urmară, Tania rămase aproape
continuu cu urechea lipită de sol — până în momentul când loviturile deveniră distincte.

— Se apropiau.

— Tânăra femeie îşi răsuci mâinile. Ar fi vrut din tot sufletul să-i ajute, însă, total neputincioasă, nu putea decât să aştepte.

— în sfârşit, loviturile păreau să răsune chiar în beci. îndreptă felinarul electric spre dărâmături şi văzu, pe neaşteptate, cum vârful unui hârleţ străbătea pământul. Apoi se făcu linişte.

—

— înţelese că lumina îi speriase pe cei salvaţi, care se temeau să nu cadă într-o capcană, şi strigă:

— Sunt un prieten! Veniţi!

— Imediat loviturile începură din nou. Gaura se lărgea repede. Un om sări în încăpere.

— Igor!

— Tania!

— în timp ce cuplul se îmbrăţişa, în bucuria reîntâlnirii, alţi doi indivizi plini de pământ, praf şi sudoare ieşiră la rândul lor. Tania se îndepărtă de soţul său pentru a-i întinde mâna lui Gronin.

— Bună ziua, Stepan, zise ea. Nici nu vă puteţi da seama cât sunt de bucuroasă să vă revăd.

— îl privi întrebător pe cel de-al treilea evadat. Orlov interveni:

— Ţi-1 prezint pe Gorgoi. A ţinut să ni se alăture.

— Prietenii soţului meu... zâmbi Tania, întinzându-i mâna.

— Acesta nu-i un prieten, interveni brutal Gronin. Ne-a surprins planurile şi ni s-a alăturat.

— Gorgoi luă mâna întinsă, zâmbind:

— Mă numesc Jori Feodorovici şi sunt încântat să vă cunosc, Tania Konstantinovna.

— îmi cunoaşteţi prenumele?

— L-am auzit destul de des pe profesorul Orlov vorbind despre dumneavoastră. '

— Evident! ironiză Gronin. îşi petrece viaţa ascultând pe la uşi!

— Nu regret, îl sfidă Gorgoi, deoarece mă aflu cu voi, în loc să mă târăsc pe drumuri în direcţia unui nou lagăr.

— Nu începeţi din nou să vă certaţi! ordonă încă o dată Orlov. Vom rămâne aici sau trebuie să ne găsim un alt ascunziş?

— Am pregătit unul, zise Tania. Dacă vreţi să mă urmaţi...

—

— Aşteaptă! Trebuie astupată la loc gaura prin care am intrat. Dacă vine pe aici o patrulă de inspecţie, n-ar trebui să descopere că nişte fugari hoinăresc prin lagăr.

— Observaţia era prea judicioasă pentru a provoca cel mai neînsemnat protest. îşi recuperară uneltele şi se puseră pe lucru. Peste câteva clipe, gaura era astupată.

— Pe aici, zise Tania. îmi sting felinarul ca să ies. Să nu vă rătăciţi!

— Am început să ne obişnuim cu plimbările nocturne, rânji Gorgoi.

— Eu unul nu mă pot obişnui să te aud, bombăni Gronin.

— Părăsiră beciul unul după altul, ajunseră la anexă şi puseră

— scara sub trapă. Tania urcă prima. Bărbaţii i se alăturară imediat.

— Odată ajunşi aici, vom da jos scara, explică Tania.

— Apoi îi sfătui pe bărbaţi:

— Aşezaţi-vă cum puteţi. Vă voi da câte ceva să vă refaceţi forţele. Am adunat câteva provizii.

— Gorgoi se propti într-un colţ, bombănind:

— Locul e cam strâmt!

— Dacă vroiai să fii dus într-un palat, îi aruncă Gronin, nu trebuia să te adresezi nouă.

— în orice caz, zise Orlov, nu se pune problema să stăm prea mult pe aici. Suntem la discreţia celei mai neînsemnate întâmplări nefericite, a unei percheziţii cât de cât serioase, a unui control...

— Nu văd cum am putea părăsi lagărul! spuse Tania.

— Este încă păzit?

— Da. Locotenentul Sukarov a rămas cu sergentul Tochel şi o mână de oameni. Au plasat pretutindeni explozive şi cu siguranţă vor arunca totul în aer dacă se apropie nemţii. între timp, continuă să menţină o pază severă în jurul instalaţiilor.

— într-un cuvânt, constată Gorgoi, dacă încercăm să părăsim acest ascunziş, suntem prinşi din nou. Iar dacă rămânem

— aici până la sosirea nemţilor, sărim în aer cu tot restul combi-
natului. încântător! Să-mi copiaţi şi mie planurile voastre de evadare!

— Nu-ţi va copia nimeni nimic, îl ironiză Gronin, din simplul motiv că nu ştii să citeşti.

— Am alte talente mai folositoare în viaţă! în sfârşit, dacă trebuie să crăpăm aici, Tania ar putea până una-alta să ne ajute să ne petrecem distractiv ultimele clipe.

— Ai putea să ne scuteşti de acest gen de glume!

— Oh! Aşa este! Uitasem că soţul său e aici! Sper că prezenţa noastră nu-i va incomoda să-şi satisfacă afecţiunea neîmplinită. Nu trebuie să vă abţineţi din cauza noastră! Eu şi Gronin ne vom uita în altă parte. Nu-i aşa, Gronin?

— Tacă-ţi fleanca!

— Doar atâta ştii! Recunoaşte că am dreptate şi că ar fi păcat ca acest drăguţ cuplu să se mai abţină atâta timp. De când nu li s-a mai întâmplat!... Şi nouă la fel, ei? Crezi că vor mai şti cum s-o facă?

— încetaţi cu glumele astea prosteşti! reteză Orlov. Nicio-dată nu am apreciat acest gen de glume şi apoi avem nişte subiecte mai urgente de examinat.

— în ceea ce priveşte gânditul, asta e treaba ta, zise Gorgoi. Fiecare cu specialitatea sa.

— Profesorul continuă, neglijând întreruperea:

— Nu ştim dacă nemţii sunt încă departe de aici. După părerea mea, dacă combinatul a fost evacuat, înseamnă că ocupanţii pot sosi în orice moment. Prin urmare, trebuie foarte urgent să găsim o soluţie. Nu văd nici o metodă s-o ştergem printre posturile de pază.

— Şi cunoşti metoda să devenim invulnerabili la explozive? îl ironiză Gorgoi.

— Posibil.

— Orlov le întoarse spatele celorlalţi şi se apropie de acoperiş. Printre crăpături, observă o masă întunecată situată la câţiva metri de anexă.

NECESITATE STRATEGICĂ

— Tania, întrebă el, ce-i acolo afară?

— Tânăra femeie veni lângă soţul său, se uită şi răspunse:

— Nişte maşini. Habar nu am la ce sunt destinate.

— Soldaţi nu sunt?

— Nu.

— Totul formează un adevărat blockhaus. Dacă am dezamorsa explozivele care cu siguranţă au fost plasate acolo, ne-am putea refugia când lagărul va sări în aer şi vom fi la adăpost de dărâmături.

— Nu ţi-am spus eu că vei avea o idee genială! exclamă Gorgoi. Aveam dreptate să am încredere!

— Să admitem, interveni Gronin. însă soldaţii îşi vor da seama că blockhaus-ul este intact. Ne vor descoperi.

— Este un risc pe care trebuie să ni-1 asumăm, răspunse Orlov. Nu cred că acesta ar fi foarte important. Militarii nu vor arunca totul în aer decât în ultimul moment şi nu vor rămâne să examineze rezultatele: vor fi mult prea presaţi să asigure o anumită distanţă între ei şi fascişti.

— Posibil, admise Gronin, cu un anume regret.

— Eu unul repet că este o idee excelentă, zise Gorgoi. Ar trebui să bem o duşcă pentru a sărbători aceasta. Nu aveţi cumva, din întâmplare, o sticlă de vodcă, Tania Konstantinovna?

— Am făcut rost de mai multe, zâmbi tânăra femeie.

— Ea scoase una din provizii şi i-o întinse lui Jori. Acesta îi scoase dopul, duse gâtul la buze şi trase o înghiţitură bună înainte de a-i propune sticla lui Gronin.

— Mulţumesc, zise acesta. O să-mi asum riscul. Sper că nu e contagios.

— Ce anume?

— Ceea ce ai tu.

— Şi ce am eu?

— Turbare.

— Orlov continua să-şi urmeze cursul gândurilor. Luă brusc o decizie:

— Mă duc imediat acolo.

— Unde acolo? întrebă Stepan.

— Să văd ce reprezintă exact acest blockhaus şi dacă putem găsi un refugiu în el.

— Naziştii pot veni în orice minut. De ce tu?

— Cred că mă descurc mai bine cu explozivele decât tine.

— în curând se va lumina de ziuă. Dacă eşti surprins... Fără îndoială va fi nevoie de ceva timp pentru a scoate toate încărcăturile.

— Bine. Iată ce voi face: mă strecor jos, arunc o privire şi mă întorc. Dacă totul se prezintă bine, ne întoarcem toţi trei să amenajăm locul. De acord?

— Ne-am înţeles, cedă Gronin.

— Nu avea prea multă încredere în capacităţile prietenului său când era vorba să treacă la acţiune. Orlov era un făuritor de planuri, nu un executant.

— Igor deschise trapa. Tania se apropie de el şi îi oferi buzelele.

— Fii atent! îi recomandă ea.

— Fii liniştită!

— Ca şi soţia sa, cu câteva ore în urmă, Orlov se lăsă suspendat
pe braţe înainte să-şi dea drumul pentru a ajunge la sol.

— *

* *

— Sublocotenentul Bemhard Strauss mergea în spatele patrulei, avangarda fiind comandată de plutonierul Kurt Burcher.

— Nu aveau decât doisprezece oameni cu ei. Un detaşament mai numeros ar fi avut prea multe şanse să fie reperat de către inamic. Mai mult, nu aveau decât un armament uşor, care să nu-i incomodeze. La nevoie, acestea nu le-ar fi permis să atace în forţă.

— Doar armele individuale şi nişte grenade, nici o puşcă-mitra-
lieră.

— Bineînţeles, Burcher fu cel care auzi primul un zgomot de paşi în pădurea prin care rătăceau. Le făcu imediat semn oamenilor săi să se oprească.

—

— Ordinul fu transmis de la om la om, şi o tăcere mortală se lăsă instantaneu asupra pădurii.

— Paşii răsunară mai desluşit, apoi apărură doi oameni. Doi ţărani îmbrăcaţi în cojoace.

— Burcher sări în mijlocul drumului, cu pistolul-mitralieră la şold.

— *Halt!* strigă el.

— Unul dintre ţărani încremeni. Celălalt făcu cale întoarsă şi o luă la sănătoasa.

— Un soldat îl ochea deja. Burcher abia avu timp să strige:

— Nu trageţi! O împuşcătură ar dezvălui prezenţa noastră.

— Dar v-a văzut, răspunse omul. Va preveni pe toată lumea.

— —Nu în mod obligatoriu armata. Şi poate că nu va fi crezut.

— Prefer să-mi asum acest risc decât să am toată Armata Roşie în spate peste câteva clipe.

— —*Fetdwebel*-ul are dreptate, aprobă Strauss, venind să vadă ce se întâmpla. în orice caz, nu trebuie să zăbovim prea mult, Krutz!

— Un om ieşi din tufişuri şi se apropie la rândul său. Acesta

era traducătorul. începu conversaţia în trei.

— De unde vin?

— El şi tovarăşul său vin dintr-un lagăr în care muncesc.

— Şi de ce l-au părăsit?

— Au fost rechiziţionaţi pentru lucrări de terasament. în această dimineaţă li s-a spus să se întoarcă acasă.

— Unde-i casa lor?

— într-un colhoz situat la circa zece verste de aici.

— Mai sunt mulţi oameni în locul unde muncea?

— El pretinde că nu. Armata a plecat, luând prizonierii politici condamnaţi la muncă forţată. Nu mai este decât o garnizoană redusă.

— E bine.

— Burcher rămase tăcut pe parcursul acestei conversaţii cu atât mai prelungite, cu cât înainte de a răspunde la întrebările locotenentului, traducătorul trebuia să discute anevoie cu ţăranul, pentru a-1 trage de limbă. Strauss se uită la *Feldwebel* şi întrebă:

—

— Ce credeţi?

— Cu siguranţă acelaşi lucru ca şi dumneavoastră, domnule locotenent. Garnizoana rămasă acolo trebuie să fie însărcinată să arunce totul în aer când ne vom apropia.

— însă ei nu aşteaptă o simplă patrulă. Vom beneficia de efectul de surpriză şi, dacă nu sunt prea numeroşi... Să mergem!

— Şi ţăranul?
— Krutz, spune-i să se ducă învârtindu-se. Şi că îl vom face bucăţele dacă spune cuiva vreodată că ne-a întâlnit.

— *
—4 * *

— Orlov puse scara la loc pentru a ajunge din nou în podul fals. Când ridică trapa, Tania îl ajută să urce.

— Nu împinge scara, îi reconuindă Igor. Trebuie să ne întoarcem imediat acolo.

— Este ceea ce vroiai? întrebă tânăra femeie.

— Arată destul de bine, confirmă Orlov. Mergeţi, băieţi?

— Mă tem că sunt singurul care te poate însoţi. Celălalt animal s-a îmbătat ca un porc.

— Orlov auzi atunci un sforăit — într-un colţ, zăcea tolănit Gorgoi. Nemulţumit, profesorul spuse:

— L-aţi fi putut împiedica s-o facă!

— încearcă cumva să-i iei acestui tip o sticlă de vodcă! Spui poveşti!

— Bine. Fie. Urmează-mă! în orice caz, chiar şi în doi, nu trebuie să ne ia prea mult timp. Nu ai decât un felinar electric, Tania?

— Nu. Mai am unul.

— Dă-ni-1! Pe curând!

— Orlov coborî din nou, urmat imediat de Gronin. Tania îi privi cum puneau la loc scara înainte de a închide trapa, apoi ajunse la acoperiş pentru a-i privi cum ajung la blockhaus.

— Nu pentru mult timp, auzi un glas ironic în spatele ei. Un motiv în plus s-o facem mai repede!

—

— Tania se întoarse atât de brusc, încât fu cât pe ce să cadă. Gorgoi era aşezat. Numai ochii îi străluceau în întuneric. Tânăra femeie se bâlbâi.

— Dar... nu sunteţi beat?

— Pentru asta am nevoie mai mult decât de o sticlă de vodcă, rânji Jori.

— Dar... la ce bun această comedie?

— • — Pentru a rămâne singur cu tine, evident.

— Dar... de ce?

— Oh! Nu-mi pune acest gen de întrebări stupide, dragă! zise Gorgoi, ridicându-se şi mergând spre Tania. Gândeşte-te că sunt ani buni de când nu m-am atins de o femeie. Nu vreau să ratez o ocazie atât de frumoasă!

— Sunteţi complet nebun! Nu vreau!

— N-o face pe sclifosită! Probabil că nu vorbeai astfel cu ofiţerii, pentru a continua să lucrezi pentru ei, nu-i aşa?

— Ce vă închipuiţi? Niciodată, nu am...

— Păstrează aceste poveşti pentru soţul tău! Dacă vrea să le creadă, n-are decât. Eu unul nu sunt atât de naiv. Ştiu că, atunci când o fată atât de frumoasă ca tine se află în puterea soldaţilor, aceştia pun laba pe ea, de voie sau de nevoie.

— Ofiţerii au fost întotdeauna foarte corecţi.

— Bine. De acord. Mă doare-n cot. Principalul e să facem treaba iute înainte de întoarcerea celorlalţi. Ar fi o prostie să te opui, puicuţă, pentru că nu cred că ai destulă greutate să mi te împotriveşti!

— Şi Gorgoi întinse mâna pentru a înşfăca încheietura Taniei şi o trase spre el.

— CAPITOLUL V

— Sukarov deschise ochii. încă era întuneric beznă. Cu toate acestea, nu mai simţea nici o poftă de somn.

— Deşi adormise foarte târziu, se simţea totuşi perfect odihnit. Misterul somnului în timpul perioadelor de tensiune nervoasă

— eXt7f , S>i

”

— întins pe spate, Vladimir nu se gândea la nimic precis. Cu mâinile încrucişate la ceafă, îşi lăsă gândurile să hoinărească, amintindu-şi de toţi cei care-1 lăsaseră pradă unor responsabilităţi care îi depăşeau atribuţiile normale — precum şi la Tania, care dispăruse atât de misterios.

— Avu deodată impresia că întunericul devenea mai fluid. Probabil se apropia revărsatul zorilor.

— „Fără îndoială, Tochel va veni în curând să mă trezească”, îşi zise tânărul ofiţer.

— Mai bine să fie deja pregătit. Sări din pat şi începu să se îmbrace.

— Peste zece minute, se auzi un ciocănit la uşă.

— Intră! zise Vladimir.

— Era sergentul. Rămase în prag, mirat:

NECESITATE STRATEGICĂ

— Ei bine! exclamă el, sunteţi al dracului de matinal, tovarăşe locotenent.

— Nu mai mult decât tine, Tochel.

— Eu am poruncit să fiu trezit de un soldat de planton. Dar dumneavoastră? Suferiţi de insomnie?

NECESITATE STRATEGICĂ

—

— Sukarov îşi încheie cureaua fară să răspundă direct la întrebare, mulţumindu-se să spună, trecând în faţa subofiţerului:

— Să facem un rond!

— Apoi îşi încruntă sprâncenele.

— Pe cuvântul meu! Deja duhneşti a vodcă, Tochel!

— Nu pot ieşi dimineaţa pe stomacul gol, tovarăşe locotenent.

— *
* *

— Orlov îşi îndreptă felinarul electric spre baza peretelui.

— Iată, zise el. Aici vom tăia firul.

— în picioare, lângă profesor, Gronin întrebă:

— Eşti sigur că va neutraliza complet sistemul de aprindere?

— Sigur... Nimic nu trebuie exagerat! Poate că au prevăzut un dispozitiv de siguranţă, o detonaţie dublă...

— E o nebunie! Crezi că mă linişteşti cu asta? Cu calupurile de explozive pe care le-au lipit în toate ungherele, voi avea impresia că sunt aşezat pe un butoi cu pulbere!

— Exact! N-au făcut economie de marfă! Numai că nu le

putem scoate tot dispozitivul, şi-ar da seama în timpul unui rond oarecare de inspecţie.

— Pentru că veni vorba de ronduri, începe să se facă ziuă. S-ar putea să aibă loc unul în curând.

— Ai dreptate. Să nu mai aşteptăm! Voi...

— Gronin puse brusc mâna pe umărul tovarăşului său şi şopti:

— Profesore...

— în acelaşi timp arătă spre uşa care dădea spre exterior.

— Orlov se ridică printr-o săritură şi îl trase pe Gronin în spatele
maşinilor care umpleau încăperea. Cei doi oameni se pitiră în spatele unui enorm container din oţel. De acolo, văzură batantul răsucindu-se pe balamale şi doi soldaţi intrând în blockhaus.

— Un locotenent şi un sergent.

— începură să se învârtă prin cameră, cercetând calupurile de exploziv.

— Sunt momente, tovarăşe locotenent, zise Tochel, când mă întreb dacă nu există o metodă mai bună de a distruge combinatul.

— Care?

— Nu aţi remarcat că anumite clădiri se aseamănă extrem de mult cu nişte fortificaţii militare? Aici, spre exemplu, te-ai putea crede într-un buncher!

— Este construit solid. Un motiv în plus pentru a verifica explozivele: acesta nu se va răsturna ca un castel din cărţi de joc. însă unde vrei să ajungi?

— Am fi putut transforma combinatul în fortăreaţă. Am fi ţinut piept bandiţilor fascişti sau aceştia ar fi distrus toate instalaţiile cu salve de tun pentru a ne scoate din ele. Cel puţin, distrugerea miilor de ruble investite nu ar fi fost totalmente inutilă. Am fi întârziat înaintarea inamicului.

— Iar să câştigi timp înseamnă uneori să câştigi un război!

— Sunteţi de acord cu mine?

— Evident, Tochel. însă Lubjin sau Morchol sunt cei care ar fi trebuit să gândească astfel. Acum, nu mai suntem destul de numeroşi pentru a organiza o împotrivire eficientă. Nemţii ne-ar veni repede de hac şi ar pune mâna pe combinatul aproape intact.

— Ce păcat, totuşi!

— Sukarov îşi reduse răspunsul la o ridicare din umeri, sinonimă neputinţei. în acelaşi timp, se apleca asupra ferestruicii prin care fitilul ieşea în exterior.

— Aici totul este în ordine, zise el. Să mergem să vedem mai departe.

— Cei doi oameni ieşiră din blockhaus fără să se grăbească. Uşa se închise în urma lor.

— Aproape imediat, Gronin se ridică. Era alb ca varul.

— Niciodată nu m-am temut atât de mult pentru viaţa mea! gemu el.

—

— Orlov se ridică şi el, ţinându-se de şale.

— Hotărât lucru, acest gen de exerciţii nu mai este pentru vârsta mea!

— Repede! Să distrugem fitilul şi s-o ştergem!

— Mi-am schimbat părerea, Gronin. Avem o oarecare şansă să nu ne atingem de nimic înainte de plecarea lor. Altfel, vor reface totul — ghicind nu numai prezenţa noastră, ci şi intenţiile noastre.

— Dar nu au văzut nimic...

— Ei se pot întoarce, şi cu siguranţă o vor face dacă situaţia mai durează puţin. Nu ne putem asuma riscul să fim descoperiţi.

— Ai un alt plan?

— Da. Să lăsăm totul în ordine. Nu vom distruge fitilul decât atunci când vom veni să ne instalăm aici. Şi nu vom veni decât în momentul când ei vor evacua lagărul pentru a arunca totul în aer.

— Va trebui să nu pierdem momentul!
— Vom organiza un tur de supraveghere, indispensabil pentru siguranţa noastră. Haide! Trebuie să ajungem înapoi la anexă înainte să se facă complet ziuă.

— *
* *

— Cu fruntea lipită de acoperiş, atent la ceea ce se petrecea afară, Gorgoi anunţă:

— Cei doi soldaţi ies, locotenentul şi sergentul. Sunt foarte calmi. Nu i-au văzut.

— Doar hohotele înăbuşite ale Taniei îi răspunseră. El se întoarse brusc.

— Dumnezeule! Faptul acesta ar trebui să te liniştească! Ai face mai bine să te împaci cu situaţia şi să încetezi cu lacrimile tale ridicole. La urma urmei, mi-ai făcut plăcere şi nu ai murit din atâta lucru.

—

— Tania nu se mai mişcase, culcată pe o parte, cu pieptul dezgolit. Nici măcar nu-şi dăduse osteneala să-şi lase în jos fusta.

— Jori continuă, furios:

— A fost un moment când chkir am crezut că îţi făcea plăcere. De asta nu te îmbraci la loc?

— Deoarece nu răspundea, se aplecă asupra ei şi o luă de umăr.
îi arătă un cuţit găsit în bagajele ei.

— Ascultă-mă, Tania. Ceilalţi doi se vor întoarce. Dacă vorbeşti, va fi încăierare. Voi fi probabil obligat să-i ucid. îţi dai bine seama că nu au nici o şansă împotriva mea. Le doreşti moartea?

— Acest ultim argument păru s-o atingă pe nefericită. Se ridică
şi începu să-şi pună în ordine toaleta. Uşurat, Gorgoi se întoarse la postul său de observaţie.

— Iată-i, anunţă el. Grăbeşte-te!

— Orlov şi Gronin tocmai părăsiseră blockhaus-ul şi alergau spre anexă.

— Când trapa se ridică, Tania era aşezată cuminte într-un colţ, iar Gorgoi, cu mâinile la spinare, îl privea pe Gronin pătrunzând primul în ascunzătoare.

— Ia te uită! îl ironiză Stepan. Deja ţi-ai revenit din beţie?

— Mă refac foarte repede, răspunse Jori.

— Orlov intră al doilea şi dădu jos scara. Se îndreptă imediat spre soţia sa.

— Tania... ai plâns!

— Ochii roşii ai tinerei femei îi dezvăluiră necazul pe care nu reuşise să-l stăpânească.

— Gronin îl măsură cu privirea pe Gorgoi cu un aer suspicios. Foarte destins, acesta îi explică:

— Când i-a văzut pe cei doi soldaţi pătrunzând în blockhaus, i-au cedat nervii. Credea că totul este pierdut.

— Nu ne-au descoperit, zise Orlov, strângând tandru mâna Taniei.

— Ea n-o retrase, însă nu răspunse la strângerea sa.

—

— Aşadar? întrebă Gorgoi. Putem emigra acolo jos?

— —Nu vom merge decât în ultimul moment. Deocamdată fac
ronduri de inspecţie pentru a verifica încărcăturile pe care le-au plasat pretutindeni. Am reperat locul pentru a opri deflagraţia. Va trebui să acţionăm repede, imediat ce vor fi gata să arunce totul în aer. Ne vom odihni, organizând un tur pentru a le supraveghea acţiunile. Cine este voluntar pentru prima gardă?

— Mi se pare, zise Gronin, că Gorgoi trebuie să fie cel mai puţin obosit dintre noi.

— Aveam de gând să mă propun singur, acceptă el. Nu trebuia să mi-o iei astfel înainte!

— Când te vei sătura, trezeşte-mă, zise Orlov. La vârsta mea, te lipseşti mai uşor de somn.

— *
* *

— Sukarov şi Tochel tocmai îşi terminaseră rondul şi mergeau liniştiţi spre popotă pentru a găsi acolo ceva de-ale gurii, când un soldat veni în fugă spre ei.

— Tovarăşe locotenent...

— Ce se întâmplă? întrebă Vladimir.

— Un ţăran vrea să vorbească cu dumneavoastră. Pretinde că este foarte important.

— Bine. Haide! - ^

— Se îndreptară spre postul de pază. Acolo, un bărbat în cojoc

— arunca fără încetare în jur priviri înfricoşate:.

— Vrei să-mi povesteşti ceva? întrebă Vladimir.

— _■ — Da. în această noapte, plecam înapoi spre satul meu, împreună cu Boris. Am fost opriţi de către nemţi.

— Tochel şi soldaţii care ascultau scoaseră toţi odată o exclamaţie. Sukarov îi linişti cu un gest din mână.

— S-o luăm pe rând. Lucrai aici?

— Da, tovarăşe locotenent.

— Unde locuiai?

— Eu şi Boris ne construisem o colibă, la marginea pădurii. Când ni s-a spus că ne putem întoarce acasă, am plecat. Nu imediat. Ne-am terminat proviziile.

— Sunteţi din acelaşi sat?

— —Da, în apropiere de Berezina. Valşnoe, dacă ştiţi, tovarăşe
locotenent.

— Povesteşte-mi amănunţit ce s-a întâmplat cu nemţii!

— Ei bine, eu şi Boris mergeam prin pădure. Nemţii au apărut pe neaşteptate de pretutindeni. Eu am rupt-o imediat la fugă. Boris n-a avut timp. Era deja încercuit.

— Au tras asupra ta?

— Nu, tovarăşe locotenent.

— Ce ai făcut apoi?

— Am rătăcit prin pădure. Nu mai ştiam ce să fac. Apoi m-am gândit că nu mă mai puteam duce în satul meu. Atunci m-am întors aici.

— Foarte bine ai făcut.

— Sukarov se adresă apoi unui soldat.

— Dă-i ceva de mâncare! Şi ţineţi-1 cu voi pentru moment.

— Un soldat de planton îl luă pe ţăran, aproape deloc mai

— liniştit decât la sosirea sa. Sukarov se uită la Tochel.

— Trebuie să fie vorba de o patrulă, zise el. Din această cauză nu au tras asupra fugarului. Nu vroiau să fie reperaţi.

— Fără îndoială că ofensiva lor nu va întârzia.

— în ceea ce ne priveşte, e şi mai grav.

— Tochel îşi încruntă sprâncenele, cu un aer întrebător. Sukarov explică:

— Pune-te în locul ofiţerilor germani! Probabil ştiu că aici este un combinat în construcţie. Mai ştiu, de asemenea, că noi aruncăm totul în aer înaintea sosirii lor. Bănuiesc, prin urmare, că aceste instalaţii vor avea aceeaşi soartă. Atunci, expediază o patrulă discretă pentru a şti unde ne aflăm , astfel încât, dacă este posibil, să devină stăpâni pe situaţie înainte ca acestea să fie nimicite.

—

— Atunci, credeţi că în curând ne vor cădea pe cap?

— Ţăranul pe care l-au prins le-a dezvăluit probabil că nu suntem mai mulţi de o mână de oameni. încearcă mereu să gândeşti ca ei! Cum ai acţiona? Eu m-aş apropia cât mai mult posibil şi aş aştepta noaptea pentru a trece la acţiune.

— Atunci avem timpul să le pregătim o primire foarte călduroasă! proclamă Tochel pe un ton vesel.

— Aşa este. Ne vom lupta şi, la sfârşit, vom fi obligaţi să sărim în aer împreună. Personal, aş prefera ca ei să se ducă în iad fără noi.

— Şi aveţi o idee în această privinţă, tovarăşe Sukarov?

— Da. Iată ce vom face: vom scoate un detonator în afara instalaţiilor. Imediat. înainte ca ei să fie destul de aproape ca să vadă acest lucru. Eu voi rămâne singur lângă detonator şi voi aştepta ca fasciştii să fie acolo pentru a declanşa explozia.

— Genial! se minimă Tochel.

— Atunci, executarea! De altfel, mă voi ocupa personal de dispozitivul de detonare.

— *

— *

* *

— Peste mai puţin de două ore, totul era pregătit. Soldaţii fuseseră plecaţi în grupuri să-şi pregătească efectele. Tot echipamentul se afla lângă ei, în timp ce continuau să stea de gardă.

— Ordinul de plecare putea fi dat în orice clipă.

— Ce aşteptaţi, tovarăşe locotenent? îl întrebă Tochel pe Sukarov.

— Vladimir îl privi gânditor pe subofiţer.

— Crezi că, dacă pun în funcţiune difuzoarele, nemţii le vor putea auzi?

— Difuzoarele? Dar la ce bun?

— Răspunde-mi la întrebare!

—

— Cu siguranţă, nu. Chiar dacă se află destul de aproape pentru a ne urmări, totuşi pădurea nu le-ar permite.
— Aşa cred şi eu, oftă Sukarov. Ţin neapărat să fac o încercare înainte de plecarea noastră.

— *
* *

— Tania Orlova...

— Metalizată prin retransmisie, vocea locotenentului Sukarov răsună brusc în tot lagărul. Difuzoarele nu fuseseră folosite de la plecarea lui Morchol. Surprinşi, soldaţii se opriră locului.

— în podul improvizat, Orlov îşi încruntă sprâncenele, neînţelegând ce putea însemna aceasta. Tocmai preluase garda; ceilalţi dormeau.

— Tania Orlova, repetă Sukarov, ştim că sunteţi ascunsă undeva în lagăr.

— Orlov se întoarse. Soţia sa deschisese ochii, Gorgoi şi Gronin de asemenea.

— Peste câteva clipe, continuă Sukarov, nemţii vor fi aici. Ei le supun pe femeile ruse la cele mai groaznice violenţe. Dacă nu ieşiţi din ascunzişul dumneavoastră, totuşi ei nu vă vor găsi în viaţă: totul va sări în aer, Tania Orlova. Vă acord cinci minute pentru a veni să vă alăturaţi mie. Vă jur că nu veţi fi pedepsită pentru tentativa dumneavoastră de evadare. însă, după acest răgaz, nu voi mai putea face nimic pentru dumneavoastră.

— Vocea metalică tăcu. în ascunzătoarea lor, cei patru fugari

se uitau unul la celălalt.

— Tu ce crezi? îl întrebă Tania pe soţul său.

— Nu se pune problema să te predai!

— Necazul, zise Gronin, este că soldaţii sunt capabili să întreprindă o verificare aprofundată înainte să plece.

— —Aţi vrea poate ca ea să se sacrifice pentru noi? făcu Orlov.

— îşi asumă mai puţine riscuri cu soldaţii decât aici, interveni Gorgoi. Am ghicit ce vor face. Vor părăsi lagărul, apoi vor aştepta ca nemţii să intre aici pentru a arunca totul în aer.

—

— Nu vreau s-o predau pe Tania călăilor noştri!

— Cunosc destul de bine regiunea, continuă Gorgoi, de parcă Orlov nu spusese nimic. La vreo douăsprezece verste de aici se află un grup de trei izbe. Nu prea departe de heleşteu. Este uşor de găsit. Ne-am putea da o întâlnire acolo.

— însă cum va ajunge Tania acolo?

— Cred că va reuşi s-o şteargă de la ruşi. Aceştia vor avea alte griji pe cap decât s-o supravegheze. Este o şansă ce trebuie încercată. Şi, apoi, vom avea pe cineva printre duşmanii noştri.

— Impresionat, Orlov se uită la soţia sa. Dorea s-o vadă mai bine adăpostită decât erau ei.

— Tu ce crezi? o întrebă el.

— Tânăra femeie înclină uşurel capul.

— Sunt de acord, zise ea.

— Nu preciză că vroia să se îndepărteze mai cu seamă de Jori. Dacă se pomenea din nou singură cu el... Şi cum să-l evite?... Cum, chiar să vrea?... Ştia că, şi de această dată, nu se va apăra mai bine!

— Acest individ dezgustător... Niciodată nu simţise aşa ceva în braţele lui Igor!...

— Tania Orlova, reluară difuzoarele, acesta este ultimul meu apel. Este ultima dumneavoastră şansă.

— Tania se ridică încetişor şi îi întinse obrazul soţului său. El o atinse uşor cu buzele.

— —Mâine, în zori de zi, zise ea, vă voi aştepta lângă heleşteu.

— Se lăsă să atârne de trapă. Peste un moment, o zăriră mergând încetişor spre construcţiile militare.

— Gronin se uită arţăgos la Gorgoi.

— întotdeauna obţii ceea ce vrei, nu-i aşa?
— Foarte des, zâmbi el.

— *
* *

— Bemhard Strauss îşi strânse binoclul în etui înainte să coboa-
re iute din vârful copacului în care se căţărase.

—

— Tocmai pleacă, îl anunţă el pe plutonierul Kurt Burcher. Fără îndoială, sunt foarte mulţumiţi de ei înşişi, convinşi că ne-au tras pe sfoară.

— Pândaşii, postaţi în vârfurile copacilor, îi văzuseră limpede pe ruşi ajustând un sistem de detonare în afara instalaţiilor. Soldaţii *Wehrmacht*-ului nu aveau nevoie de mai multe pentru a înţelege planul îndreptat împotriva lor.

— Poate că ar trebui să plec imediat, sugeră Burcher.

— Strauss hotărâse să-şi împartă trupa şi să-şi trimită

— *Feldwebel*-ul să-i lichideze pe ruşii însărcinaţi cu manevrarea
detonatorului, în timp ce el personal avea să înconjoare locul.

— —Nu, răspunse Strauss. Va fi mai bine să aşteptăm noaptea.

— Dar dacă ei distrug totul acum?

— Ce ai face în locul lor? întrebă Strauss. Ţăranul pe care l-am lăsat să fugă probabil i-a avertizat de prezenţa noastră. Nu vor scăpa o ocazie atât de grozavă de a ne distruge concomitent cu instalaţiile lor. Te asigur că nu vor acţiona decât atunci când vom fi la faţa locului. Chiar sunt convins că acum nu aţi găsi pe nimeni pe lângă dispozitivele de detonare. Cei care sunt însărcinaţi să le folosească nu-şi vor ocupa probabil postul decât în ultimul moment.

— Burcher dădu din cap. Esenţa strategiei militare constă adeseori în a prevede ce va plănui adversarul.

— Nu trebuie ca aceste instalaţii să fie distruse, continuă Strauss. Le-ai văzut? Sunt nemaipomenite.

— Dacă vor fi obligaţi să le demoleze, probabil că acest lucru le va sfâşia inima.

— Necesităţile strategice sunt câteodată implacabile.

— CAPITOLUL VI

— Sukarov îi porunci Taniei să se caţere în spatele maşinii, lângă el. Se deplasau între cele două camioane care îi transportau pe soldaţi şi materialul lor.

— înaintau foarte lent, pe un drum îngust. De ambele părţi, crengile copacilor zgâriau prelatele camioanelor.

— Tania evaluă intenţiile gardienilor. în mod logic, dacă aveau de gând să se întoarcă înapoi pentru a distruge combinatul, trebuiau să se oprească în curând. însă nimic nu dovedea până una-alta că fugarii nu se înşelaseră cu privire la planurile lui Sukarov, spionându-i gesturile. Dacă aşa stăteau lucrurile, Tania risca să se pomenească repede foarte departe, în imposibilitatea totală de a ajunge la locul întâlnirii.

— Nu prea reuşea să se concentreze asupra a ceea ce ar fi trebuit
totuşi să reprezinte principala sa grijă. Gândurile i se întorceau irezistibil la Jori.

— Se străduia să-l deteste, însă nu reuşea să-l urască cu adevărat, retrăind unele momente cu asemenea intensitate, încât era nevoită să-şi muşte buzele pentru a nu suspina de plăcere.

— Sukarov o scoase brusc din reveriile sale, întrebând:

— De ce aţi acţionat astfel?

— Vladimir nu prea avusese timp să discute cu tânăra femeie de când aceasta se predase. O dusese imediat la maşina sa. Până la plecare avusese alte griji.

— Cum? tresări Tania.

— De ce v-aţi ascuns?

—

— Presupun că este de înţeles! Credeam că nu voi avea niciodată o ocazie mai bună de evadare.

— Şi unde v-aţi fi dus? Să-i ajutaţi pe bandiţii fascişti, fară îndoială!

— Nu m-am gândit atât de departe!

— Aţi avut noroc. Aş fi putut să vă las să săriţi în aer împreună cu instalaţiile.

— Am avut noroc, deoarece merg în maşină, în loc să merg pe jos împreună cu ceilalţi. Ceea ce nu înseamnă că nu mă voi pomeni într-un lagăr!

— Vedeţi altă soluţie?

— M-aţi putea lăsa să fug...

— Expresia feţei lui Sukarov deveni deodată de nepătruns.

— Nu spuneţi tâmpenii, replică el aspru.

— In acel moment, camionul din faţă coti spre dreapta. încă de la plecare, Sukarov şi Tochel hotărâseră că se vor opri acolo.

— Celelalte vehicule se aliniară lângă primul, la adăpostul copacilor. Nu se punea problema să fie reperaţi de avioanele de cercetare germane, care îşi plimbau fără încetare zvastica pe deasupra poziţiilor ruseşti.

— Sukarov controlă camuflajul realizat de oamenii săi, dându-le o mulţime de indicaţii: fără fum, fără foc. Nimic din ce ar fi susceptibil să le dezvăluie duşmanilor că lungul convoi se oprise în drum.

— Tania încă nu se mişcase, gândindu-se că nu se afla prea departe de locul de întâlnire fixat de Gorgoi.

— De Gorgoi şi ceilalţi. Dar oare ceilalţi mai contau atât de mult pentru ea?

— *
* *

— Jori lăsă să cadă pe solul blockhaus-ului pachetul pe care-1 căra.

— —Uf! zise el. Cel puţin aici vom fi puţin mai în largul noastru.

—

— îi privi pe Gronin şi Orlov care, după ce scăpară de povara lor, alergară spre o ferestruică.

— Ce se întâmplă? S-ar zice că staţi ca pe jar.

— Riscul e prea mare dacă nu acţionăm imediat, replică Gronin.

— Orlov tăie cu grijă fitilurile, precum şi firele electrice. Se ridică, ştergându-şi sudoarea de pe frunte.

— Teoretic, zise el, suntem fără griji.

— De ce teoretic? întrebă Gorgoi. Ce ni se poate întâmpla, pentru moment?

— Ar putea exista un al doilea dispozitiv de detonare pe care nu l-am văzut.

— Ei bine, mai verifică o dată! Avem tot timpul.

— Aşa voi face.

— Ceilalţi s-ar mai putea întoarce o dată... sugeră Gronin.

— Soldaţii roşii? Eşti nebun! Probabil dormitează acum într-un colţ, aşteptând seara. Simt foarte liniştit. Atât de liniştit, încât voi proceda şi eu la fel.

— Urmându-şi vorba cu fapta, Gorgoi începu să-şi pregătească un pat improvizat lângă un perete. Orlov, care tocmai îşi

terminase inspecţia, fără să găsească nimic, se apropie de cei doi.

— Ar trebui totuşi să organizăm un planton.

— La ce bun? bombăni Gorgoi. Sunt sleit de puteri şi nu contaţi pe mine. Nu se va întâmpla nimic înainte de explozii. în acest moment nu avem nici o şansă să nu ne trezim. Spuneţi-vă că va fi un foc de artificii pe cinste!

— Şi dacă sărim în aer? atacă Gronin.

— Un motiv în plus să aţipim. Vom trece de la somn la moarte fără să ne dăm seama. Idealul meu! Noapte bună, băieţi!

— Orlov îi întoarse spatele, ridicând din umeri. Gronin îl ajunse
din urmă din câţiva paşi.

— Vom fi nevoiţi să stăm de pază în doi?

— Gorgoi are dreptate, fară îndoială, răspunse Igor. E inutil.

— Atunci, ce vom face?

—

— Ca şi el, vom dormi. Sau vom încerca. Sunt mulţumit că Tania nu e cu noi. Cel puţin e scutită de nişte ore de tensiune insuportabilă. Femeile sunt atât de nervoase!

— Un sforăit uşor îl făcu pe Gronin să tresară. Se uită cu un aer răzbunător spre Gorgoi. Acesta deja dormea.

— Drăcie! înjură Stepan. Există, într-adevăr, oameni care ar fi capabili să doarmă cu capul pe un butoi de pulbere!
— Curajul, răspunse Orlov, nu reprezintă uneori decât o lipsă totală de imaginaţie.

— *
* *

— Cred că a venit momentul plecării, îi zise Sukarov lui Tochel, dacă vrei să fii acolo înainte de căderea nopţii.

— înţeles, tovarăşe locotenent, răspunse subofiţerul.

— Să nu uiţi nimic din ceea ce am stabilit!

— Fiţi fară grijă! Nu mă voi apropia de detonator până nu-i voi repera pe nemţi.

— Să nu-ţi asumi prea multe riscuri! Principalul este să te vadă. Apoi te retragi şi te întorci încoace.

— Sergentul aprobă printr-un semn cu capul, adună oamenii pe care-i alesese dinainte pentru a-1 însoţi. Sukarov îi privi îndepărtându-se prin pădure. Şiretenia sa avea toate şansele să reuşească. Nu simţea nici o grijă serioasă pentru un eventual

eşec.

— Când ultimii soldaţi dispăruseră din câmpul său vizual, Vladimir făcu stânga-mprejur şi se întoarse la maşină. Tania era întinsă pe bancheta din spate, cu ochii închişi. El îi propusese să se odihnească după dejun. Toată lumea, cu excepţia santinelelor, dormise pe ici-colo pe parcursul după-amiezii: nu aveau nimic mai bun de făcut!

— Tania, încă somnoroasă, simţi privirea aruncată asupra sa. Deschise ochii.

— Aţi dormit bine? o întrebă Vladimir.

—

— Tânăra femeie se ridică întinzându-se şi mărturisi:

— Mă simt atât de amorţită!

— Se întâmplă adeseori când dormi la orele când nu eşti obişnuit s-o faci.

— Sukarov se aşeză pe locul lăsat liber de picioarele Taniei şi continuă:

— Sergentul Tochel tocmai a plecat cu câţiva oameni. Imediat cum se va întoarce, ne vom relua drumul.

— Combinatul va fi distrus?

— Vladimir ezită. Obişnuit cu discreţia, îi venea greu să treacă la confidenţe totale şi sincere. Se mulţumi să răspundă:

— Da. '

— Atâtea instalaţii costisitoare! Atâta muncă!

— Şi cel mai rău este că am fost obligat să acţionez fără nici o dispoziţie formală. Nimic nu mă îndreptăţeşte să cred că nu voi fi condamnat pentru iniţiativa mea, când vom ajunge la Moscova.

— înţeleg. De fapt, nu ar trebui să fiţi mai grăbit ca mine să ajungeţi acolo. Se fac atâtea nedreptăţi sub acest regim!

— Nu vorbiţi de rău regimul, reteză Sukarov. Aş fi obligat să vă fac să tăceţi.

— De ce? Eu îmi pot oferi luxul să-mi exprim adevăratele opinii. Este chiar singurul lux care-mi este permis. Ce altceva mi se poate întâmpla?

— Totuşi prefer să discutăm despre altceva. Acum că suntem împreună! Adeseori am visat la clipa aceasta, când vă zăream la popotă...

— Haideţi! ironiză Tania. Nu vă simţiţi obligat să-mi faceţi curte doar pentru că suntem singuri!

— —Nu este o obligaţie, este o plăcere, realizarea unei dorinţe pe care o nutream de mult timp.

— Tânăra femeie scutură din cap, neîncrezătoare.

— —Nu mă credeţi atât de naivă. Probabil că şi dumneavoastră
presupuneţi că trebuie că fiu adeseori frivolă pentru a merita un post puţin mai privilegiat?

— De ce şi eu?

— —Aşa, pur şi simplu, zise Tania, care se gândea la recentele acuzaţii ale lui Jori. In orice caz, toţi cei cu care am avut de furcă au înţeles că sunt serioasă şi nu au insistat.

— Toţi, cu excepţia lui Gorgoi. Atât de bine, încât gândurile Taniei nu mai reuşeau să se desprindă de acest bărbat pe care-1 considera o brută. Un câine. însă tremura de nerăbdare la gândul să se pomcnească din nou într-o zi în braţele lui.

— Trebuie să mă abţin a spune?

— Vă rog, articulă ferm Tania.
— Sukarov oftă, ezită, se ridică şi se îndepărtă de maşină.

— *
* *

— Sublocotenentul Strauss îi zise plutonierului Burcher:

— Ziua e pe sfârşite.:.

— Doriţi să plec acum, domnule sublocotenent?

— Aşteaptă... Să ne potrivim ceasurile...

— Cei doi oameni îşi confruntară indicatoarele ceasurilor de mână. Cel al lui Burcher era înainte cu şase minute. îl potrivi.

— Poţi ocupa poziţia, reluă Strauss. Orice s-ar întâmpla, trimite-mi un mesager. Personal, voi părăsi locul fix la orele nouă.

— Credeţi că este necesar? Dacă eram respins...

— Poate că inamicul ne aşteaptă pentru a se întoarce la detector. Du-te, Burcher! Ia-1 pe Krutz cu tine! Fără îndoială veţi avea mai multe şanse decât noi să-i întâlniţi pe ruşi şi să aveţi nevoie de un interpret.

— —Jawohl! -

— Kurt Burcher îşi adună oamenii. Peste câteva clipe, dispărură
în pădure, în cea mai mare linişte.

— Descriseră un arc de cerc destul de vast în jurul instalaţiilor ruseşti pentru a ajunge la locul unde-i văzuseră pe ruşi plasându-şi detonatorul. Apropiindu-se de locul respectiv, deveniră din ce în ce mai circumspecţi. Erau cu toţii veterani ai primelor

— campanii, care parcurseseră Polonia, Norvegia şi Franţa. Nu
erau nişte oameni care să facă să trosnească o creangă sau să se deplaseze în loc deschis.

— Duşmanii erau nişte novici pe lângă ei, erau pe deplin conştienţi de superioritatea lor.

— Cu un gest, Burcher le făcu senin însoţitorilor săi să se oprească şi îşi continuă drumul de unul singur. în curând, desluşi detonatorul cu mânere în ascunzişul său. Lângă el nu era nimeni.

— Strauss avea dreptate: ruşii cu siguranţă nu aveau să vină decât atunci când aveau să-i vadă pe nemţi înconjurând combinatul.

— Dar oare nu vor avea timp să acţioneze? Era suficient ca un şmecher să reuşească să ajungă la mâner... şi totul avea să sară în aer! Dacă Burcher îl dobora pe artificier după aceea, faptul acesta nu avea să folosească la nimic!

— *Feldwebel*-ul hotărî să-şi ia măsuri de precauţie. Se târî de-a-ndărătelea, se îndreptă spre locul unde, după părerea sa, treceau firele care duceau spre detonator. în cele din urmă le găsi, destul de departe pentru ca munca sa să nu fie văzută de către ruşi. Tăie cu grijă firele, apoi se întoarse la unul din oamenii săi.

— Fritz, îi şopti el, întoarce-te la domnul locotenent. îi vei spune că am reuşit să tai firele şi că, orice s-ar întâmpla, nu mai riscă nimic. Du-te!
— Jawohl, Herr Feldwebel.
— Omul se îndepărtă. Burcher reveni lângă ceilalţi soldaţi.

Nu-i mai rămânea decât să-i aranjeze cu grijă în ambuscadă şi să aştepte sosirea ruşilor.

— *
* *

— Ascunşi printre copaci, Tochel şi oamenii săi râdeau pe sub mustăţi. Nu le scăpase nici un gest al duşmanilor, dar încă nu se mişcau.

— Sergentul scrută noaptea cu privirea sa pătrunzătoare.

— Ştia perfect unde se ascundea restul trupei germane şi bănuia
că aceasta nu-şi va lua prea multe precauţii pentru a ieşi din adăpostul său. Aceşti neghiobi de fascişti vor dori cu tot dinadinsul să se facă reperaţi pentru a declanşa atacul ruşilor.

— Dacă ştiau!...

— Cum era prevăzut, Tochel desluşi deodată nişte siluete care se târau spre combinat. Nu trebuia să fii foarte şmecher pentru a ghici că şeful lor le ordonase să-şi ia măsuri de precauţie... însă nu exagerate. Trebuiau să fie reperaţi fară să pară că vor!

— Tochel ochi cu grijă un neamţ şi apăsă pe trăgaciul Simonov-ului său. Acesta era semnalul.

— Imediat, tot acest colţ de pădure fu cuprins de bubuituri. Nemţii, furioşi că fuseseră demascaţi, răspunseră cu toată forţa focului abundent al adversarilor.

— După ce îşi doborî prima ţintă, Tochel coborî iute din copacul său. înconjurat de doi dintre oamenii săi, alergă spre detonator.

— Fură bombardaţi cu nişte rafale de mitralieră. Se aşteptau la asta.

— Plonjară la sol, după copaci. Răspunseră şi ei. Apoi, deodată,
sergentul urlă:

— Scapă cine poate!

— Urmă o debandadă în toată regula. Ruşii se întoarseră în dezordine spre adâncimile pădurii. Nemţii îi urmăriră. însă Tochel şi oamenii săi aveau avantajul de a cunoaşte bine terenul. Reuşiră să scape.

— Opriţi-vă! strigă deodată Burcher. Lăsaţi-i să spele putina!

— Plutonierul îşi şterse de pe frunte sudoarea. Pentru un moment se temuse că va fi mai prejos. Atacul-surpriză al ruşilor îl costase mai mulţi soldaţi. Din fericire, aceştia se împrăştiaseră, simţind puterea adversarilor lor.

— Hotărât lucru, aceşti slavi nu vor fi niciodată nişte soldaţi adevăraţi! Pe bună dreptate Hitler îi considera o rasă subumană!

— Adunaţi materialul şi'morţii! comandă Biurcher.

— Era mai bine să nu-şi lase camarazii pe câmpul de luptă. Nu în fiecare zi se puteau ocupa de propriii lor morţi!

— Gustul victoriei fu puţin alterat de cel al tristeţii. Victoriile deveneau mereu mai amare, gândindu-se că alţii au căzut pentru a-1 ajuta să „le obţină.

— Marcaseră un succes extraordinar. Datorită prudenţei sublocotenentului Strauss, „cuceriseră” un întreg combinat care, fără îndoială, nu avea să fie dificil de apărat până în momentul când întreg *Wehrmacht*-ul avea să pună stăpânire pe teritoriu.

— *
* *

— Burcher şi oamenii săi îl găsiră pe sublocotenent la postul de gardă.

— Cum stăm? întrebă Strauss.

— Doi morţi şi trei răniţi, însă ruşii au fugit.

— Să sperăm că nu vor reveni în forţă!

— După felul cum au spălat putina, nu cred că vor avea poftă să vină din nou să ne atace. Ceea ce le va lipsi mereu acestor tipi este adevărata bravură, cea care te aruncă în faţă chiar şi atunci când nu ai nici o speranţă să câştigi partida. Vreţi să vă spun ceva, domnule locotenent? Dacă ar fi insistat, ne-ar fi putut învinge. Ne-au luat prin surprindere. Singurul lor atu este că-şi cunosc bine afurisita asta de ţară. însă nu vor fi niciodată nişte soldaţi.

— în tot cazul, şiretenia lor era infantilă. In prezent trebuie să scotocim toate instalaţiile pentru a stabili amplasările explozivelor. Dar să nu fie atins nimic imediat! Atenţie la capcane!

— Dând el însuşi exemplu, Strauss alese doi oameni pentru a-1 însoţi şi se îndreptă spre popotă.

— Nu avansau repede, de teama minelor lăsate probabil de inamic, ce riscau să explodeze sub paşii lor. în mod clar fosta popotă nu fusese considerată un punct strategic.

— Ieşind, Strauss se îndreptă spre un buncher aflat nu departe, a cărui construcţie părea de-a dreptul impresionantă. Nu îngrămădeau ruşii atâta beton pentru nimic!

— Strauss apăsă primul pe mânerul uşii...

— *
* *

— Tania privea cerul întunecat, însă nu visa la stele, pândind strălucirea şi zgomotul exploziei care trebuia să distrugă combinatul. Se gândea la cei trei bărbaţi care trebuiau să rămână ascunşi în interior. Oare adăpostul lor era sigur? Oare va rezista acesta la exploziile ce urmau?

— Sukarov mergea încolo-încoace, nerăbdător, nemaiputând sta locului. Din când în când se apropia de Tania, dar nu se încumeta să-i vorbească, apoi pleca iarăşi fără a fi suflat o vorbă.

— In sfârşit, se auziră zgomote de frunziş strivit şi crengi rupte.
Cei care se apropiau nu-şi luau aparent nici o măsură de precauţie. Singura lor problemă era să se grăbească.

— Tochel şi însoţitorii săi apărură lângă Sukarov, nu departe de Tania.

— Cum stăm? întrebă Vladimir.

— Din păcate, am pierdut un om, pe Dimitri cel mare.

— Este într-adevăr mort?

— Da, tovarăşe locotenent. De altfel, am adus cu noi

cadavrul.

— în ce priveşte restul?

— Totul a mers conform previziunilor dumneavoastră.

— Tania nu se putu abţine să nu întrebe:

— Dar... n-a sărit nimic în aer?

— Locotenentul şi sergentul o priviră, râzând. De parcă tocmai spusese o glumă reuşită!

—

— CAPITOLUL VII

— Sublocotenentul şi cei doi soldaţi pătrunseră în buncher: era vorba de o construcţie rotundă, destul de mare, în centrul căreia erau amplasate mai multe maşini.

— După ce rămaseră câteva minute în pragul uşii, cei trei oameni avansară lent spre mijlocul clădirii.

— Să nu atingeţi nimic, le recomandă Strauss. Doar priviţi. Poate că au prevăzut capcane...

— Ofiţerul se apropie de blocurile metalice şi reperă aproape imediat o încărcătură de exploziv ascunsă la baza unuia dintre ele. Dădu gânditor din cap. Va trebui mai întâi să găsească toate încărcăturile până să se atingă de vreuna dintre ele. Nu se punea problema să-şi asume riscul de a declanşa o explozie în lanţ.

— Apoi va trebui să neutralizeze totul pentru a scăpa de actuala
senzaţie: aceea de a dansa pe un butoi de pulbere. O muncă afurisită în perspectivă!

— în timp ce Strauss ocolea încet maşinile, i se păru că aude un zgomot în dreapta sa. Se răsuci brusc pe călcâie, scoţându-şi revolverul din teacă.

— Nimic. Sublocotenentul se îndreptă încet spre locul de unde veniseră sunetele. înainta cu toate simţurile la pândă, gata să tragă la cea mai mică ameninţare.

— Deodată îi zări: îngrămădiţi toţi trei într-un ungher întunecos, în spatele unei maşini.

— Ieşiţi de acolo! ordonă el imediat, cu un gest imperios al ţevii armei sale.

— Cei trei ruşi se ridicară încet şi îşi duseră mâinile deasupra capului. Orlov, Gronin şi Gorgoi aveau mare grijă să nu-1 supere pe ofiţerul german, ştiindu-se la discreţia celei mai neînsemnate mişcări de nervozitate.

— în timp ce mergeau spre mijlocul blockhaus-ului, cei doi soldaţi ai *Wehrmacht-ului,* care îl însoţiseră pe Strauss, îşi încadrară ofiţerul, cu arma la şold.

— Ce faceţi aici? întrebă Strauss.

— Orlov ridică din umeri în semn că nu înţelege. Apoi spuse:

— Nu vorbesc germana.

— Strauss le ordonă celor doi însoţitori ai săi, fără să se întoarcă:

— Duceţi-vă să mi-i căutaţi pe Burcher şi Krutz! *Schnell!*
— Jawohl!
— Cei doi soldaţi ieşiră în fugă.

— *
* *

— Tochel şi Sukarov râdeau văzând mina stupefiată a Taniei. în cele din urmă, locotenentul îşi potoli râsul pentru a declara:

— Cred că acum nu mai există nici o piedică pentru a vă pune la curent cu planul meu. Cred că nimic nu mai poate întârzia realizarea lui.

— Tania bâigui:

— Nu înţeleg...

— Totuşi e destul de simplu. Aş spune chiar că poate să pară simplist. Cu toate acestea, nemţii au căzut definitiv în cursă!

— Tovarăşe locotenent, interveni sergentul, putem pleca?

— Pregăteşte oamenii, Tochel! Dar nu ne vom mişca de aici înainte de explozie. Vreau s-o văd — cel puţin de departe. Un foc de artificii de cincizeci de milioane de ruble! Cu siguranţă, nu mi se va oferi o altă ocazie în viaţă!

—

— Tochel dădu din cap şi se îndepărtă. Sukarov începu să meargă încet, însoţit de Tania, care-1 asculta:

— Ştiam că nemţii ne urmăreau, îi explică el. N-ar fi crezut niciodată că eram în stare să plecăm, lăsându-le combinatul. Pe de altă parte, nu vroiam să distrug totul pierzând o ocazie atât de bună de a da o lovitură crâncenă duşmanului. De aceea am dispus, aproape ostentativ, un detonator în exteriorul instalaţiilor. Eram convins că ne vor vedea efectuând aceste pregătiri şi că, siguri că le pot neutraliza, ne vor lăsa să plecăm fără să intervină.

— Ceea ce s-a şi întâmplat...

— întocmai. Tochel s-a întors cu câţiva oameni, de parcă ar fi vrut să acţioneze detonatorul. A întâlnit un grup fascist însărcinat să-l împiedice. L-ar fi putut nimici, fără îndoială, dar nu acesta era scopul vizat. A preferat să simuleze şovăiala şi să bată în retragere.

— Acum pregătiţi o contraofensivă?

— Sukarov clătină din cap, zâmbind:

— Este demult pregătită. La această oră, nemţii sunt siguri că au scăpat de ameninţarea pe care o reprezentam noi. Nu bănuiesc că noi am lăsat un dispozitiv cu întârziere. Exploziile ar trebui în mod normal să aibă loc fix la orele zece. Este un spectacol ce nu trebuie pierdut!

— Tania se opri locului, albă ca o statuie. Se gândea la cei trei bărbaţi pe care-i părăsise acolo: oare această întorsătură neaşteptată a evenimentelor nu avea să-i condamne la moarte?

— *

* *

— Faţă în faţă doar cu Strauss, cei trei ruşi nu se clintiseră de pe locurile lor.

— Această confruntare paşnică nu dură mai mult de cinci minute.
Burcher şi Krutz dădură năvală în blockhaus, cu arma în mână.

— Ce se întâmplă, domnule sublocotenent? întrebă plutonierul.

—

— I-am găsit pe aceştia trei ascunzându-se după o maşină. Vroiam ca Krutz să-i interogheze.

— Interpretul se puse pe lucru. Orlov nu se lăsă mult rugat.

— Facem parte din echipele de muncă forţată. Mă numesc Igor Ivanovici Orlov şi sunt condamnat pe viaţă pentru delict de opinie. Stepan Konstantinovici Gronin trebuie să facă zece ani pentru sabotarea efortului economic al ţării. în ceea ce-1 priveşte pe Jori Feodorovici Gorgoi, el a fost condamnat la douăzeci de ani pentru acte de violenţă.

— Cum aţi ajuns aici?

— Lucram sub pământ...

— Aşadar, există instalaţii subterane?

— Chiar mai importante decât cele de la suprafaţă. Dar pentru moment acestea sunt inaccesibile. Gardienii noştri au aruncat în aer toate ieşirile înainte de plecare. Ne-am zis că acum sau niciodată era momentul să evadăm. Am rămas închişi în temniţele subterane. Apoi am săpat un tunel pentru a reveni la suprafaţă şi ne-am ascuns aici.

— Nu ştiaţi că armata intenţiona să arunce totul în aer?

— Da, dar ne credeam la adăpost aici. Veniţi să vedeţi!

— Aşteptaţi...

— Krutz îi repetă lui Strauss explicaţiile rusului, înainte de a-1 urma pe acesta spre o ferestruică. Orlov îi arătă interpretului fitilurile şi firele tăiate cu grijă.

— în mod normal, comentă Igor, această construcţie ar trebui să reziste, chiar dacă totul înjur explodează.

— înţeleg. Şi ce intenţii aveaţi?

— Să ajungem în câmpie imediat ce vom putea. Apoi vedeam noi ce aveam de făcut...

— Probabil ne consideraţi nişte eliberatori.

— Oarecum.

— Cu toate acestea, eraţi gata să ne lăsaţi să fim nimiciţi de ruşi?

— Deloc. Numai că nu aveam nici o posibilitate de a vă pune în gardă atâta timp cât vă aflaţi în exteriorul lagărului:

— cum am fi ieşit? Apoi am bănuit că aţi descoperit şi distrus detonatorul amplasat în afara instalaţiilor.

— Krutz dădu din cap şi se întoarse către Strauss pentru a-i reda amănunţit conversaţia. Sublocotenentul dădu din cap.

— întrebaţi-i dacă ştiu cum sunt dispuse încărcăturile de explozibil!

— Orlov răspunse că nu ştia, dar că toţi trei nu vroiau decât să-i ajute pe nemţi să cureţe sectorul. Nu, nu credea că trebuiau să se teamă de capcane individuale: oamenii lui Sukarov erau mult prea siguri de reuşita planului lor iniţial.

— Bine, îi zise Strauss lui Krutz. Ne vom asuma riscul de a-i păstra cu noi pentru a ne ajuta. Dar explicaţi-le bine că la cel mai neînsemnat indiciu de trădare din partea lor...

— Exact în acel moment pământul se cutremură sub picioarele
— lor.

— *
* *

— Ce-i cu dumneavoastră? o întrebă Sukarov pe Tania.

— Tânăra femeie îşi trecu încet mâna peste frunte.

— Scuzaţi-mă, zise ea. Probabil e oboseala.

— Haideţi! Ne vom întoarce la maşină.

— Fiţi fără grijă! Din contră, îmi va face bine să merg puţin în aer liber.

— Reluară plimbarea lor lentă, dar nu mai asculta ceea ce-i povestea locotenentul. Avea un singur gând: să găsească o modalitate de a-şi avertiza soţul şi pe tovarăşii săi despre pericolul care-i pândea.

— Dacă îşi părăseau prea devreme adăpostul...

— Trebuia neapărat să împiedice acest lucru. Dar cum să procedeze?

— Făcând un efort să zâmbească, Tania întrebă fără ezitare:

— Vă mai gândiţi la ceea ce-mi spuneaţi adineaori?

— Ce anume?

— Că v-ar fi plăcut să mă puteţi întâlni mai înainte, când lucram la popotă?

— Bineînţeles că mă gândesc! De altfel, mereu mă gândesc la asta. A

— întrebarea mea era stupidă. Ar fi trebuit să prevăd răspunsul. Când bărbaţii se lansează în minciuni, nu fac niciodată cale-ntoarsă.

— Vă asigur... Cum aş putea să vă conving? Ştiţi prea bine că acolo nimic n-ar fi fost posibil... Ar fi intervenit superiorii mei...

— Şi credeţi că în prezent circumstanţele sunt mai favorabile? Să admitem că nimeni nu ne urmăreşte. Peste câteva zile vom reîntâlni autorităţile de care depindeţi. Voi ajunge din nou într-un lagăr. Intr-un cuvânt, ceea ce-mi propuneţi este o aventură de câteva ore. Fără îndoială, aceasta este ceea ce dumneavoastră numiţi a vă interesa de mine? Doar pentru propria plăcere...

— Sukarov oftă.

— Viaţa noastră nu-i uşoară. Am cedat ispitei de a vă face declaraţii fără să prevăd viitorul... Dar dacă am căuta împreună?...

— Mi-aţi permite să fug?

— Unde v-aţi duce?

— Unde mi-aţi spune să vă aştept.

— Vladimir se opri şi o luă pe Tania de umeri. Privind-o în ochi, exclamă pe un ton înflăcărat:

— Aţi face asta? '

— Posibil.

— Tânărul ofiţer o trase spre el pe tânăra femeie. Ea nu rezistă când el îi căută buzele şi chiar îi întoarse sărutul cu vârf şi îndesat. Insă când mâinile lui Sukarov începură să rătăcească într-un mod prea insistent pe curburile corpului său, îl respinse cu blândeţe.

— Sunteţi dispus să-mi promiteţi orice pentru a mă avea, nu-i aşa?

—

— Tania... Taniuşca...

— Apoi nu vă veţi ţine de cuvânt...

— Sufleţelule... Vă iubesc... Trebuie să aveţi încredere în mine...

— Şi de ce nu aţi fi dumneavoastră cel care aţi avea primul încredere în mine? Lăsaţi-mă să plec! M-aş duce să vă aştept acolo unde mi-aţi ordona.

— Dar aici, în această pădure, nu văd cum...

— Există un heleşteu, nu departe de aici... în apropiere sunt două-trei izbe... Mă pot duce să mă refugiez acolo, aşteptân-du-vă...

— Dar ce facem cu ceilalţi?

— Când vrei cu adevărat, se găseşte întotdeauna o posibilitate. Spre exemplu, lăsându-vă lovit. Când vă veţi recăpăta cunoştinţa, le veţi ordona celorlalţi să-şi continue drumul şi veţi declara că vă veţi asuma sarcina să mă prindeţi personal.

— îmi juraţi că veţi aştepta sosirea mea? Că veţi fi a mea?

— Vă jur.

— Bine, cedă brusc Vladimir. /un încredere în dumnea-voastră. Mai sărutaţi-mă o dată.

— De data asta, Tania se simţi obligată să-i îngăduie

locotenentului câteva libertăţi. Nu-1 respinse decât în momentul când era cât pe ce s-o răstoarne pe iarbă.

— —Nu, îl imploră ea, aproape fără suflare. Mai târziu. Când ne vom întâlni din nou.

— Fie.

— Aşezaţi-vă. Mă duc să iau o creangă.

— Să nu loviţi prea tare, zâmbi Vladimir, instalându-se lângă un copac.

— Tania luă de jos o bucată de lemn şi se postă în spatele lui. Ea întrebă:

— Gata?

— Gata.

— îşi repezi ciomagul din răsputeri peste craniul oferit. O expresie de imensă stupoare apăru pe faţa lui Vladimir, chiar în momentul când îşi pierdu cunoştinţa.

— Tania abia se uită la corpul prăbuşit. îşi lăsă băţul şi o luă la fugă.

— Nu se îndreptă spre heleşteu, ci spre combinat, fără să ştie cât timp îi mai rămânea până la catastrofă. Nu putea decât să se grăbească, sperând să devanseze evenimentele.

— Pe întuneric, se poticnea la fiecare trei paşi, zgâriindii-se de crengi, alunecând pe lemnele uscate, împrăştiate prin iarba din pădure.

— Apoi deodată se opri, orbită de licărirea puternică ce fulgeră
în faţa ei.

— Se scurseră câteva secunde până când vacarmul exploziei ajunse la urechile sale: un zgomot de cataclism gigantic, apocaliptic.

— Tunetul acestei catastrofe declanşate de oameni se prelungi câteva momente. Apoi fu urmat de o linişte bruscă. în depărtare, deasupra flăcărilor, se înălţa o trâmbă densă de fum, care se pierdu în nori.

— Tania simţi lacrimi în ochi. I se înmuiaseră genunchii, se prăbuşi la pământ şi începu să plângă în hohote.
— Nu mai avea rost să alerge. Oricum ar fi ajuns prea târziu.

— *
* *

— Gorgoi se lăsă să cadă în genunchi, strigând:

— Dumnezeule! Dumnezeule!

— Orlov îl privi pe Gronin, care se lipi de perete, cu mâinile la spate, cu faţa complet înnebunită. Zguduiturile exploziilor se repercutau în corpul său, care părea cuprins de un soi de dans al lui Saint-Guy.

— Strauss îşi reveni. Bine proţăpit pe picioarele desfăcute, nu-i
slăbea din privire pe ruşi, cu ţeava revolverului îndreptată ameninţător spre ei.

— Krutz părea total prăbuşit, incapabil să realizeze ce se întâmpla, cu buza inferioară atârnând ca la un moşneag.

— Burcher alergă spre o ferestruică, încercând să vadă ce se întâmplă afară.

— Totul sare în aer, strigă el în gura mare. Este îngrozitor!

— Spectacolul era, intr-adevăr, dantesc. Construcţiile se dărâmau una după alta. Talazuri de flăcări, de fum şi de pietre ţâşneau spre cerul nocturn, iluminându-1 ca o auroră boreală dirijată de Satan. Soldaţii germani fugeau încolo-încoace, cel puţin cei care mai trăiau. Terenul se surpa brusc sub picioarele lor, se răsturnau, se prăbuşeau sau săreau în aer printre rămăşiţele utilajelor preţioase.

— Fiţi atenţi la voi! le ordonă Strauss cu cea mai tăioasă voce de care era în stare.

— Burcher se retrase uşor. Blockhaus-ul continua să se cutremure din temelii, însă rezista.

— Apoi exploziile încetară la fel de brusc cum începuseră. Se mai auzeau bubuiturile câtorva cartuşe atinse de foc, apoi nimic, în afară de vuietul flăcărilor.

— Burcher se întoarse spre ceilalţi doi nemţi:

— Toţi băieţii... începu el.

— Strauss se limităsă dea cu tristeţe din cap. în ceea ce-1 privea,
situaţia nu necesita nici un comentariu.

— Aceşti ticăloşi! făcu plutonierul, îndreptându-şi pistolul-mitralieră spre ruşi.

— Nu, îl opri Strauss.

— Dar, domnule locotenent...

— Linişteşte-te! Krutz, întrebă-i ce cred despre acest prăpăd!

— Interpretul deschise gura să vorbească, însă în primul moment buzele sale refuzară să-l slujească. Se mişcară de mai multe ori, fară,să reuşească să articuleze un sunet.

— Ştiaţi?... bâigui el în cele din urmă.

— Orlov clătină din cap.

— Nu, zise el. Nu înţeleg.

— Aşa este, interveni Strauss, căruia Krutz îi traducea.

— Trebuie lichidaţi! repetă Burcher.

— Strauss clătină din cap. îl urmări pe Gorgoi care se ridica încet, cu faţa desfigurată; Gronin tremura lipit de peretele de

— care se sprijinise, de parcă nu reuşea să se dezlipească de acesta;
Orlov, înţepenit, încremenit, înmărmurit, precum soţia lui Loth după ce se uitase spre Sodoma.

— Nu, zise Strauss. Sunt la fel de surprinşi ca şi noi. Nu i-am scăpat din vedere. Au fost stupefiaţi, îngroziţi. De altfel, nimeni nu ar fi rămas de bună voie în mijlocul unui asemenea infern.

— Dar oamenii noştri!... răcni Burcher.

— Uciderea acestor sărmani indivizi nu i-ar învia. Mai bine te-ai duce să vezi dacă nu există supravieţuitori care pot fi îngrijiţi. Ia-1 şi pe Krutz! Am eu grijă să-i păzesc pe ruşi.

— Interpretul avu nevoie de un efort considerabil pentru a se apropia de *Feldwebel.* Cei doi oameni ieşiră împreună.

— Strauss începu să meargă de colo-colo, fară să-i pese prea mult de ruşi, fară să-i creadă în stare să încerce ceva împotriva lui, chiar dacă ar fi intenţionat.

— Se scurseră vreo zece minute până la întoarcerea celor doi nemţi. Burcher intră primul, cu capul plecat. în urma sa, Krutz părea la fel de dărâmat.

— Care e situaţia? întrebă Strauss.

— —Cu siguranţă nu există nici un supravieţuitor, zise Burcher
cu o voce şoptită. Tot ceea ce poate arde este încă cuprins de flăcări. S-ar zice... nu ştiu... e ca şi cum tot terenul a fost arat cu un brăzdar gigantic...

— O tăcere apăsătoare urmă scurtului raport al plutonierului. Strauss căzu pe gânduri şi, în cele din urmă, ajunse la o concluzie:

— Am avut un noroc nemaipomenit să rămânem în acest buncher pe care ruşii îl deminaseră pentru propria folosinţă. Misiunea noastră este parţial ratată, cu excepţia acestor utilaje care ne înconjoară. Să sperăm că sunt valoroase! Personal, nu mă pricep deloc la asta. In orice caz, nu cred că ar fi de folos să încercăm să ajungem la poziţiile noastre. Ar însemna să ne asumăm un risc inutil, cu atât mai mult cu cât colonelul Zuber probabil că e sigur de moartea noastră. O explozie cum a fost

— cea de adineaori se aude foarte departe. După părerea mea, cel
mai bun lucru pe care l-am putea face este să rămânem pe loc până când apropiata ofensivă îi va aduce pe ai noştri până aici. Cu atât mai mult cu cât prezenţa prizonierilor nu ne-ar uşura deplasarea.

— Pot fi nimiciţi! propuse Burcher, care nu uitase de resentimentele sale împotriva ruşilor.

— Din contră, cred că ne-ar putea fi de folos mai târziu. Victimele regimului comunist sunt aliaţii noştri naturali. Krutz, explică-le intenţiile mele.

— Interpretul se supuse. Orlov înclină capul, apoi îl ridică şi vorbi destul de mult.

— Ce spune? îşi pierdu răbdarea Strauss.

— Nu-mi povestise totul adineaori. Soţia sa i-a ajutat la evadare. Era şi ea condamnată pe viaţă, însă lucra în exterior. Ea a plecat împreună cu ultimii soldaţi ruşi, trebuia să evadeze şi să se întâlnească cu ei într-un loc stabilit dinainte.

— Ultimii soldaţi... adică cei care au pus explozivele?

— Krutz puse întrebarea şi traduse răspunsul:

— El zice că da.

— Locul întâlnirii este departe?

— Vreo zece verste, după Orlov.

— Strauss rămase tăcut câteva momente, apoi faţa îi fu desfigurată de un zâmbet răutăcios, plin de ură, în timp ce murmura:

— Deci, cei responsabili de distrugeri se află poate încă la îndemâna noastră. Nu mi-ar displăcea să le spun vreo două vorbe. Această femeie trebuie să ştie mai multe despre ei şi intenţiile lor. Trebuie recuperată. Krutz, împreună cu unul dintre ruşi vă veţi asuma această sarcină. Ceilalţi vor răspunde de reuşita operaţiei voastre. Explică-le amănunţit despre ce e vorba.

— CAPITOLUL VIII

— Tochel contemplă cerul cu o satisfacţie deplină. Nemaivăzând flăcări, pândea cu o bucurie profundă norii de fum întunecat care, urcând, acopereau luna şi stelele. Aceste ultime semne ale catastrofei care se produsese adineaori şi care, cu siguranţă, îi costase viaţa pe toţi membrii patrulei germane, îl umpleau de o mulţumire inexprimabilă.

— Revenindu-şi în sfârşit din extazul în care se complăcea, se întoarse spre oamenii săi şi întrebă:

— Toată lumea e gata?

— —Nu lipsesc decât locotenentul şi prizoniera, răspunse unul
din soldaţi.

— încotro au luat-o?

— încolo, zise un soldat, arătând spre liziera pădurii.

— Tochel ezită, apoi hotărî că nu trebuiau să întârzie prea mult

— în acest sector. In fond, ofensiva germană nu avea să se lase prea mult timp aşteptată.

— Urcaţi în camioane! comandă Tochel, îndreptându-se spre locul unde dispăruse Sukarov.

— Intră pe o cărare îngustă, cu un zâmbet abia schiţat pe buze, bănuind oarecum peste ce peisaj urma să dea. Dacă ajungea prea devreme, ar fi riscat ca locotenentul să-i poarte pică!

— Se miră că nu-i zări mai devreme. Cu toate acestea, avu grijă să se uite după fiecare tufiş! De ce îşi pierduseră timpul să se îndepărteze atât de mult?

— Mama dracului!

— Tochel descoperi corpul lui Sukarov, întins sub un copac. Sări spre locotenent, îngenunche, îi apucă încheietura mâinii şi scoase un suspin de uşurare.

— Ofiţerul trăia.

— Sergentul îl lovi peste obraji. în acelaşi timp zări sângele închegat deasupra urechii.

— Sukarov deschise încet ochii şi se holbă la Tochel.

— Netrebnica! şuieră el.

— Am impresia, tovarăşe locotenent, că aţi fost atacat de o tigriţă, glumi Tochel.

— Vladimir se aşeză cu greu.

— Ai văzut-o?

— Nu. Eram în căutarea dumneavoastră...

— Explozia?

— S-a petrecut. Nu aţi admirat-o? Un adevărat foc de artificii. Nici cu ocazia aniversării revoluţiei nu are loc unul mai reuşit!

— Ne-am aşezat aici. Aşteptam momentul. Nu mă mai interesam de fată. Am primit o lovitură zdravănă peste cap... şi apoi întunericul!

— Şi eu care vă bănuiam de intenţii amoroase... Ar fi fost mai bine! Cel puţin aşa n-aţi fi pierdut-o din vedere!

— Sukarov îşi ridică cu greu mâna pe care şi-o duse la cap. Părul său era năclăit de un strat gros de sânge închegat.

— Dar a lovit cu putere! zise sergentul. Probabil a folosit acest retevei...

— Tocmai zărise şi ridicase de jos băţul pe care Tania îl lăsase să cadă în timpul fUgii sale. 1-1 arătă lui Sukarov. Lemnul încă avea urme de sânge şi smocuri de păr lipite de el.

— -— Noroc că aveţi capul solid, zise Tochel. Ar fi putut la fel de bine^să vă omoare.

— într-adevăr, murmură gânditor Sukarov.

— în acelaşi timp, încerca să înţeleagă. De ce lovise Tania atât de puternic? Oare, într-adevăr, îl păcălise? îi dorise moartea? Sau, din contră, lovise atât de violent pentru a părea totul mai autentic,

— fară să-şi dea seama de forţa pe care o manifesta? Evident, încă nu lovise niciodată pe nimeni şi nu-şi putuse calcula elanul...

— Vă voi ajuta să vă ridicaţi, propuse Tochel. Oamenii sunt deja în camioane.

— Mai aşteptaţi puţin! Vreau s-o găsesc pe această fată.

— Doriţi să organizăm o urmărire? Merită osteneala?

— Nu. E treaba mea personală. Este o problemă între mine şi ea. Vreau s-o prind singur. Voi veţi pleca.

— Părăsindu-vă aici?

— Veţi camufla maşina astfel încât s-o pot folosi când voi pune mâna pe fată. Ieşiţi din pădure şi încercaţi să ajungeţi la cea mai apropiată localitate. Drojno, spre exemplu. Vă voi găsi acolo imediat ce voi putea. Dacă totuşi nu mă revedeţi poimâine dimineaţa—sau dacă intervine pericolul ofensivei germane — nu mă aşteptaţi. Plecaţi la Moscova şi prezentaţi-i raportul colonelului Morchol sau generalului Lubjin.

— Bine, tovarăşe locotenent. Ordinele dumneavoastră vor fi executate.

— Din intonaţia lui Tochel răzbătea totuşi dezaprobarea. Avu un impuls de solidaritate cu comandantul său:

— Sunteţi sigur că nu aveţi nevoie de nimic?

— Doar s-o regăsesc pe această ticăloasă. Pentru propria mea satisfacţie. Nu vă faceţi griji!

— Succes! îi ură Tochel.

— Sukarov îl privi îndepărtându-se, zâmbind pe sub mustăţi. Se pare că sergentul nu prea înţelegea. Ce şansă îi acorda să pună mâna pe Tania, în pădure? Evident, nici una. Cu excepţia unui noroc nemaipomenit.

— Probabil îl credea puţin zdruncinat în urma loviturii pe care o primise, dar spera că îşi va reveni, îşi va recăpăta luciditatea şi îi va ajunge din urmă singur.

— Vladimir se ridică, se clătină pe picioare, simţind adevărate junghiuri în creier.

— Să-i ajungă din urmă singur.;. Poate că până la urmă aşa avea să facă.

— Nu era deloc sigur că o va întâlni pe Tania la locul de întâlnire.

— Tânăra femeie rămase mult timp lungită la pământ. Avea impresia că nu numai combinatul sărise în aer, ci tot la ceea ce ţinea ea pe lume.

— Nefiind conştientă de lacrimile care-i curgeau pe faţă, nu se gândea să le şteargă.

— Apoi gândurile sale începură să se ordoneze. Se gândi mai întâi la locotenentul Sukarov pe care, fără îndoială, îl omorâse. Degeaba. Nici măcar pentru a-1 salva pe Igor. Nici pe Jori.

— Amintindu-şi de Gorgoi, simţi cum o căldură plăcută o învăluie. Nu trebuia să-l urască? Acum, când îl considera mort, îşi dădea mai bine seama cât de mult dorea să-l revadă.

— Ce trebuia să facă? Instalaţiile săriseră în aer. Dacă to ei procedaseră după planul realizat împotriva nemţilor, ea nu mai putea face nimic. s

— Dar rămânea o speranţă: poate că totul se petrecuse cum fusese prevăzut. Se puteau adăposti în momentul catastrofei. în acest caz, Tania nu trebuia să-şi continue drumul spre combinat, ci să se ducă la locul stabilit pentru întâlnire.

— La urma urmei, nimic nu dovedea că ei ieşiseră prea devreme
din blockhaus. Poate că ea căzuse degeaba pradă pesimismului şi disperării.

— Aceste gânduri îi dădură tinerei femei un surplus de vitalitate
şi energie pentru a se ridica. Cu un gest maşinal, perie crenguţele agăţate de fusta sa şi îşi aranjă părul ciufulit.

— Apoi încercă să se orienteze. Heleşteul trebuia să se afle acolo... cu cele câteva izbe care-l înconjurau.

— Nu-i rămânea decât să încerce să ajungă la el cât mai repede.

— Sunteţi sigur că este drumul cel bun? întrebă Krutz.

— Gorgoi scuipă în iarbă înainte de a răspunde:

— Nu veţi întâlni pe nimeni care să cunoască locul mai bine ca mine. Acolo m-am născut.

— Şi mizeria pe care aţi văzut-o în jurul dumneavoastră v-a răsculat împotriva regimului comunist?

— Pe mine? rânji Jori. Vă înşelaţi amarnic. Mă doare-n cot de guvernare. în orice caz, nu cred că poate exista o formă de guvernare care mi-ar da voie să fac ceea ce-mi place.

— Ce vă place?

— Să iau ceea ce vreau când am poftă, fără să cer părerea nimănui.

— Folosind forţa, dacă este nevoie?

— Krutz inserase o nuanţă reprobatoare în intonaţia sa. Gorgoi se revoltă:

— Şi voi? Ce altceva faceţi?

— Totuşi nu-i acelaşi lucru!

— Haida de! Hitler al vostru vrea nişte teritorii care le aparţin ruşilor. Le cucereşte. Exact la fel cum pun eu mâna pe o fată sau un portmoneu. Nu sunt de acord cu aprecierea

diferenţiată. După părerea mea, ceea ce mi se reproşează nu sunt actele mele, ci faptul că nu am fost suficient de puternic pentru a mă opune să fiu urmărit!

— Dacă toată lumea ar gândi ca dumneavoastră, ar fi o anarhie totală!

— Ei şi? Credeţi că ar fi mai rău? Cel puţin ne-am putea apăra, în loc să ne lăsăm sistematic tunşi de către mahări.

— Credeţi că aceasta ar însemna egalitate, după părerea dumneavoastră?

— Prostii! întotdeauna vor exista şmecherii şi ceilalţi. Atâta timp cât lumea va fi plină de proşti, nu este posibilă nici o egalitate. Şi nu am nici un chef să mă număr printre ei. Ceea ce ai nevoie pentru a reuşi este să nu te gândeşti decât la tine şi să nu-ţi faci scrupule idioate.

—

— Krutz îşi încruntă sprâncenele, oarecum îngrijorat.

— Spre exemplu, întrebă el, nu aţi ezita să vă părăsiţi tovarăşii, dacă aceasta ar fi în interesul dumneavoastră? Deoarece ştiţi că locotenentul Strauss îi va omorî dacă nu ne întoarcem!

— Exact, omule. Dar nu-ţi bate capul cu asta! N-am nici un chef să fiu urmărit şi de nemţi, şi de ruşi. Prefer să merg cu voi. Nu sunt nebun!

— Pe jumătate liniştit, Krutz întrebă:

— Mai e mult până la locul unde mergem?
— Nu prea. Ar trebui să fim acolo peste vreo douăzeci de minute.

— *
* *

— Luna trasa nişte dungi verzi-albăstrui pe apa heleşteului. în realitate, nu era decât o baltă puţin mai mare, aproape secată în acest anotimp.

— Prezenţa acestei suprafeţe negricioase, brăzdată de sclipiri albe, dădea decorului un aspect sinistru şi făcea şi mai temută pădurea din împrejurimi.

— Sukarov rămase câteva momente nemişcat la intrarea în poiană. Ochii săi făcură încet ocolul ei. Scrută cu atenţie construcţiile din bârne, pitite la mică distanţă una de alta, nu departe de heleşteu. Pentru moment, nu se zărea nici un semn

de viaţă.

— Nici urmă de Tania Orlova.

— Alternativă simplă: sau nu ajunsese încă, sau nu avusese niciodată intenţia să vină. Prima ipoteză era infirmată de faptul că ea plecase cu mult înaintea lui Vladimir.

— Putea, evident, să se fi rătăcit, ceea ce ar fi explicat întârzierea. Nu prea verosimil.

— Gânditor, Sukarov facu ocolul heleşteului, fără să se îndepărteze de liziera copacilor. Ajunse la prima izbă şi se aşeză

— lângă perete. Rezemat astfel, în întunericul profund, era absolut
invizibil pentru oricine ar fi venit.

— N-ar fi putut explica ce-l determina să acţioneze astfel. De fapt, nu se mai aştepta deloc s-o vadă pe Tania, însă nu ştia unde s-o găsească. Aşteptând-o aici, la noroc, ar fi avut timp să mediteze puţin.

— Un fel de al şaselea simţ îl făcu să prevadă un pericol latent.
N-ar fi putut defini limpede sentimentul care-l încerca. Nu dusese o viaţă ameninţată de pericole ani de zile fără a căpăta o oarecare intuiţie.

— Totuşi, chiar dacă ideile continuau să i se învârtă haotic în creier, chiar dacă făcea nenumărate presupuneri, el continua să scruteze întunericul.

— Descoperi instantaneu silueta care se deplasa printre copaci,
apoi desluşi petele albe ale mâinilor şi feţei.

— Tania!

— Sukarov se ridică brusc. Pieptul îi fu învăluit de căldură. Inima îi bătea mai repede. Nu se mai gândea la reproşurile făcute tinerei femei, nici la bănuielile care-l cuprinseseră. Avu brusc impresia, după această lungă aşteptare, că simţea faţă de Tania nişte sentimente mai profunde decât cele care-l aduseseră până aici.

— Se pregăti să-i iasă în întâmpinare, când zări doi oameni care mergeau repede spre ea. Se opri brusc, încruntându-şi sprâncenele, fără a reuşi să vadă cine erau aceşti indivizi, nici

cum erau îmbrăcaţi.

— Aceştia o opriră pe Tania. Ea începu o conversaţie cu ei. în comportamentul său nimic nu vădea frica. Prin urmare, poate că această întâlnire nu era întâmplătoare.

— Sukarov vroia să afle adevărul. Repede, însă fară să părăsească zonele de umbră, locotenentul se grăbi spre cei trei, ţinând morţiş să ajungă cât mai iute la ei, fără a fi reperat.

—

— Tania se oprise văzându-i pe cei doi bărbaţi ieşind din întuneric.

— II recunoscu pe Jori. Oftă:

— Gorgoi!

— Chiar în cele mai ascunse gânduri ale sale, cele pe care şi le reproşa cel mai mult, ea continua să-i spună după numele de familie.

— Doar atunci îşi dădu seama că însoţitorul lui purta o uniformă germană şi că nu-1 mai văzuse până atunci.

— Cine sunteţi? îl întrebă ea.

— Otto Krutz, se prezentă bărbatul.

— M-a însoţit ca să vin să te caut, explică Jori.

— Dar Igor? Şi Gronin?

— Sunt teferi, nu-ţi face griji. Blockhaus-ul în care ne refugiasem n-a fost distrus de explozie. în momentul în care aceasta
s-a produs, trei nemţi tocmai ne descoperiseră şi ne interogau. Astfel,
şi ei s-au pomenit la adăpost în timpul catastrofei.

— Dar de ce n-a venit Igor cu voi?

— Nemţii sunt cei care decid, continuă să explice Gorgoi. Cel care mă însoţeşte este singurul care cunoaşte limba noastră. Trebuie să te luăm de aici. Apoi vom aştepta sosirea trupelor *Wehrmacht*-ului. Ofensiva generală va avea loc în curând.

— Am putea totuşi să ne grăbim, interveni Krutz. Este inutil să mai întârziem pe aici, unde întâlnirile nefericite sunt întotdeauna posibile.

— Tania oftă:

— . — Nu vă puteţi închipui cât de uşurată mă simt! Când soldaţii lui Sukarov mi-au dezvăluit planul pe care-l născociseră, eram convinsă că nu vă voi revedea niciodată în viaţă. Aş fi vrut să vă previn, însă nu am avut timp.

— Nu ţi-a fost prea greu să-i tragi pe sfoară? întrebă Jori.

— Nu. Nu prea.

— Atunci, din semiîntuneric, se auzi un glas ironic-amar:

— Atâta timp cât vor exista bărbaţi naivi, unor netrebnice ca Tania nu le va fi niciodată prea greu să obţină ceea ce doresc.

— Deoarece Krutz schiţă un gest pentru a-şi ridica arma, glasul
deveni ameninţător:

— Nu vă mişcaţi! Revolverul meu este îndreptat asupra voastră. Sunt gata să trag la cea mai mică alarmă. Aruncaţi-vă puşca foarte încet!

— Cu regret, cu un nod în gât de teamă, Krutz îşi aruncă Mauser-ul departe de el. Atunci cei trei fugari auziră trosnind nişte crengi sub cizmele grele şi lângă ei apăru un ofiţer al Armatei Roşii.

— Sukarov! exclamă Tania.

— Nu te aşteptai să mă vezi, nu-i aşa? Credeai că ai scăpat de mine pentru totdeauna?

— Deloc! Ce inventezi? Te-am lovit cu acordul tău...

— Destul de puternic ca să mă ucizi!

— Nu ştiam...

— Haide! Mi-ai indicat acest loc de întâlnire crezând că nu voi veni niciodată. Aici trebuia să te întâlneşti cu complicii tăi. Ai avut grijă să nu-mi spui despre ei!

— —Nu vroiam să le întinzi o capcană. Credeam că vom avea destul timp să ne explicăm când vom fi toţi împreună. Nu puteam să-mi trădez prietenii!

— Taci! rânji Sukarov. încă puţin şi m-ai putea convinge. Iar eu nu vreau să-mi asum riscul să te cred.

— Dar...

— Gura! Tu, neamţule, desfa-ţi centura şi leagă-i la spate mâinile acestui bădăran! Repede!

— Krutz se execută cu regret. Când termină munca, Sukarov îl puse să facă acelaşi lucru cu Tania. Tânăra femeie se pomeni şi ea cu mâinile legate la spate, cu cordonul rochiei sale.

— Sukarov se apropie apoi de Krutz. Soldatul abia terminase, că patul Nagan-ului se năpusti peste grumazul său. Krutz se clătină şi se întinse cât era de lung.

NECESITATE STRATEGICĂ

— Fără să se ocupe de el, Vladimir verifică trăinicia nodurilor pe care le făcuse adineaori, apoi se apleacă spre neamţ pentru a-i scoate îmbrăcămintea.

— Acum, zise el, îmi veţi povesti tot ce s-a întâmplat. Tu, omule! Cum te cheamă, mai întâi?

— Jori îşi spuse docil numele, precum şi al însoţitorilor săi. Apoi explică în ce circumstanţe reuşise să evadeze şi cum acţionase.

— Ai noroc că am nevoie de tine, zise Sukarov. I-am trimis pe oamenii mei să mă aştepte mai departe. îi vom lichida singuri pe fasciştii care au scăpat de explozie. Dacă vă comportaţi corect, mă voi strădui să amintesc acest lucru în raportul meu.

— îşi scoase cuţitul şi îl sprijini de gâtlejul lui Krutz, încă leşinat.

— Nu! exclamă Tania, îngrozită.

— Vladimir o privi.

— De ce?

— Este un om lipsit de apărare!

— Sukarov ridică din umeri.

— —Un duşman este întotdeauna bun de ucis. Nu avem de ce să ne încurcăm cu el!

— Cu un gest "hotărât, îşi înfipse lama în gâtlejul neamţului. Corpul acestuia se arcui. Omul scoase un gâlgâit vag, apoi căzu la pământ. Un şuvoi de sânge ţâşni din arterele tăiate.

— Tania plecă încet capul, gemând. Gorgoi părea absolut indiferent la scena care tocmai se derulase în faţa lor.

— Foarte calm, Sukarov se ridică, ştergându-şi cuţitul de uniformă, pe care apoi şi-o scoase, explicând:

— Voi îmbrăca hainele acestui neamţ. Este aproape de înălţimea mea. De departe, ceilalţi ne vor confunda. Aceasta îmi va permite să pătrund în blockhaus şi să-i dobor.

— Dacă văd mâinile noastre legate... zise Gorgoi.

— Ah! Vă voi dezlega înainte să fim văzuţi din combinat. Până acolo, n-am nici o grijă!

—

— CAPITOLUL IX

— Mai întâi, cei doi nemţi îi lăsară pe Orlov şi Gronin să discute
între ei. Apoi această convorbire, pe care n-o înţelegea deloc, îl călcă pe nervi pe Strauss, încât le strigă cu brutalitate:

— Maul zu!

— Chiar dacă nu înţelegeau cuvintele, tonul folosit era de ajuns
pentru a înţelege sensul interjecţiei. Rămaseră tăcuţi şi nemişcaţi. Se aşezară lângă perete, aproape unul de celălalt. Orlov era cuprins de gânduri sumbre, făcându-şi griji în privinţa soartei soţiei sale. Nu avea să fie total liniştit decât atunci când va fi aici, lângă el.

— Gronin îşi făcea mai puţine griji în privinţa tinerei femei. Comportamentul nemţilor nu era cel la care sperase. Credea că va fi considerat un colaborator, un prieten, aproape un frate. în loc de asta, nu aveau încredere în el. Intr-adevăr, nu întâlniseră decât cadre inferioare din *Wehrmacht.* Fără îndoială, ofiţerii superiori le-ar face dreptate şi ar înţelege mai bine avantajul ajutorului lor. Dar, până una-alta, trebuiau să-i întâlnească pe aceşti superiori şi să nu cadă doborâţi de gloanţele unui subofiţer enervat.

— Cei doi nemţi străbăteau cu paşi mari încăperea. Sprijinindu-se uneori de un perete sau aşezându-se pe pământ, niciodată pentru mult timp. Foarte repede îşi reluau tropăitul.

— Din lipsă de imaginaţie, Karl Burcher nu se temea prea mult
de viitor. Anii de viaţă militară îl învăţaseră să trăiască doar în prezent, de pe o zi pe alta: să trăiască clipa de faţă, să profite din plin de ea, fără a-şi face griji pentru ziua de mâine. Adeseori ziua de mâine nu face decât s-o strice pe cea de azi.

— Iritarea sa provenea mai degrabă de la superiorul său. Bemhard
Strauss nu stătea locului. Retrăia mereu ultimele evenimente, adresându-şi nenumărate reproşuri. Pentru că nu prevăzuse capcana în care căzuse, toţi oamenii din patrulă muriseră.

— îşi căuta scuze: acţionase cât se putea de bine. Nu putea să prevadă...

— Oare toate acestea nu demonstrau că este un comandant nepriceput? Nu se mai simţea demn să poarte epoleţii de care fusese atât de mândru.

— Acest resentiment pe care-1 simţea faţă de sine însuşi îl îndrepta şi împotriva celor care-1 înconjurau. Nu numai împotriva ruşilor. Vedea în ei mai puţin nişte aliaţi virtuali decât reprezentanţi ai poporului vinovat de organizarea ambuscadei. Dar până şi Burcher îl enerva: cu experienţa sa de vechi subofiţer, n-ar fi putut şi el să prevadă? Să-l pună în gardă?

— Pentru a economisi lămpile electrice de care dispuneau, nemţii aprinseră o lumânare descoperită în proviziile prizonierilor, pe care le inventariaseră amănunţit, începând o sticlă de vodcă.

— însă acum nu era momentul să se îmbete, înconjuraţi de nişte pericole care puteau să apară din toate părţile. Lui Strauss îi părea rău: euforia dăruită de alcool i s-ar fi părut deosebit de

dorită în actuala sa stare sufletească!

— Lumânarea nu răspândea decât o lumină slabă, care alungea exagerat umbrele celor patru ocupanţi ai blockhaus-ului. Această atmosferă deloc plăcută nu făcea decât să sporească tensiunea din jur.

— Din când în când, Strauss sau Burcher se uitau printr-o ferestruică. Desluşeau ruinele instalaţiilor şi, mai departe, primii copaci din pădure. în acea direcţie plecaseră Krutz şi Gorgoi. De acolo trebuiau să se întoarcă cu soţia lui Orlov, dacă ea îi

— așteptа, într-adevăr, la locul de întâlnire sau dacă toată această
istorie nu ascundea o altă capcană.

— în fond, Strauss nu era deloc sigur că avea de-a face cu nişte prizonieri politici. Suspecta o oarecare cursă complicată, presupunea că Gorgoi plecase să caute o întreagă companie a Armatei Roşii.

— în locul ruşilor, el, Strauss, nu s-ar fi întors înapoi să inspecteze pagubele?

— Iată-i! exclamă deodată Burcher.

— Tocmai văzuse trei umbre desprinzându-se de ultimii copaci: un bărbat... o femeie... un alt bărbat...

— Toţi trei? întrebă Strauss, cu speranţă.

— Da. Femeia este cu ei. Krutz o pune să meargă în faţa sa, lângă rus. îi ameninţă cu arma. Probabil că nu are încredere în ei.

— Sper că nu i-au dat noi motive pentru asta!

— —Nu. Nu pare încordat. E precaut, atâta tot. De altfel, nu-i mai văd.

— Intr-adevăr, cei trei tocmai ieşiseră din câmpul de vedere oferit de ferestruică pentru a se îndrepta spre intrarea în adăpost.

— Peste câteva momente, uşa se răsuci în balamale. Tania pătrunse prima.

— Tania! exclamă Igor, ridicându-se.

— însă, în loc să alerge să-şi îmbrăţişeze soţul, tânăra femeie se dădu puţin în dreapta.

— Exact cum îi ordonase Sukarov.

— în acelaşi timp, Gorgoi, care venea în urma ei, se alinie în stânga.

— Vladimir apăru între ei, cu arma la şold...

— însă acesta nu-i...! exclamă Burcher.

— Dar *Feldwebel*-ul nu avu timp să-şi termine fraza: Sukarov trase în acelaşi moment. Atins direct în piept, Burcher se îndoi şi se prăbuşi la pământ, scuipând un val de sânge.

— însă pe Sukarov nu-1 mai interesa victima sa. îl ochea pe ofiţerul german care, la rândul lui, tocmai îşi scosese pistolul.

— în aceeaşi clipă, Gorgoi plonjă la picioarele lui Sukarov, care nu se aştepta la un atac din această parte. Cei doi oameni căzură împreună. însă gloanţele plecaseră.

— Cel al lui Strauss şuieră pe deasupra capetelor celor doi oameni care se luptau la pământ.

— Cel al lui Sukarov nu-1 nimeri pe Strauss, dar îl lovi pe bărbatul care se afla în picioare în spatele lui, cu braţele încă desfăcute pentru a o întâmpina pe Tania. Evenimentele se derulară atât de repede, încât Orlov încă mai era cu gura deschisă, fără să înţeleagă nimic.

— Glonţul îi străpunse gâtul. Avu deodată impresia că se sufocă
şi îşi duse mâinile către faţă. Genunchii i se încovoiară. Căzu.

— Igor! strigă Tania, alergând spre soţul său.

— Strauss nu văzu nimic din toate acestea. El se năpusti spre combatanţi, ambii cramponaţi de armă. Bemhard ezită să tragă de la mică distanţă asupra falsului neamţ. Apoi, după o clipă de gândire, îşi apucă arma de ţeavă şi lovi cu patul peste fruntea lui Sukarov.

— Imediat picură un firicel de sânge. Corpul ofiţerului rus se înmuie. Gorgoi se ridică ţinând arma.

— El şi Strauss schimbară o privire, ambii încordaţi. Apoi

Gorgoi zâmbi şi se retrase un pas pentru a pune arma lângă perete.

— Uşurat, Strauss parcurse camera cu privirea. Văzu cadavrul lui Burcher, singur în colţul său. Apoi femeia şi celălalt rus îngenuncheaţi lângă corpul lui Orlov.

— Şi el este mort? întrebă Strauss.

— Adăugă imediat:

— Evident, nimeni dintre voi nu cunoaşte limba mea.

— Tania ridică încet capul. In ochii ei străluceau lacrimi.

— Eu, zise ea. Eu vorbesc germana. Igor a murit... Era soţul meu.

— Ea plecă din nou capul. Strauss înaintă puţin spre ea:

— *Bitte, gnadige Fraii...* Vă înţeleg durerea... însă trebuie să ştiu care este situaţia... Ce s-a întâmplat cu omul care-1 însoţea pe Gorgoi în căutarea dumneavoastră?

— Sukarov l-a ucis.

— Cine este Sukarov?

— Locotenentul Vladimir Sukarov, omul care a îmbrăcat uniforma celui mort, pentru a pătrunde aici şi pe care l-aţi doborât.

— —Datorită prietenului dumneavoastră Gorgoi. Mulţumiţi-i din partea mea.

— Tania se uită spre Jori, încă în picioare lângă arma pe care o
pusese jos. îl întrebă în limba rusă:

— De ce aţi făcut asta?

— Dacă l-am fi lăsat pe Sukarov să-i ucidă pe cei doi nemţi, am fi fost buni de plecat cu el într-un lagăr de muncă forţată. Mulţumesc mult!

— Eşti responsabil de moartea lui Orlov, aruncă arţăgos Gronin. Dacă nu ai fi deviat glonţul destinat fascistului...

— Este un accident pe care nu puteam să-l prevăd.

— Ce spune? întrebă Strauss în germană.

— Este dezolat de moartea soţului meu, îi răspunse Tania în aceeaşi limbă.

— Vă prezint şi eu condoleanţele mele. Mă scuz dacă nu pot să mă îngrijesc imediat de morţi. Cei vii au prioritate şi aş vrea să ştiu dacă nu trebuie să ne temem de un alt atac.

— Nu cred.

— Nu consider neîntemeiată părerea dumneavoastră, dar mi-ar face plăcere să ştiu pe ce vă bazaţi. Cu alte cuvinte, este absolut necesar să-mi furnizaţi nişte amănunte despre aventura voastră.

— Atitudinea lui Gorgoi îl liniştise pe Strauss în privinţa sentimentelor ruşilor faţă de el. Pe de altă parte, prezenţa unei femei, chiar a unei slave, îl făcea să fie mai amabil şi politicos.

— Ştiţi că am fost dusă de aici de ultimii gardieni ai combinatului? spuse Tania.

—

— Cunosc începutul istoriei dumneavoastră.

— Sukarov este ofiţerul care comanda acest detaşament. El este cel care a organizat distrugerea instalaţiilor.

— Strauss aruncă o privire duşmănoasă în direcţia lui Vladimir,
încă leşinat, în timp ce Tania continua:

— —Acest om mă urmărea cu insistenţele sale. M-am prefăcut
că cedez pentru a-1 atrage într-un loc anume. L-am lovit cu putere. Credeam că l-am omorât. Din păcate, n-a fost să fie. M-a ajuns din urmă în momentul când îi întâlneam pe Gorgoi şi soldatul dumneavoastră. Sukarov l-a ucis pe neamţ şi a îmbrăcat uniforma lui. Ne-a obligat, ameninţându-ne, să mergem înaintea lui. Ne-a ordonat să ne dăm la o parte când intrăm, pentru a-i elibera câmpul de tragere. Vroia să-i doboare pe toţi nemţii care s-ar fi aflat aici.

— Şi trupa sa? Aceasta nu va interveni?

— Nu. A trimis-o să aştepte la Drojno.

— —Unde-i asta? întrebă Strauss, care nu cunoştea decât vag topografia regiunii.

— Drojno este un orăşel care se află la circa treizeci de verste de aici. Şi-a păstrat pentru el însuşi o maşină. Ştiu cu aproximaţie unde a fost ascunsă.

— Strauss dădu din cap şi, gânditor, se îndreptă

încă nemişcat al lui Sukarov. *

— Mă dezgustă, murmură el, să-l văd pe acest individ în uniformă germană. Conform legilor de război, ar merita să fie ucis pe loc. Dar vreau mai întâi să-l interoghez.

— Bemhard se aplecă asupra omului leşinat pentru a-1 scotoci prin buzunare. îi descoperi Nagan-ul în unul dintre buzunarele vestonului şi îl luă.

— Faceţi-mi rost de frânghie! ceru el.

— Tania traduse dorinţa lui Strauss, şi Gronin îi aduse o bucată
descoperită într-un colţ al blockhaus-ului. Neamţul îl întoarse pe Sukarov pentru a-i lega mâinile la spate, apoi picioarele. Astfel, prizonierul nu mai putea face nici o mişcare.

—

— Satisfăcut de munca sa, Strauss se ridică şi se uită înjur.

— Spuneţi-le prietenilor dumneavoastră, ordonă el, să scoată cadavrele de aici!

— Aş vrea să-mi îngrop soţul — şi să mă rog la mormântul lui, răspunse Tania.

— Spunea toate acestea mai degrabă din datorie, mirându-se că nu simţea o tristeţe prea mare.

— Nu întârziaţi, îi recomandă Strauss. Voi avea nevoie de dumneavoastră pentru a-1 interoga pe prizonier.
— Neamţul o ascultă pe tânăra femeie discutând cu cei doi ruşi. Ar fi dat mult să le înţeleagă limba, dar nu rămânea decât să aibă în ei o încredere deplină. Era o alegere pe care o făcuse, chiar dacă se înşela. Nu avea o soluţie mai bună.

— *
* *

— Vladimir simţi mai întâi o împunsătură violentă în creier. Cu
sprâncenele încruntate, se strădui să-şi deschidă pleoapele. Unica lumânare răspândea o lumină difuză, care nu-i deranja ochii.

— Privi în jurul său, recunoscu interiorul blockhaus-ului. Era lungit pe o parte. în faţa sa, lângă perete, un ofiţer german. Acesta îl privea, cu pistolul în mână.

— Sukarov încercă să se mişte. Atunci îşi dădu seama că mâinile şi picioarele îi erau legate.

— Neamţul murmură câteva cuvinte pe care nu le înţelese. Vladimir făcu un efort pentru a se întoarce pe spate, pentru a scăpa de anchilozarea membrelor. Se gândi că, dacă gardianul nu vorbea limba lui, nu putea avea loc nici o conversaţie!

— Tania putea servi drept interpretă, dar unde era? Şi ceilalţi evadaţi? Nu văzu pe nimeni în blockhaus — doar ofiţerul care-1 supraveghea.

— Durerea de cap se împrăştia uşor. Dacă nu avea o fractură, după cele două lovituri violente pe care le primise în aceeaşi seară, s-ar putea lăuda că are un cap din beton armat!

— Fu cuprins de o furie intensă, având impresia că era mereu dus de nas. Lucrul acesta îl facu să mai uite de dureri.

— Nu-i purta pică numai netrebnicei de Tania, sau acestui Gorgoi, în privinţa căruia se înşelase având încredere în el; mânia sa se răspândea şi asupra generalului Lubjin şi colonelului Morchol, care-l părăsiseră în faţa unor responsabilităţi pe care, în mod normal, n-ar fi trebuit să şi le asume.

— Singura sa consolare era că reuşise distrugerea instalaţiilor şi, în acelaşi timp, a unei părţi din patrula germană. Insă victoria nu era totală şi probabil peste puţin timp urma să-şi plătească greşelile cu preţul propriei vieţi.

— Care greşeli? Se strădui să le determine exact, fară să reuşească.

— La urma urmei, nu avea nici o importanţă! Trecutul este trecut. Ceea ce conta era să vadă dacă nu exista vreo soluţie pentru viitor.

— Puţin probabil, în situaţia sa actuală.

— Zgomotul uşii care se deschidea îl făcu să-şi dea mai mult capul pe spate. O văzu pe Tania.

— însoţitorii mei se ocupă de subofiţerul dumneavoastră, îi zise ea în germană lui Strauss.

— Prizonierul şi-a recăpătat cunoştinţa, răspunse Bemhard. Aş vrea să mă ajutaţi să-l interoghez.

— Tania înaintă cu un mers şovăitor, bănuind ce va spune Sukarov. Strauss o linişti:

— —Nu vă temeţi de nimic, zise el. Nu se poate mişca şi îl ţin sub ameninţarea armei mele.

— Ce doriţi să ştiţi? c

— Ce ştie despre concentrările Armatei Roşii în regiune.

— Tania dădu din cap şi se apropie puţin de prizonier. Rămase

— în picioare, în dreptul omului întins pe jos, apoi articulă în rusă,
cu o voce neutră:

— Sublocotenentul Strauss cere informaţii despre dispozitivele militare din sectorul nostru.

— Târâtură! aproape urlă Sukarov. Aşadar, pactizezi cu ocupantul? Treci de partea lui?

— îmi cere să-i traduc întrebările. Voi face la fel cu răspunsurile tale.

— Şi ţi se pare normal? Nu poţi aştepta nimic altceva de la nişte oameni în stare să se revolte împotriva autorităţii guvernului! Sunteţi gata să vă aliaţi cu orice bandă de criminali, fară nici o preocupare pentru ţara voastră. Şi eu care am vrut să te înţeleg, să fiu indulgent, tolerant...! Credeam că nu poţi învinui
o prizonieră care încearcă să evadeze. La urma urmei, acesta-i rolul ei. Deoarece este păzită, ea trebuie să încerce s-o ia din loc. Pentru că eşti frumoasă, presupuneam că ai un suflet bun. Din contra. întotdeauna cele mai frumoase fete sunt şi cele mai imorale, nu-i aşa? Pentru tine, bărbaţii nu sunt decât nişte instrumente ale plăcerii, nişte animale bune de păcălit. Ce-ţi pasă că un brav locotenent îşi trădează puţin datoria pentru tine? Ceea ce te interesează este să-l atragi din ce în ce mai departe, până când va fi ucis. Preferi fără îndoială un amant neamţ în locul unui rus. E perfect. Soţul tău e mort, iar tu nici măcar nu-1 plângi. Eşti mult prea grăbită să te supui învingătorului. Mă dezgusţi!

— Deoarece Tania nu manifesta nici o intenţie să întrerupă critica violentă a lui Sukarov, Strauss interveni, adresându-se tinerei femei.

— Ce zice?

— Nimic. Mă insultă. Atâta tot.

— Strauss se ridică şi se apropie încet de Vladimir. Neamţul
nu se opri decât atunci când ţeava revolverului său se afla la-câţiva centimetri de faţa prizonierului.

— Explicaţi-i că i-am păstrat viaţa doar pentru ceea ce-mi poate spune. Dacă nu vorbeşte, nu am nici un motiv să nu-1 ucid pe loc.

— Tania traduse. Sukarov, calmat puţin după răbufnirea sa, ridică din umeri, răspunzând:

— Dacă vorbesc, mă va ucide pe urmă.

— Pus la curent, Strauss promise:

— îi dau cuvântul meu de ofiţer că voi face imposibilul pentru a-1 duce într-un lagăr de prizonieri. Cu condiţia să-mi spună totul.

— De data asta, Sukarov se hotărî să dea unele detalii.

— Vom vedea, îi aruncă el Taniei, dacă această canalie fascistă are un cuvânt. Din păcate, nu pot să-i spun mare lucru. Aici nu participăm la apărarea teritoriului. Rolul nostru constă în supravegherea combinatului. Generalul a fugit primul. Peste puţin timp l-a urmat colonelul. M-am pomenit aici singur, cu o mână de oameni. Presupun că Strauss al tău a înţeles foarte bine cum am acţionat pentru a distruge instalaţiile. în ceea ce priveşte soldaţii mei, ei au plecat să mă aştepte la Drojno. Am ordin să-şi continue drumul spre Moscova, dacă nu mă alătur lor în zori de zi. Dacă crede că-i pot furniza alte informaţii, să-mi pună întrebări. Insă nu ştiu nimic mai mult. De altfel, dacă e să judec după modul în care-i văd pe toţi fugarii îndepărtându-se de front, s-ar înşela făcându-şi griji.

— Cu aceste cuvinte amare, Sukarov tăcu şi Tania îi traduse lui Strauss. Fără a omite nimic.

— Neamţul dădu din cap, punându-şi arma în teacă.

— Nu ştiu dacă e sincer, îi declară el tinerei femei, însă a adoptat o poziţie destul de abilă ca să nu-i pot cere mai mult. în orice j:az, nu aş fi fost capabil să ucid un prizonier lipsit de apărare!

— Tania îl privi uluită, neîncrezătoare. Această frază nu corespundea cu tot ceea ce auzise vorbindu-se despre fascişti. Dar poate că e greşit să crezi că toţi cetăţenii unei tări gândesc la fel?

— Se pregătea să-l laude pe Strauss pentru atitudinea sa umană,
când uşa blockhaus-ului se deschise din nou. De data aceasta, fu rândul lui Gronin şi Gorgoi să intre.

— Sunt mort de oboseală! oftă Jori.

— Vax! ironiză Stepan, ai lăsat totul pe spinarea mea, cum era de aşteptat!

— *Gnadige Fraii,* zise Strauss, informaţi-i pe prietenii dumneavoastră că vom petrece noaptea aici. Dacă ofiţerul roşu mi-ar fi furnizat nişte informaţii interesante, am fi făcut imposibilul să încercăm să le ducem comandanţilor mei. Dar nu e cazul. Ofensiva *Wehrmacht*-ului nu va întârzia. Prin urmare, o vom aştepta aici, unde suntem într-o relativă siguranţă.

— Bemhard se gândise că Zuber îşi întârziase probabil atacul, aşteptând întoarcerea unui curier din partea patrulei. Acum trebuia să-şi închipuie că aceasta eşuase.

— Cel mai bun lucru, încheie Strauss, este să ne pregătim de somn pentrucestul nopţii.

— CAPITOLUL X

— Ca şi ceilalţi, Jori adormise buştean. Se gândise să lupte cu
somnul, până când se culcau însoţitorii săi. Insă toată oboseala acumulată pe parcursul zilei, emoţiile care-i distruseseră nervii, şocurile pericolelor retrăite se reuniseră pentru a-1 învinge.

— Cu toate acestea, dorinţa sa rămăsese probabil trează în subconştient, deoarece în plină noapte deschise deodată ochii.

— Rămase nemişcat, străduindu-se să-şi obişnuiască pupilele
cu întunericul înconjurător, dorind în primul rând să ştie dacă ceilalţi încă dormeau, ca să nu-i trezească.

— La doi metri de el, în stânga, Gronin sforăia uşor. La patru
metri în dreapta sa, Sukarov respira uniform. Cât priveşte ofiţerul
german, acesta dormea nu departe de Sukarov, probabil cu mâna pe revolverul său.

— Tania se instalase mai departe, în spatele unui grup de utilaje,
chiar în locul unde evadaţii încercaseră să se ascundă în momentul sosirii nemţilor. Strauss îi acordase cu generozitate tinerei femei dreptul la această aparenţă de intimitate. Gorgoi se gândi că situaţia îi convenea de minune!

— începu să se mişte încet, străduindu-se să se ridice, fără ca

hainele sale să faşâie. Realizarea acestui lucru necesită mai multe
minute.

— Efectuă un ocol larg în jurul celorlalţi şi se apropie de utilajele în spatele cărora dormea Tania.

— Cu un braţ îndoit sub cap, întinsă pe partea dreaptă, ea respira liniştit. Gorgoi regretă că nu o putea admira mai întâi.

— Foarte încet, se lungi lângă ea. Tânăra femeie nu se clinti când el îi puse mâna pe gât; nici când degetele sale coborâră încet în deschizătura corsajului.

— Dar se trezi brusc când el îi puse mâna pe unul din sâni. Se
întoarse şi deschise gura pentru a striga.

— Chemarea îi fu repede înăbuşită de un sărut prelung. Vru să
se zbată, însă el îi înşfăcă mâinile şi i le imobiliză.

— Abia trezită, neştiind exact ce să facă, Tania cedă deodată
căldurii sărutului. Se lăsă pradă degetelor care îi parcurgeau corpul, întoarse din plin dezmierdările care îi erau adresate, consimţi, se încolăci, tremură, acceptă şi nu se mai văită decât din plăcere.

— Acordul subit al tinerei femei, plăcerea pe care o căpătau unul de la celălalt îl facu pe Gorgoi să uite de orice prudenţă. De altfel, ce-i păsa de reacţiile celorlalţi, din moment ce Tania îl accepta complet? Dacă ea nu cerea ajutor, nimeni nu avea să intervină!

— Suspinele lor zgomotoase îi treziseră totuşi, aproape în acelaşi timp, pe ceilalţi trei bărbaţi. Ei reacţionară în mod diferit.

— Sukarov ghici despre ce era vorba, dar nu se clinti, străduindu-se în tăcere să-şi reia lupta cu legăturile sale. Se

ocupase de aceasta înainte să adoarmă. Numai somnul care se abătuse brusc asupra lui îl împiedicase să continue. Acum vroia să folosească foarte repede primele rezultate obţinute. I se părea că încheieturile mâinilor alunecau mai bine în noduri. încă un efort, poate...

— Strauss se ridică încet pe coate. Se uită în jurul său. Prin ferestruici începea să pătrundă lumina palidă a zorilor, suficientă pentru a se orienta.

— Aşadar, Gorgoi era amantul frumo&sei rusoaice. O adevărată
gorilă. Să mai înţelegi ceva din gusturile femeilor! Probabil că are talente ascunse. Nu masi punea 1a îndoială, judecând după suspinele fetei!

—

— Gândindu-se că slavii constituiau într-adevăr o rasă sub-umană, bestială, Strauss încercă să adoarmă din nou, când o mişcare a lui Gronin îl menţinu în expectativă.

— Stepan se trezise şi el. Mai întâi cu greu îşi crezu urechilor.
Când realizase că Jori se afla în compania Taniei, furia i se amestecase cu neîncrederea.

— Tania! O femeie pe care întotdeauna o considerase superioară! Tovarăşa demnă a lui Igor! Nu era posibil... şi, fără să aştepte, chiar după câteva ore de la moartea soţului său...

— Sufletul uman este de aşa natură, încât niciodată nu-ţi vine
să crezi ceea ce se întâmplă. Gronin se ridică, închipuindu-şi deja că suspinele pe care le auzea nu erau de fericire, ci de durere,
că Tania nu-şi exprima plăcerea, ci că bărbatul îi înăbuşea strigătele.

— în orice caz, vroia să fie cu inima curată şi se îndreptă şi el
spre locul unde se izolase tânăra femeie pentru noapte.

— Strauss nu se clinti, zâmbind vag, mai mult curios decât interesat. La urma urmei, nu simţea nici o simpatie reală faţă de aliaţii ruşi care îi fuseseră impuşi de soartă.

— Tania şi Jori tocmai se îndepărtaseră un pic unul de

celălalt,
când Gronin apăru de după utilajul care le servea drept adăpost. Evident, Gorgoi era cu spatele la noul venit. Tânăra femeie, din contră, era cu faţa la el. Ea îl văzu pe deasupra umărului amantului său.

— Faptul de a fi privită astfel o făcu să devină conştientă de fapta sa. Brusc, nu mai simţi decât ură faţă de partenerul său şi îl respinse cu violenţă.

— Surprins, acesta vru s-o prindă de mâini ca s-o reţină. Ea nu
făcu decât să se zbată şi mai tai e.

— Astfel că Gronin nu înţelese decât ceea ce vroia să înţeleagă:
Gorgoi voise să abuzeze de Tania şi ea continua să se apere de el!

— Stepan îl înşfăcă de umăr. Surprins, colosul se răsturnă pe
o parte. Gronin îi expedie un bocanc în plină figură. Gorgoi se rostogoli pe pământ, năucit.

—

— Gronin se proţăpi în faţa lui, cu pumnii strânşi.

— Ticălos mârşav!

— Dar Gorgoi nu era omul care să-şi piardă timpul cu discuţii
inutile. încăierarea era meseria lui. îşi trecu un picior pe după pulpa lui Gronin, împinse cu celălalt peste piciorul lui, atât de repede, încât Stepan nu înţelese nimic. Se răsturnă pe spate, ceva mai departe de utilaje.

— Jori se ridică dintr-un salt şi se năpusti asupra adve sarului
său. Gronin îşi îndoi din reflex genunchii, încât Gorgoi căzu pe spate.

— Se ridicară în acelaşi moment şi-şi ocupară posturile de lup-
tă. Semiîncovoiaţi, cu mâinile întinse, se învârteau unul în faţa celuilalt, aşteptând momentul propice pentru un atac decisiv.

— Porc scârbos! şuieră Gronin.

— Eşti furios că ţi-am luat-o înainte, cretinule?

— Ai vrut s-o violezi.

— Nu numai că am vrut. Am şi făcut-o. Şi ea a rămas încântată.

— Minţi!

— Dacă vrei să ştii, am început chiar înainte de moartea soţului ei.

— Taci, porcule!

— Nebun de furie, Gronin se repezi înainte, fără să-şi mai calculeze mişcările. Era exact ceea ce urmărea Gorgoi, aţâţând furia adversarului său. Se eschivă uşor într-o parte, întinse piciorul şi Stepan căzu cu faţa în jos.

— Nu avu timp să se mişte, întrucât Gorgoi îi sări în spinare, îşi trecu antebraţul noduros în jurul gâtului duşmanului său şi-l strânse. Gronin scuipa, se înăbuşea, horcăia. îşi simţi muşchii cedând şi vertebrele gata să crape.

— în timpul încăierării, Strauss se ridicase să vadă spectacolul mai de aproape. Considerând că era timpul să intervină, dacă nu vroia să se lipsească de unul dintre ajutoarele sale, înaintă rapid şi îl împinse pe Gorgoi cu vârful cizmei.

—

— Jori se răsturnă într-o parte, eliberându-şi adversarul. Gronin profită de aceasta pentru a se ridica şi încercă să se năpustească asupra lui. însă Strauss îi reţinu braţul.

— Dar Stepan nu-şi mai dădea seama de nimic. îl îmbrânci pe neamţ cu o lovitură neaşteptată şi se aruncă asupra lui Gorgoi.

— Acesta profitase de micul răgaz care îi fusese acordat pentru a se ridica în picioare. Cei doi bărbaţi se pomeniră din nou faţă în faţă, cu licăriri ucigaşe în priviri.

— Strauss se uită în jurul său şi o zări pe Tania. Tânăra femeie îşi aranjase ţinuta. Sprijinită de utilajul care îi servise de adăpost, îşi muşca mâinile de spaimă. Nici ea n-ar fi putut spune ce sfârşit ar fi dorit să aibă această luptă.

— Dar spuneţi-le să se oprească! îi strigă Strauss.

— Nu mă vor .asculta! se'plânse Tania.

— Deodată ofiţerul îşi scoase revolverul.

— Ordonaţi-le să se liniştească! Sau trag! *

— Tania traduse.

— Dacă îl ucide mai întâi pe acest porc, zise Gronin, mi-ar face mare plăcere.

— Din partea mea la fel în ceea ce te priveşte, replică Gorgoi. Cap sau pajură? îmi asum riscul.

— Tania îi explică lui Strauss:

— Fiecare dintre ei speră că îl veţi ucide mai întâi pe celălalt.

— Nimeni dintre cei patru nu se ocupa de Sukarov. Acesta

— trăgea ca un disperat de nodurile care-1 ţineau nemişcat. Ştia că
acum sau niciodată era ocazia cea mai prielnică.

— Deodată, simţi că funiile jucau pe încheietura mâinii sale.
îşi eliberă mâna dreaptă.

— Gâfâind de speranţă, se lăsă pe vine. Nu se punea problema
să facă mai mult. Trebuia să acţioneze repede.

— Se cabră şi se năpusti în spatele neamţului. Strauss nu se aştepta la un atac din această parte. Se prăbuşi, scăpând din mână revolverul, pe care puse stăpânire Vladimir.

—

— Sukarov lovi cu toată forţa cu patul armei în capul adversarului. Acesta se înmuie lângă el.

— întâmplarea îi sustrase brusc pe ceilalţi doi din încăierare.
Se întoarseră cu faţa, înaintară un pas...

— ... şi se opriră, văzând gura neagră a revolverului îndreptată
spre ei.

— O veşnicie se scurse atunci în câteva secunde. Cei doi evadaţi nu îndrăzneau să avanseze, dar păstrau o atitudine ameninţătoare. între ei, puţin retrasă, Tania îşi frângea mâinile.

— Sukarov, semiîngenuncheat în spatele corpului nemişcat al
lui Strauss, îşi îndrepta mâna înarmată către cei doi bărbaţi.

— Brusc, Vladimir izbucni în râs, apăsând pe trăgaciul armei.
Cele două gloanţe trase unul după altul îl loviră pe Gronin drept în piept. Acesta se apucă cu amândouă mâinile de tors, dansă de pe un picior pe altul, ca o paiaţă ridicolă, după care se prăbuşi
cu faţa în jos.

— Gorgoi, profită de ocazie, pentru a se repezi asupra lui Vladimir. Acesta trase în timp ce Gorgoi aproape că ajunsese la el. Elanul lui Jori fu retezat brusc. Se rostogoli la pământ, ca un

iepure atins în plină goană.

— Nu vă mişcaţi! se adresă cu o voce poruncitoare Taniei, care încerca să fugă în spatele utilajelor.

— Tânăra femeie rămase neclintită, sigură că urma să fie atinsă
de un glonţ dintr-o clipă în alta.

— înfrigurat, Vladimir scotoci prin buzunarele lui Strauss, îşi
recuperă fără întârziere cuţitul pe care acesta i-1 luase şi-şi tăie definitiv legăturile.

— In sfârşit, total liber, se îndreptă spre compatrioţii săi. Gronin
nu mai respira. Gorgoi scotea un vaiet scurt. De la mică distanţă, Sukarov îi descărcă arma în cap. Bucăţi de creier şi oase stropiră pereţii. Geamătul încetă.

— Fără a părea că se ocupă de fată, Vladimir adună frânghiile,
se întoarse către Strauss şi începu să-l lege. Având deja experienţă, nu se zgârcea la noduri şi nu ezita să le strângă.

—

— Apoi se îndreptă încet spre Tania, care nu se clintise de la
ultima sa somaţie. îl privea cum vine, cu arma îndreptată spre ea, convinsă că îi sunase ceasul.

— Vladimir înaintă astfel până în momentul când ţeava revolverului ajunse la câţiva centimetri de sânii tinerei femei. Se opri. Se priviră câteva momente, cu feţele lipsite de expresie. Apoi, brusc, Sukarov îşi trecu revolverul din mâna dreaptă în cea stângă şi o lovi.

— Tania primi palma, surprinsă. Nu avu timp să reacţioneze,
că primi o nouă lovitură peste celălalt obraz. Ea se dădu înapoi, însă nu reuşi să evite şi altele. încă şi încă. Nu reuşea să se apere de loviturile care cădeau cu duiumul asupra ei.

— Tania încercă să-şi acopere faţa cu mâinile, fără să poată amortiza şocurile violente. în cele din urmă, se lăsă să cadă în genunchi. Totuşi, Sukarov continuă s-o lovească până când rămase complet nemişcată, aproape moartă.

— Aparent mulţumit de sine, Vladimir îşi luă arma, se duse să
adune ce mai rămăsese din frânghie şi o întinse pe Tania pe burtă pentru a-i lega încheieturile mâinilor. Nu strânse atât de violent ca în cazul lui Strauss, gândindu-se că, orice s-ar întâmpla, tânăra femeie va da dovadă de mai puţină îndemânare decât el pentru a se elibera.

— *

* *

— Sublocotenentul Bemhard Strauss îşi reveni încet-încet în
simţiri. îl măsură cu privirea pe Sukarov, care, aşezat la doi paşi de el, fuma o ţigară. Aproape că se făcuse ziuă. Ferestruicile lăsau să pătrundă în blockhaus o lumină difuză.

— Deci dumneavoastră eraţi, murmură Strauss.

— Fusese doborât atât de repede, încât nu avusese timp să înţeleagă ce se întâmpla.

— Şi ceilalţi? întrebă el, uitându-se înjur.

— Neînţelegând, Sukarov nu-i putu răspunde, însă spectacolul

— care se oferi ochilor lui Strauss era destul de elocvent în sine:

—

— cadavrele lui Gorgoi şi Gronin încă mai zăceau la câţiva paşi de
el, în aceeaşi poziţie în care fuseseră ucişi. în ceea ce o privea pe Tania, ea era întinsă pe o parte, cu mâinile încă legate.

— Sukarov îşi scoase încet ţigara din gură şi zise, fără a-1 slăbi
din ochi pe ofiţerul german şi fără să se uite la tânăra femeie:

— Scumpa mea Tania, fascistul tocmai şi-a recăpătat cunoştinţa. îi vei explica tu că ţin cu tot dinadinsul să-i întorc politeţea. îl voi lăsa în viaţă, dacă mă informează despre intenţiile
lor. Cu alte cuvinte, că îl voi conduce într-un lagăr de prizonieri unde va putea medita despre nebunia de a ataca o ţară sovietică. O meditaţie pe care va avea cu siguranţă răgazul s-o continue foarte mult timp.

— Refuz să vă ajut, spuse tânăra femeie.

— La ce bun acest ton răutăcios? Pentru că l-am ucis pe bărbatul care-ţi oferea atâta plăcere? Aş! Vei găsi altul! O fată ca tine cu siguranţă are de unde alege. Şi ai prea mult temperament ca să-ţi pese de identitatea partenerului tău.

— —Nu foloseşte nimănui să continui să mă insulţi. Nu vreau
să te ajut.

— Totuşi, gândeşte-te puţin înainte de a-mi răspunde atât de categoric. De ce crezi că te-am lăsat în viaţă? Meritai moartea
la fel ca ceilalţi, dacă nu chiar mai mult. Numai că aveam nevoie
de tine pentru a discuta cu neamţul. Dacă refuzi, nu mai am nici un motiv să te cruţ. Nici pe el, pentru că nu aş putea scoate nimic de la el. Probabil soarta lui nu te preocupă prea mult. Eşti genul de fată care nu se interesează niciodată de ceilalţi. Dar frumuseţea ta de piele? Vrei într-adevăr să fie găurită de gloanţe?

— Cu o voce posacă, Tania întrebă:

— Ce doriţi să aflaţi?

— Ţi-am spus: intenţiile armatei germane.

— Tânăra femeie rosti în germană:

— —Vă oferă viaţa într-un lagăr de prizonieri dacă îi dezvăluiţi
planurile comandanţilor dumneavoastră.

—

— Explicaţi-i, răspunse Strauss fără ezitare, că am părăsit liniile noastre alaltăieri. Ofensiva trebuia să aibă loc ieri-dimineaţa. Nu mai eram acolo ca să ştiu de ce a fost întârziată. Astfel încât în prezent habar nu am ce se va întâmpla.

— Docilă, Tania traduse răspunsul, apoi noua întrebare a lui Sukarov:

— Nu trebuia să raportaţi despre misiunea dumneavoastră referitoare la aceste instalaţii? Tăcerea dumneavoastră nu a contribuit la întârzierea atacului?

— Presupun, însă nu am nici o certitudine în această privinţă. Şi nici o idee despre ce se pregăteşte acum.

— După câteva fraze schimbate în rusă cu Sukarov, Tania reveni la germană pentru a spune:

— Sukarov a hotărât să se arate un jucător la fel de bun cu dumneavoastră cum aţi fost cu el. Nu i-aţi spus mare lucru, dar, cu toate acestea, vă va conduce într-un lagăr de prizonieri. Totuşi,
dacă veţi încerca să faceţi ceva în timpul călătoriei noastre, nu va ezita să vă împuşte.

— Este normal, consimţi Strauss.

— Informat despre acordul prizonierului său, Sukarov se ridică

şi, cu ţeava armei, îi indică lui Strauss că trebuie să-l urmeze. Bemhard se ridică încet. Degeaba eşti tânăr şi suplu, nu-i comod să te ridici în picioare cu mâinile legate la spate!

— Sukarov se apropie de Tania şi o apucă de umeri pentru a o
ridica.

— Evident, zise el, nu poţi cere acrobaţii de la o femeie, însă n-ai putea spune că nu sunt galant!

— Prudent, se îndepărtă puţin înainte să comande:

— Ieşiţi în faţa mea! Şi fără farse de prost gust!

— Tania îi explică lui Strauss:

— Trebuie să mergem în faţa lui.

— Şi nu profita, zise Sukarov, de faptul că nu ştiu germana ca să pui la cale o trădare! Ştiu că eşti o mare specialistă, dar, de data asta, sunt în gardă!

—

— Strauss deja se îndreptase spre uşă. Tania îl urmă. Nu reuşiră să deschidă. Sukarov le făcu semn să se dea la o parte pentru a împinge batantul.

— Captivii părăsiră primii blockhaus-ul. Spectacolul dezolant din exterior era şi mai îngrozitor decât în timpul nopţii. Poate mai puţin sinistru, mai puţin fantomatic, însă se vedea mai bine dimensiunea dezastrului. Se desluşeau corpurile zdrobite sub ruine. Ici-colo apăreau o mână, un picior sau un cap. Bucăţi de came zăceau în dezordine. Niciodată nu avea să se ştie cine fusese proprietarul lor.

— Strauss îi cunoscuse pe toţi aceşti oameni. Fusese comandantul lor. Pe unii îi iubea, pe alţii îi preţuia mai puţin, dar se simţea responsabil faţă de toţi. Şi îi condusese la moarte...

— Fără voia sa, simţi cum îi dau lacrimile. Se strădui să şi le reprime. Se temea să nu le vadă Sukarov şi să le considere drept un semn de slăbiciune.

— Trecând liziera pădurii, îşi recăpătă stăpânirea de sine, rigiditatea sa germanică, toată acea duritate aparentă, care-1 făcuse să fie întotdeauna considerat un om fără inimă, sclav al principiilor şi datoriei.

— Pe aici, îi ordonă Sukarov, luându-1 de braţ pentru a-1 târî spre un pâlc din apropiere.

— Apoi îl legă trainic de un copac, fară s-o scape din ochi pe Tania, gata să tragă în ea dacă profita de ocazie pentru a încerca să fugă.

— Când termină cu Strauss, Sukarov o legă în acelaşi mod şi pe Tania, la cel puţin zece metri de ofiţer.

— M-am supărat pe voi pentru un moment, ironiză Sukarov, ridicându-se. Vă las să flecăriţi. Distracţie plăcută!

— Se îndepărtă în direcţia instalaţiilor distruse. Strauss îl urmări cu privirea. îl văzu dispărând în blockhaus intact.

— Ce mai unelteşte? spuse Tania în germană.

— Nu ştiu, dar...

—

— în acea clipă, pământul se cutremură. Nişte bubuituri înfundate se repercutară din toate părţile. După un moment de linişte, începură din nou.

— Tunurile! jubilă Strauss. O pregătire de artilerie! în curând *Wehrmacht*-ul va trece la atac!

— CAPITOLUL XI

— Peste câteva minute, Strauss ridică vocea pentru a acoperi
zgomotul canonadei:

— Ce vă aşteaptă?

— Poftim? tresări Tania.

— Vă întreb ce soartă vă va rezerva Sukarov. Pe a mea o cunosc. în sfârşit, presupun că la voi lagărele de prizonieri nu se deosebesc prea mult de cele din altă parte. Dar dumnea-voastră?

— Sunt prizonieră politică. Condamnată pe viaţă. în cel mai bun caz, voi fi trimisă înapoi într-un lagăr de muncă forţată, în cel mai prost caz, Sukarov va povesti că am vrut să vă ajut şi voi fi ucisă.

— Este îngrozitor! Nu-1 puteţi înduioşa? Ştiu eu... să-i arătaţi
că ar fi uman să tacă?

— _ — L-aţi văzut. Este genul de om care îşi urmează convingerile, fără a ţine cont de nimic altceva. Un fanatic.

— Pusese atâta dezgust în acest ultim cuvânt, încât Strauss întrebă:

— Dumneavoastră nu aţi fost o fanatică atunci când aţi

complotat împotriva guvernului comunist?

— Cu siguranţă, nu.

— Totuşi aţi început lupta împotriva lui!

— Atât de puţin! Eram tânără şi îmi urmam soţul. Era unul dintre profesorii mei, la Universitate. Era convins că pentru noi

— principalul era instaurarea unui regim mai uman. îi sorbeam cuvintele.

— —în vocea dumneavoastră este multă amărăciune. Regretaţi eşecul?

— Da, aşa cred. îmi dau seama că voi muri pentru o cauză în care nu am crezut de fapt niciodată. Igor îşi închipuia că ruşii erau foarte nefericiţi şi că trebuia să lupte pentru a le ameliora soarta. Ca orice profesor universitar, care nu şi-a părăsit niciodată catedra, habar nu avea de realitate şi reconstruia lumea în conformitate cu ideile sale. Era obsedat de două universuri, concomitent: cel pe care vroia să-l distrugă şi cel pe care vroia să-l reconstruiască. Două utopii. De pe atunci mi-am dat seama că oamenii nu sunt atât de nefericiţi. Vroiau mai ales să fie lăsaţi în pace. Şi eu, de asemenea, vroiam linişte. Mi-ar fi plăcut să nu mă fi preocupat niciodată de politică. Pur şi simplu, mi-aş fi terminat studiile, aş fi găsit un loc de muncă... m-aş fi căsătorit şi mi-aş fi crescut copiii... Poate că aceasta vă pare o aspiraţie mediocră... însă sunt cele mai reale bucurii pe care ni le poate aduce viaţa. Când visezi la idei măreţe şi eşuezi, îţi dai seama că ai trecut pe lângă adevărata fericire — să trăieşti liniştit, în colţul tău. De fapt, egoiştii sunt fiinţele cele mai puţin dăunătoare. Nu se gândesc decât la propria lor persoană şi cel puţin nu sunt preocupaţi să le asigure fericirea altora contrar voinţei lor.

— Eu, zise Strauss, eram inginer când nazismul a venit la putere în Germania. Atmosfera s-a schimbat mult. Nu m-am interesat de nimic şi nu m-am trezit decât în momentul când am fost mobilizat. Mi s-a dat o uniformă şi nişte galoane şi atunci m-am gândit că, dacă mă ocupam mai devreme de politică, ca

şi mulţi alţii, poate că nu ar fi fost război. Acum este prea târziu, suntem mobilizaţi. Cei care ar gândi că poate războiul nu este cea mai bună soluţie ar fi imediat împuşcaţi ca trădători. De altfel, avem de ales? Dacă nu-1 înving pe Sukarov, mă învinge el. Nu putem scăpa de sistemul în care fiecare avem locul nostru.

Ar fi trebuit să luptăm mult mai devreme împotriva lui Hitler şi acoliţilor săi.

—

— Eu regret că m-am băgat în politică, iar dumneavoastră

— că aţi ignorat-o. Argumentele fiecăruia sunt solide. Prin urmare, ce concluzie trebuie să tragem?

— Nici una, oftă Strauss. Lumea este atât de complexă, încât nimic nu este niciodată absolut adevărat sau absolut greşit.

— Ce pregăteşte Sukarov? întrebă Tania.

— Tocmai îl văzuse ieşind din blockhaus. Mergea de-a-ndără-
telea.

— Bănuiam! turbă de furie Strauss.

— Ce anume?

— [1]— înainte să plece, vrea să distrugă ceea ce încă mai stă în
picioare. A verificat probabil explozivele şi acum pune un fitil pentru a declanşa explozia. *Donnerwetter!* Ar trebui să-i cadă pe loc un obuz în cap. Nu vi se pare că se apropie canonada?

— Aşa era. însă era încă prea îndepărtată pentru ca Sukarov să
rişte câtuşi de puţin.

— —r- Dacă soldaţii germani sosesc la timp, continuă Strauss,
ar fi o şansă şi pentru dumneavoastră!

— Nu putem decât să ne supunem destinului. Asta e!

— Tania era acum cuprinsă de vechiul fatalism slav. Nu mai

— avea nici o poftă de luptă şi se lăsa în voia soartei.

— Dezamăgită, urmărea manevra lui Sukarov, în timp ce Strauss turba de furie uitându-se la el. Vladimir, îngenuncheat lângă capătul fitilului, apăsa peste el cu vârful aprins al ţigării.

— Se ridică în grabă mare şi o rupse la fugă în direcţia pădurii.
Apoi, în timp ce se afla la câţiva metri de lizieră, plonjă la pământ
şi îşi ascunse capul între mâini.

— Se scurseră câteva secunde care le părură interminabile celor
doi captivi. Strauss spera nebuneşte ca fitilul să ardă mult timp şi ca Sukarov să fie nevoit să se întoarcă înapoi. Poate că ar fi sărit în aer împreună cu blockhaus-ul? Ar fi fost cel puţin o consolare.

— în acel moment, avu loc explozia. Cei doi captivi avură impresia că tremurul pământului avea să scoată din rădăcini

— copacii de care erau legaţi. Văzură ţâşnind spre cer un gheizer
de beton, dominat de o trâmbă de fum, care se desfăşura spre nori, pentru a se confunda cu aceştia. Lumina zilei fu întunecată,
în timp ce schije de toate mărimile sfredeleau aerul. în ciuda distanţei, unele ajunseră până în pădure. Se auzeau zgomote de crengi şi trunchiuri rupte.

— Apoi totul încetă. îl văzură pe Sukarov ridicându-se şi scuturând pământul aruncat pe uniforma sa. Rusul se întoarse pentru a contempla dezastrul. Pe locul unde fusese combinatul, nu mai rămăsese nici o clădire întreagă. Pe moment, misiunea sa era îndeplinită.

— Cu un zâmbet satisfăcut, îşi reluă drumul. Ajungând lângă
prizonieri, li se adresă triumfător:

— în felul acesta, camarazii dumneavoastră nu vor găsi aici nimic de cucerit. Ah! Aşa este! Nu cunoaşteţi limba noastră! Tradu-i, Tania.

— Cred că nu are rost, replică tânăra femeie.

— Cum doreşti, consimţi Sukarov, ridicând din umeri.

— Pentru moment se simţea prea satisfăcut de sine pentru a se

— lăsa contrariat de impertinenţa Taniei.

— Vladimir dezlegă metodic legăturile care-i fixau pe prizonierii săi de copaci. Le păstră mâinile la spate, verificând minuţios ca nodurile să fie destul de strânse.

— Apoi le făcu un semn spre desişurile pădurii şi, cu o înclinare
caraghioasă, propuse:
— După dumneavoastră!

— *
* *

— Mergeau de două ore în tăcere. Sukarov îi obliga pe cei doi
captivi să mărească pasul. Le venea foarte greu, aşa cum erau cu mâinile legate la spate.

— Ofiţerul rus avea un motiv serios să manifeste o asemenea
grabă: după ce încetase pentru aproape o jumătate de oră,

— canonada începuse din nou. De această dată, obuzele cădeau
mult mai aproape, chiar în spatele lor.

— Singura noastră şansă, murmură Strauss, ar fi ca ai mei să înainteze mai repede. Ca ei să ne prindă din urmă înainte să ajungem la această maşină afurisită.

— Linişte! reteză Sukarov. Bănuiesc ce spuneţi. Tania, poţi să-i spui prietenului tău fascist să nu aibă nici o speranţă. Aproape că am ajuns, vom fi departe de aici înainte de sosirea nemţilor. De altfel, dacă, prin absurd, aceştia ar apărea, mai curând v-aş ucide decât să vă las o şansă să vă salvaţi.

— Ce spune? întrebă Strauss.

— Că mai degrabă ne va ucide decât să ne lase în libertate, explică Tania.

— Linişte! repetă Sukarov. Mai repede!

— Grăbiră şi mai mult pasul. Vladimir avea dreptate: nu le mai rămânea prea mult drum de făcut.

— După mai puţin de un sfert de oră, ieşiră în poiana unde, cu
ceva timp în urmă, rămăsese Sukarov, în timp ce sergentul Tochel se întorcea să-i tragă pe sfoară pe nemţi.

— Maşina era parcată între tufişuri şi acoperită cu crengi. Sukarov aruncă repede camuflajul, îşi examină gânditor captivii,

apoi ciuli urechea. Medită cu voce tare:

— Fasciştii sunt încă departe. Până când îşi vor înceta tirul şi îşi vor relua înaintarea, se va scurge cel puţin o jumătate de oră. Am impresia că am suficient timp să închei o socoteală personală.

— Cu un gest poruncitor, Sukarov îi ordonă lui Strauss să se apropie de maşină. îl făcu să se întoarcă cu spatele şi îl legă de mânerul portierei.

— —Poţi să-i spui că nu voi lipsi mult timp, se adresă Sukarov Taniei pe un ton ironic. Haide!

— Şe apropie de tânăra femeie şi o apucă de braţ. Ea vru să se zbată, însă mâinile legate o puneau într-o stare de inferioritate. Sukarov o târî departe de privirile lui Strauss.

— Când ajunseră la un loc mai ferit, se proţăpi în faţa ei.

—

— Chiar credeai, râse el, că ai scăpat cu viaţă? După tot ce mi-ai făcut! Chiar că îţi faci iluzii!

— Bine. Ucide-mă! suspină Tania.

— Era atât de obosită, atât de descurajată, încât nu mai avea poftă să lupte, nici măcar pentru a-şi apăra viaţa.

— Nu suntem grăbiţi, o asigură Vladimir.

— Sper că te vor prinde nemţii.

— Bănuiesc că asta doreşti. Dar nu mă întrebi de ce te-am târât până aici? Aş fi putut scăpa de tine mult mai devreme!

— N-am ce să te întreb.

— Sukarov se apropie într-atât, încât faţa sa aproape că o atingea pe cea a tinerei femei.

— Există un lucra pe care vreau să-l obţin mai întâi de la tine: ceea ce mi-ai promis şi apoi mi-ai refuzat. Te voi învăţa să te ţii de cuvânt!

— Mă dezguşti!

— Sunt la fel de bun ca Gorgoi, nu? Sau gusturile tale sunt atât de perverse...

— Cu mâna dreaptă apăsă brusc pe pieptul tinerei femei. Ea se înclină. Legăturile o împiedicară să-şi recapete echilibrul. Căzu brutal pe spate. In timpul căderii, fusta i se ridică până la jumătatea coapsei.

— Ce spectacol încântător! admiră Sukarov.

— Tania se zbătu şi se răsuci pentru â-şi acoperi picioarele.

— Tot ceea ce faci nu foloseşte la nimic, o asigură Vladimir scoţându-şi cuţitul.

— îngenunche şi strecură capătul lamei în corsajul bietei femei.

Răceala oţelului o facu să se înfioare. Speriată, rămase nemiş-cată^

— însă, pentru moment, Sukarov nu-i vroia viaţa. Cu o lovitură

scurtă tăie partea din faţă a veşmintelor, de sus până jos.

— Apoi îşi aruncă cuţitul în iarbă, dădu la o parte cele două

jumătăţi şi se opri pentru câteva clipe pentru a o contempla. ^

— Cât de frumoasă eşti! aprecie el cu o voce încordată. în curând îmi va veni greu să distrug atâta frumuseţe!

—

— Tania abia apucă să mai strige când el se lăsă să cadă deasupra ei.

— *
* *

— Strauss urmări perechea care se îndepărta cu un dezgust profund, li era silă de acest Sukarov, ca şi de toţi cei care erau capabili să recurgă la forţă pentru a-şi satisface cele mai josnice instincte.

— Dai' oare bestialitatea acestui ofiţer nu-i oferea ocazia să se salveze?

— A

— îşi încordă auzul. Obuzele nu cădeau prea departe. Cu toate acestea, era evident că *Wehrmacht*-ul nu avea să ajungă înainte de plecarea lor. Nu putea conta decât pe sine însuşi.

— Trase de legăturile sale şi se strâmbă de durere: frânghiile erau atât de strânse, încât îi intraseră în came.

— Totuşi nu se punea problema să-şi dezlege nodurile. Singura
soluţie era să recurgă ia forţă.

— Se sprijini de portieră, îşi încordă muşchii şi se aplecă în faţă. Tăietura legăturilor îi provocă atâta durere, încât în ochi îi apărură lacrimi, dar nu se lăsă.

— Simţi sângele curgând pe încheieturile mâinilor şi pe degete.
Ce importanţă avea! Trebuia să continue.

— Deodată, mânerul portierei cedă atât de brusc, încât Strauss căzu cu faţa în iarbă. Epuizat de efortul depus, rămase astfel câteva secunde, încercând să-şi recapete suflul.

— Apoi se răsuci şi se ridică printr-un salt. Fu cât pe ce să cadă pe spate, însă reuşi să se menţină pe călcâie şi să se ridice în picioare.

— în acel moment, auzi strigătul Taniei şi, imediat după

aceea,
o serie de explozii mai apropiate decât cele precedente.

— Canonada se apropia. Faptul era mai important decât ceea ce îndura Tania. La urma urmei, nu-i păsa de această fată! Dacă o nemţoaică ar fi fost supusă unui asemenea tratament, ar fi

— făcut orice ca s-o apere. Dar această slavă era abia mai mult
decât un animal.

— Ezită totuşi să se îndepărteze. Cu mâinile legate, nu putea
merge foarte repede şi Sukarov era în stare să-l ajungă din urmă.

— Căutând cu privirea un instrument pentru a-şi desface legăturile, zări aripa maşinii, a cărei tablă era tăiată, neregulată, cu nişte veritabili dinţi de ferestrău: un material prost întreţinut, însă acesta era norocul său.

— Hotărât, Strauss îngenunche în faţa aripii maşinii şi îşi lipi
încheieturile mâinilor de marginea metalică. începu să frece. Preţ
de câteva clipe crezu că nu va ajunge la nici un rezultat. Apoi văzu că fibrele se rupeau în denivelările metalului. îşi acceleră mişcarea, cu o furie tenace, care îl făcu să-şi încleşteze dinţii.

— Brusc, frânghiile cedară. îşi privi mâinile, perplex: aveau nişte tăieturi circulare, adânci, ale căror cicatrici nu aveau să dispară probabil niciodată.

— Ridicându-se, se uită în maşină. Nici o armă. Cu atât mai

— rău!

— Se pregătea să fugă, când Tania îl strigă din nou. Atunci se
opri, ezitând.

— „O slavă nu-i decât un animal... însă nu avem dreptul să torturăm nici măcar animalele.”

— Se gândi că Sukarov va pomi în urmărirea sa, că era înarmat.
De aceea îşi zise că era mai bine să i-o ia înainte şi să-l atace în timp ce acesta era ocupat cu altceva—foarte ocupat? Rusul nu l-ar fi aşteptat să vină şi ar fi fost o pradă uşoară.

— Mereu poate fi găsit un argument aparent rezonabil pentru
a justifica ceea ce doreşti să faci!

— Strauss se repezi spre locul de unde veneau strigătele, alergând în salturi mari, fără a face zgomot.

— O zări imediat pe Tania.

— Tânăra femeie se zbătea cât putea împotriva bărbatului care
se înghesuia în ea. Când înţelese că Strauss venea în ajutorul ei, vru să-l ajute distrăgându-i atenţia lui Sukarov şi se lăsă moale în braţele lui.

—

— Rusul simţi în această bruscă schimbare de reacţie ceva neobişnuit. Se întoarse şi îl văzu pe Strauss năpustindu-se asupra sa.

— Lăsând femeia, rostogolindu-se pe pământ, evită atacul neamţului.

— Nu cu totul. Strauss reuşi să se repeadă asupra adversarului său, să-l înşface de încheieturile mâinilor. Se menţinu câteva secunde deasupra lui.

— Sukarov reuşi să se ridice încet. Cu un ultim elan, îi făcu pe duşmanul său să se răstoarne pe o parte, lovi în spate pentru a-şi elibera încheieturile, duse mâna la centură pentru a-şi apuca revolverul şi îl scoase din teacă.

— înainte să-l poată ochi pe Strauss, acesta reuşi să înşface din nou mâna înarmată, silindu-1 să n-o îndrepte spre el. Lupta nu mai avea drept scop decât intrarea în posesia revolverului.

— Printr-o mişcare abilă, Strauss reuşi să-l trântească pe Sukarov pe spate, lovindu-i violent încheietura mâinii de o piatră, o dată, de două ori. Degetele lui Vladimir se desfăcură şi arma sa căzu în iarbă.

— Strauss nu încercă s-o ridice. Din contră, o îndepărtă cu cotul, în timp ce îşi înşfăcă adversarul de gât şi strânse din

răsputeri.

— Vladimir avu impresia că un văl roşu îi acoperea ochii. Disperat, lovi pământul în jurul său...

— ... şi degetele sale se crispară pe mânerul cuţitului pe care-1 aruncase cu dispreţ câteva clipe mai devreme.

— Tania reuşise să se răsucească pe o parte, ceea ce îi permitea să nu scape nici un moment din luptă. Văzu arma albă în mâna lui Sukarov şi urlă:

— Atenţie!

— însă era prea târziu. Lama deja se înfigea între coastele neamţului, exact sub braţul drept.

— O imensă stupoare apăru pe faţa lui Strauss. Cu toate acestea, îşi menţinu presiunea asupra gâtului rusului. Vladimir crezu că

— îşi ratase lovitura. Gâfâind, nu mai avea putere să-şi scoată lama
şi s-o înfigă din nou.

— Deodată, toate forţele îl părăsiră pe Strauss. Braţele îl trădară
şi se prăbuşi la pământ.

— Sukarov îl împinse. Neamţul se rostogoli pe o parte. Incapabil să se ridice, Vladimir rămase sprijinit într-un cot, uitându-se cum agoniza adversarul său. Nişte băşici sângerânde apărură la colţurile buzelor sale.

— Cu greu, locotenentul se ridică în picioare. Fără a-1 scăpa din ochi pe Strauss. în privirea sa nu era nici un triumf, mai degrabă o imensă compătimire, de parcă neamţul s-ar fi comportat ca un imbecil.

— îşi căută revolverul şi îl zări la câţiva paşi. II ridică şi se întoarse spre muribund. Pupilele lui Strauss erau deja sticloase. Sukarov îi trase un glonţ în cap de la mică distanţă. Corpul se arcui, apoi se destinse în odihna veşnică.

— Cu arma în mână, Sukarov se uită la Tania. Privirile lor .se încrucişară.

— Presupun că e rândul meu? îl sfidă tânăra femeie.

— Vladimir ridică din umeri, îşi puse revolverul în teacă, se

— aplecă asupra cadavrului şi scoase cuţitul rămas în rană. Un şuvoi de sânge se scurse în iarbă.

— Apoi se îndreptă spre Tania şi-i tăie legăturile care îi fixau încheieturile mâinilor.

— Tania se aşeză, frecându-şi membrele, uitându-se la el cu un aer neîncrezător.

— Ce înseamnă asta? îl întrebă ea.

— Pentru că ochii lui Sukarov rămâneau aţintiţi asupra ei, deveni conştientă de indecenţa ţinutei sale şi îşi strânse cum putu mai bine veşmintele rupte.

— Vladimir se întoarse spre corpul neînsufleţit al lui Strauss. îi scoase uşor vestonul şi i-1 aruncă Taniei, ordonând:

— îmbracă-1! Te va face mai prezentabilă.

— Fără să înţeleagă, tânăra femeie apucă vestonul pătat de

sânge. Cu tot dezgustul său, îl îmbrăcă. Era mult prea mare pentru ea.

—

— Nu-i momentul pentru cochetării, o ironiză Sukarov. Urmează-mă!

— Deja pornise în direcţia maşinii. După o ezitare, Tania se luă după el, încheindu-şi nasturii vestonului.

— Urcă! îi zise Sukarov, aşezându-se la volanul automobilului.

— Ea se supuse, însă nu se putu abţine să nu întrebe:

— De ce?

— Să zicem că nu sunt pe deplin satisfăcut şi că te păstrez pentru o ocazie mai bună. în prezent, nu-mi prea stă mintea la a face dragoste.

— Nu te cred!

— Atunci crede ce vrei. Poate că, pur şi simplu, sunt sătul să mai ucid.

— CAPITOLUL XII

— Trecuse o săptămână de când sergentul Konon Nikitovici Hansiev nu se răsese. Barba neagră, groasă de un centimetru, care-i acoperea obrajii, se întindea aproape până la ochi, scoţându-le în relief strălucirea.

— Toţi oamenii săi erau în aceeaşi stare. Murdăria şi oboseala îi marcaseră foarte mult. Cu toate acestea, nici unul dintre ei nu ar fi acceptat să dea înapoi.

— Ştiau că nu mai erau decât o mână de oameni, care nu mai aveau nici un contact cu restul armatei, însă erau foarte hotărâţi să le bareze calea nemţilor atât cât vor putea.

— Locul era propice pentru o ambuscadă: drumul se îngusta între două colţuri abrupte împădurite. Mai mulţi bandiţi fascişti aveau să-şi lase pielea aici. Hansiev şi oamenii săi nici nu doreau altceva.

— Cât privea propria lor soartă, nu-şi prea băteau capul cu ea. Dacă totul se derula bine, aveau să se replieze şi să ajungă în mijlocul pădurii. Dacă nu... Asta e!

— în depărtare, canonada bubuia neîntrerupt. Fără îndoială, nemţii nu aveau să întârzie. Hansiev era mulţumit, aşteptând cu nerăbdare ora încăierării.

— Nu simţea nici o teamă, ci doar iritare.

— Din câte ştia, nu mai rămăseseră ruşi între ei şi liniile germane. Poate doar acel locotenent, a cărui trecere o anunţase

— sergentul. Cum îl chema? Ah, da, Tochel. Ajunsese la Drojno pentru a-şi aştepta acolo comandantul.

— Teoretic, acesta ar fi trebuit deja demult să treacă. Probabil se lăsase păcălit de mâncătorii de varză acră. Ofiţerii! Niciodată nu poţi conta prea mult pe ei! Hansiev nu s-ar fi lăsat încolţit astfel!

— In orice caz, Konon le dăduse toate instrucţiunile necesare oamenilor săi. Santinelele erau la locul lor. Imediat ce ar fi apărut cineva la orizont, ar fi fost avertizat. între timp, se putea odihni.

— Tovarăşe sergent!

— Hansiev se întoarse repede spre omul care venea în fugă.

— Ce este?

— Igor tocmai a zărit o maşină.

— Fără să răspundă, Konon alergă spre liziera pădurii. Se proţăpi lângă omul de gardă care, cu puşca la umăr, ţinea pe linia de ochire maşina care mergea pe drumul desfundat.

— Se pare că-i o maşină de-a noastră, zise acesta.

— Continuă să ţinteşti! îi ordonă Hansiev.

— El însuşi îşi miji ochii, ceea ce-i spori şi mai mult acuitatea
vizuală, şi aşa remarcabilă. Recunoscu uniforma germană a şoferului şi pe cea a vecinului său.

— Drace! înjură el. Deja sunt aici.

— Sunt nemţi?

— Da. Izolaţi. Probabil se cred într-o ţară cucerită. Le vom arăta...

— îi dobor?

— Aşteaptă! Sparge doar cauciucurile! Aşa vom avea ocazia
să le punem câteva întrebări.

— Fără să răspundă, omul îşi potrivi tirul asupra vehiculului
în mişcare. Fusese întotdeauna extrem de mândru de îndemânarea sa. Era momentul s-o mai dovedească o dată.

— Maşina mergea în goană prin gropile formate în drum. Fără
a tresări din umeri, rusul apăsă pe trăgaciul armei.

— Poc! Buf!

—

— Explozia Surdă a cauciucului urmă după zgomotul detună-
turii. Maşina devie brusc şi se îndreptă spre şanţul care mărginea drumul. Se răsturnă şi cei doi ocupanţi se rostogoliră în iarbă.

— Să mergem! comandă Hansiev, triumfător.

— Se repezi, cu soldatul în spatele său.

— Răsună o împuşcătură.

— Drace! înjură Hansiev, plonjând la pământ. Nu sunt răniţi!

— într-adevăr, unul dintre nemţi scosese un revolver şi trăgea
în direcţia lor, ascuns după un trunchi de copac, practic la adăpost.

— îl dobor? întrebă Igor.

— Ar fi bine.

— Omul ţinti cu grijă, apoi trase. Zăriră nişte aşchii de lemn
zburând, însă neamţul era prea bine adăpostit.

— îl voi sfătui să se predea, spuse Hansiev.

— Credeţi că ştie iimba noastră, tovarăşe sergent?

— Există lucruri pe care le înţelegi în toate limbile.

— Hansiev se înălţă pe jumătate, îşi puse mâinile pâlnie la

— gură şi urlă:

— Predaţi-vă! Sunteţi încercuiţi!

— Pentru un moment, se făcu linişte, timp în care se auzi doar
bubuitul tunurilor. Apoi, deasupra buşteanului, apăru un braţ întins, care flutura o cârpă albă.

— Se predă! triumfa Hansiev.

— Doar dacă acesta nu-i un truc!

— Ai dreptate. Doboară-1 imediat cum îl vezi. La urma urmei, ne va fi suficient celălalt pentru a-1 interoga, dacă nu cumva şi-a rupt gâtul.

— Neamţul se ridică încet. Ruşii îi văzură torsul depăşind bucata de lemn care-i servise drept adăpost.

— Poc!

— Atins direct în piept, şoferul maşinii se clătină, se împletici,

făr ă să cadă, de parcă ar fi executat un dans al morţii.

—

— Apoi se prăbuşi.

— Precauţi, soldaţii ruşi ieşiră din pădure. Nu numai Hansiev
şi însoţitorul său, ci şi toţi ceilalţi. Se pomeniră vreo douăzeci în jurul maşinii răsturnate şi a ofiţerului mort.

— Frumoasă lovitură! aprecie sergentul.

— O înjurătură îl atrase spre cealaltă victimă.

— Ce se întâmplă? întrebă Hansiev, alăturându-se oamenilor

— săi.

— Aceasta-i o femeie, tovarăşe sergent.

— Konon înaintă mai repede. într-adevăr, individul leşinat, nemişcat, avea un păr bogat, care era împrăştiat în jurul feţei sale palide.

— Incredibil! exclamă sergentul. Sunt atât de siguri pe ei, încât îşi cară până şi muierile înaintea liniei frontului. Dar ne vor plăti asta cu vârf şi îndesat!

— Totuşi e ciudat, remarcă unul dintre soldaţi, o fată într-o haină de ofiţer!

— —Ai dreptate, aprobă Hansiev. O voi readuce la viaţă pentru a afla mai multe. Cine are o ploscă de vodcă?

— îi întinseră una. Se aplecă spre femeia leşinată şi îi dădu să bea. Alcoolul îşi făcu imediat efectul, şi ea se ridică deodată, tuşind.

— E nemaipomenită, nu? o ironiză Hansiev.

— Ce ni s-a întâmplat?

— Ei na! Vorbeşti rusa?

— Poate că-i o rusoaică, remarcă un soldat.

— Trăsăturile sergentului fură deodată cuprinse de furie.

— înşfăcă încheietura mâinii femeii şi o strânse între degetele sale groase.

— Eşti de-a noastră? strigă el.

— Mă doare! protestă tânăra. Bineînţeles că sunt rusoaică! Mă numesc Tania Orlova, iar bărbatul care conduce maşina este locotenentul Sukarov.

— Şi vrei să te credem?

— N-aveţi decât să-l întrebaţi!

—

— Cu o detentă a braţului, Hansiev o obligă pe tânăra femeie
să se ridice. O trase spre cadavrul neamţului, care se afla încă în acelaşi loc.

— Iată, zise Konon. Nu va mai răspunde la nici o întrebare şi nici nu va mai face dragoste cu fetele rusoaice.

— Dar nu-i deloc...

— Taci! Curvă! Nimic de spus, fetele sunt nişte animale ciudate. Nici nu-i lăsaţi pe fascişti să sosească bine, că vă şi aruncaţi la gâtul lor! Ar fi trebuit să aştepţi puţin, frumoaso!

— Dar nu-i deloc...

— De ce porţi acest veston?

— Punând întrebarea, Hansiev întinse mâna spre nasturi. Tania
vru să se dea înapoi. Se lovi de şirul de bărbaţi îngrămădiţi. Doi dintre ei o apucară de încheieturi, în timp ce sergentul o descheia.

— Mama dracului! înjură el. înţeleg de ce îţi ascundeai hainele. Individul trebuie să fi fost destul de grăbit.

— Nu vroiam...

— Haide! Nu mai pretinzi că e rus?

— Ba da!

— Un rus în uniformă germană care te-a violat, fără îndoială? Cine vrei să te creadă?

— El mă păzea. Eram prizonieră politică.

— Foarte posibil. Şi te-ai aruncat în braţele primului fascist întâlnit! Scoateţi-i vestonul! Şi restul!

— Bărbaţii nici nu vroiau altceva. Tania nu se mai putu apăra
de mâinile care o despuiau.

— Când se pomeni în întregime goală, sub privirile desfrânate
ale soldaţilor care o înconjurau, Hansiev nu putu să nu-şi reţină un şuierat admirativ.

— Eşti bine făcută, frumoaso! Ei bine, e un cadou frumos înainte de încăierare! îţi voi arăta că ruşii se descurcă la fel de bine ca nemţii!

— O înşfăcă de încheietura mâinii şi o trase spre el.

—

— Şi noi? protestă un soldat.

— Pe urmă. Vă veţi putea distra cu ea cât veţi dori. Apoi o vom lichida. în Rusia nu avem nevoie nici de târfe, nici de trădătoare.